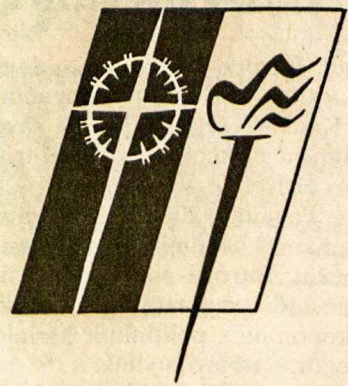

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 19 (2514) 1998 GEGUŽĖ-MAY 5 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Ką labiausiai remti?

Visais laikais ir visuose kraštuose yra buvę privilegijuotų žmonių. Netruksta jų ir šiandien. Ne visos privilegijos betgi garsinamos, ne visos viešos.

PRIVILEGIJOS paprastai teikiamos valdančiųjų nuožūra tuo metu veikiančių įstatymų bei tradicijų ribose. Žvelgdami į atskirus laikotarpius, besikeičiančio Lietuvos valstybinio gyvenimo eigoje rasime būrius privilegijuotų kilmingųjų, žymių karvedžių, kūrėjų-savanorių, kariškių, valdžios bendraminčių ir dar taip neseniai privilegijomis pasinaudojusį komunistų partijos didžiūnų, uolių darbuotojų, ištikimų kolaborantų. Kyla klausimas, o kaip su privilegijom šių dienų nepriklausomajam Lietuvoj? Galbūt toks klausimas kai kuriems gali sukelti ir neigiamą išpūdį. Rūpestis privilegijomis, kai jau ne valstybėje yra dar tiek daug neišspręstų ir nelengvų problemų, gali atrodyti kaip kažkoks nesusipratimas. O vis dėlto krašte yra labai didelė grupė žmonių, kuriuos neatidėliojant reikia, jeigu neprivilegijuoti, tai bent labai stipriai remti. Tai motinos auginančios Lietuvai naują kartą. Rikiuokime Lietuvos problemas vienaip ar kitaip, grupuokime vertybes, sielokimės dėl negerovių, leiskime geriausiai apgalvotus ir šiandien būtinus įstatymus, - didžioji tautos problema yra žmonių prieaugis, mažėjanti, galbūt jau ir nykstanti, tauta. Ir negi ši tiesa tik statistikai, negi krašto vadovams nereikėtų tuo susirūpinti ir kol dar nevēlu veidu pasisukti į tuos pilkuosius žmones, kurie kuria šeimas, augina vaikus ir vargsta labiau už tuos, kurie to nedaro. Ir į tuos, kurie steigia ir išlaiko vaikų globos institucijas, benamių vaikų namus ir kaimus.

ATEITIES Lietuva bus tokia, kokius vaikus šiandien užauginim ir kaip juos išauklėsime. Dažnai kalbame apie naujos mąstysenos žmonių reikalingumą nepriklausomybei tvirtinti ir išlaikyti. Taigi žinom, ko norim ir ko siekiame. Belieka paruošti atitinkamą planą. Jame pirmiausia turėtų išryškėti pagal galimybes ir išteklius finansiškai stipriai remiama motina, kad ji jaustųsi tautoje atliekanti gyvybinės svarbos uždavinį didinant gyventojų prieaugį ir ji tautiškai bei doroviškai auklėjant. Medžiaginė parama, užtarnauta pagarba ir ypatingas visuomenės besiruošiančioms kurti šeimas mergaitėms taptų paskatinimu siekti to garbingo statuso. O svarstant valstybės biudžetą daugiavaikės šeimos turėtų susilaukti specialaus dėmesio stengiantis jas kaip galima geriau aprūpinti. Tik tokiu keliu einant galima tikėtis reikšmingesnių pokyčių. Taipgi ne paskutinėje vietoje turėtų likti ir vaikus auginančios bei globojančios institucijos. Neturėtų jos būti vien tik religinių bendruomenių ar šalpos organizacijų remiami objektai. Jos pirmiausia turėtų susilaukti valstybinės paramos. Gal kas sakyti, kad viskas gera ir gražu, bet iš kur visam tam lėšos? Tiesa, jų reikia. Tačiau iš tikrųjų dalykas nėra toks sudėtingas ir neįveikiamas. Reikėtų tik peržiūrėti teikiamo pirmumo sąrašą. Gal kas jame ne toje vietoje įrašyta? Gal kur kitur per daug iššvaistoma pinigų be jokios naudos kraštui, juoba jo atečiai? Žinoma, viskas valdžios rankose. Tačiau pertvarkose balsai, kylantys iš apacių, nėra nereikšmingi. Minint Motinos dieną, motinos ir šeimos vieta savoje visuomenėje itin pabrėžtina. Apleistos motinos ir šeimos, ką bedarytume valstybės stiprinimui, savaime vykdys ardomąjį darbą. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Kuboje pažadų nesulaukė

Kanados ministras pirmininkas Jean Chretien lankėsi Kuboje balandžio 26-28 d.d. Tai kelionei jis pats ėmėsi iniciatyvos prieš pusantros metų, norėdamas sustiprinti ryšius su šiuo komunistiniu kraštu, kurį kaimyninės JAV prekybos embargų ignoruoja nuo 1959 m. Tuo J. Chretien nori padidinti savo įtaką Vakarų pusrutulyje, veikdamas nepriklausomai nuo JAV. Taip pat ministerio pirmininko tikslas buvo puoselėti Kanados prekybos interesus, neapleidžiant ir žmogaus teisių klausimų, apie kuriuos jis užsiminė net pirmąjį savo vizito vakarą.

J.Chretien su Kubos prezidentu Fidel Castro kalbėjosi įvairiais klausimais. Kanados vadovas pastarajam pristatė sąrašą politinių kalinių, kuriuos jis buvo skatinamas išlaisvinti, o taip pat ir visiems suteikti didesnį politinę laisvę. Kubos prezidentas nieko nepažadėjo, jam svarbiausia tema vistik buvo JAV prekybos embargas, kuriu Kanada neturi jokios įtakos. J. Chretien lydinčius pareigūnai pasirašė keletą sutarčių dėl sveikatos ir sporto programų mainų, bet reikšmingesnių pasekmių ministerio pirmininko vizitas neturėjo.

Ontario provincijos sveika-

tos ministrė Elizabeth Witmer balandžio 20 d. pranešė, kad vyriausybė per ateinančius 2 metus skirs \$225 mln. ligoninių "emergency" skyrių pagerinimui. Lėšų paskyrimą paskatino specialios sveikatos ministerijos ir "Ontario Hospital Association" atstovų sudarytos darbo grupės išvados.

Komisijos tikslas buvo ištirti, kodėl "emergency" skyriuose Torontė ir apylinkėse paskutiniu laiku atsirado sunkiai aptarnaujamais pacientų perteklius. Atrasta, kad neužtenka lovų reabilitacijos centruose ir ilgalaikės priežiūros institucijose. Provincija žada finansuoti mažiausiai 1700 lovų, geresnį paslaugų teikimą pacientų namuose ir platesnį slaugių paruošimą. Lėšų skirstymas bus smulkiau apibrėžtas gegužės mėn. skelbiamame provincijos biudžete.

Kvebeko "Parti Quebecois" vyriausybė lauks dar vienerius metus prieš skelbdama naujus rinkimus, tikėdamasi per tą laiką surinkti daugiau lėšų, kuriomis galės pagrįsti rinkiminius pažadus. Premjeras Lucien Bouchard savo pranešime balandžio 19 d. visai neužsiminė apie referendumą dėl Kvebeko nepriklausomybės.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Apdovanojama gėlėmis motina žvelgia ne tik į dabartį, bet ir praeitį, kurioje nebuvo gėlių, o tikrai rūpesčio ir kančios dienos

Kokia Europa bus 2014 metais?

Buvusio Amerikos saugumo tarybos vadovo politologo Zbigniewo Brzezinskio žvilgsnis į ateities Europą

NYTAUTAS ŠEŠTOKAS, Los Angeles

Spėliojimai, pranašavimai, prielaidos yra dalykai, kuriuos visi norėtume žinoti iš anksto. Buvęs JAV saugumo tarybos vadovas 1977-1981 m. laikotarpyje Zbigniew Brzezinski, neseniai išleisdamas savo knygą "Didžioji šachmatų lenta: Amerikos prioritetai ir geostateginiai interesai". Ši knyga jau išversta į prancūzų, vokiečių, kiniečių ir japonų kalbas.

Šia proga apie Europą įdomių minčių pateikė Z. Brzezinski amerikiečių žurnalui "Newsweek". Ištraukas čia pateikiu "TŽ" skaitytojams.

Daugelį amžių vyrovusi pasaulyje Europa per 1914-1945 m. laikotarpį labiau priminė savivudę. Tačiau naujoji Europa turi labai daug galimybių iki

2014 m. vėl atsitiesti ir atlikti svarbų vaidmenį tarptautinio bendradarbiavimo procese. Nesugebėjusi susidoroti su augančia Vokietijos ir Rusijos galybe, Europa ėmė save griauti. 1870 m. susivienijusi Vokietija sukėlė Europoje du pasaulinius karus (pirmasis greičiau buvo Europos karas).

Nugalėti Vokietiją buvo įmanoma tik todėl, kad į karą įsitraukė dvi išorinės galybės - JAV ir Rusija. Po Pirmojo pasaulinio karo Europos šalių įtaka pasaulinei politikai gerokai sumažėjo, o po Antrojo - Europos buvo padalyta į dvi dalis. Rytinė pateko į Rusijos įtakos sferą, vakarinė - savanoriškai tapo JAV protektoratu.

Šaltojo karo pabaiga Europai suteikė dar vieną galimybę. Tikėtina, kad kalbos apie grėsmingą Vokietijos ar Rusijos jė-

gą baigsis ir įgalins Europą tapti JAV partnere. Be to, europiečiai supranta, kad jiems vienoms nepavyks užsitikrinti saugumo. Todėl jie siekia, kad JAV kariuomenė nepasitrauktų, o ŠAS (NATO), plėtimasis taptų susivienijusios Europos saugumo garantu.

Demokratinė Vokietija labai daug lemia vienijantis Europai. Ši kartą ji nėra grėsminga. Tai patvirtina du faktai: Vokietija visiškai integravosi į ŠAS, o Vokietijos ir Prancūzijos susitaikymas įgalino europiečius ne tik prabilti apie naujos Europos namų statybą, bet ir pradėti juos statyti tuo metu, kai dar vyko šaltasis karas. Jam pasibaigus, namas galėtų būti ir didesnis. Tam turės įtakos ir sparčiai gerėjantis Vokietijos-Lenkijos santykiai. Mat jie nulėmė, kad ŠAS ir Europos sąjunga plečiasi ir Rytus ir tarsi sumažina nuolat virš Europos kybančią Rusijos grėsmę. Sustiprėjusi Europa kur kas laisviau galėtų bendrauti su Rusija, mėginančia tapti demokratine ir neimperialistine šalimi.

Geopolitiniu požiūriu galima matyti keturias Europos viešinimosi bangas, pradėjus plėsti ŠAS ir ES. Pirmą - 1999 m., kai į ŠAS bus įtrauktos Lenkija, Čekija ir Vengrija. Nors dabar Rusija prieštarauja ŠAS plėtimui ir Rytus, bet nori susitaikyti su Lenkija (kaip susitaikė Vokietija, Prancūzija ir Čekija). Priglaustos po ŠAS skėčiu Lenkija, Čekija ir Vengrija jaustųsi saugesnės ir drąsiau imtųsi tvarkyti socialinius ir ekonominius santykius su didžiąja Rytų kaimyne. Juo labiau, kad Vidurio Europoje rusai nėra nemėgstami; nepakenčiamas yra tik Rusijos arba sovietinis imperializmas.

Antra banga 2003-2005 m., kai dar trys naujos ŠAS šalys taps ir ES narėmis. Į šią organizaciją tikriausiai bus priimtos Estija ir Slovėnija. Jos, matyt, taip pat bus įtrauktos ir į ŠAS.

Trečia banga 2003-2005 m., kai dar trys naujos ŠAS šalys taps ir ES narėmis. Į šią organizaciją tikriausiai bus priimtos Estija ir Slovėnija. Jos, matyt, taip pat bus įtrauktos ir į ŠAS.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Baltijos politikų konferencija

Vilniuje balandžio 26 d. Seimo rūmuose įvyko konferencija "Baltijos valstybės: bendradarbiavimas ir naujų požiūrių paieška", rašo "Lietuvos rytas". Dalyvavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos politikai ir politologai, pranešimuose pasisakė, kad šie kraštai dabar ne sąjungininkai bet labiau varžovai. Jų manymu, glaudus bendradarbiavimas ekonomikos srityje vargiai įmanomas, nes nėra vieningos jų ekonominės politikos. Muitų sąjunga negali atsirasti dėl skirtingų muitų tarifų, o derybos dėl narystės Pasaulinėje prekybos organizacijoje nederinamos, skiriasi valstybių susitarimai su Europos sąjunga.

Konferencijoje pažymėta, kad intensyviai vyksta karinis bendradarbiavimas. Reikalinga "išsiaiškinti, ar Baltijos valstybės gali turėti kokių nors bendrų tikslų ir bandyti jų siekti", nuspręsti, koks yra jų vaidmuo regione ir kuo šios valstybės gali būti naudingos Vakarams.

Pakeistas vyriausybės įstatymas

Kaip rašo ELTA, balandžio 28 d. Lietuvos seimas priėmė naują vyriausybės įstatymo redakciją, kuriuo panaikinamos Europos reikalų, Ryšių ir informatikos bei Statybos ir urbanistikos ministerijos, paliekant vyriausybėje 14 ministerijų. Įstatyme apibrėžiama vyriausybės sudarymo tvarka, jos kompetencija, veiklos organizavimas, nustatyta vyriausybės įgaliojimų grąžinimo ir atsistatydinimo tvarka, vyriausybės narių garantijos, vyriausybės santykiai su seimu ir prezidentu, ministerio pirmininko ir ministerijų pareigos.

Vietoje Europos reikalų ministerijos bus įsteigtas Europos integracijos komitetas. Taip pat buvo priimta rezolucija "Dėl Lietuvos integracijos į Europos sąjungą reikalų vieningo koordinavimo", kuri buvo reikalinga tam, kad "niekas nesuabejotų, jog, naikindama Europos reikalų ministeriją, Lietuva atsisako planų integruotis į Europos sąjungą ir Vakarų saugumo struktūras". Kaip aiškinama "Lietuvos rytu", rezolucijoje pabrėžiama, kad šis įsijungimas yra svarbiausias šiandienos ir artimiausių metų Lietuvos užsienio ir vidaus politikos kryptys, o šiuos darbus gali atlikti speciali institucija, įsteigta prie vyriausybės ir tiesiogiai atsakinga ministeriui pirmininkui.

Tarėsi su partijomis

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus balandžio 24 d. susitiko su didžiųjų seimo partijų vadovais, norėdamas išgirsti jų nuomones bei pasiūlymus dėl

kovos su nusikalstamumu bei korupcija. Konkrečių pasiūlymų daug nebuvo, žiniasklaida dėl to įtarė "partijų krizę", nors vadovai bent "susitarė nespekuluoti nusikalstamumo tema, nekaltinti vieni kitų".

LDDP pirmininkas Česlovas Juršėnas siūlė pakeisti vidaus reikalų ministrę Vidmantą Žiemelį, tačiau prezidentas ir kitos partijos nesutiko. Prezidento manymu, ne kadrų keitimas, bet požiūrio, sistemos ir darbo tvarkos pakeitimas gali paveikti dabartinę padėtį.

Susitiko su JAV pareigūnais

BNS praneša, kad Vilniuje balandžio 27 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus susitiko su JAV institucijų, atsakingų už energetiką ir atominį saugumą pareigūnais. Pasitarime apie atominio saugumo padėtį Lietuvoje nebuvo priimta konkrečių sprendimų, tik pasikeista nuomonėmis dėl Ignalinos atominės elektrinės saugumo. JAV delegacijos vadovė C. Kessler teigimu, yra požymių, kad atominio saugumo padėtis Lietuvoje gerėja.

Ignalinos elektrinės saugumo užtikrinimą, krašto energetikos plėtros strategiją bei su tuo susijusius reikalus svarsto prezidento vadovaujama Užsienio politikos koordinacinė taryba.

Isteigta nauja partija

ELTOS žinioms, balandžio 25 d. Vilniuje įsteigta nauja politinė partija - socialliberalų "Naujoji sąjunga". Jos pirminku vienbalsiai išrinktas advokatas Artūras Paulauskas, pralaimėjęs prezidento rinkimus. Partijos nariais tapo A. Paulauska rėmusieji per rinkimus.

"NS" skelbiama norinti sustiprinti opoziciją valdžiai, nes tai padeda valdžiai išvengti klaidų, ketina būti "perspektyvi ir intelektualiai stipri organizacija", neturinti priešiško nuostaty prieš kitas partijas.

Steigiamajame suvažiavime patvirtinta 65 asmenų taryba, įstatatai ir programa, kurią skelbė A. Paulauskas rinkiminiu vajuos metu. Partija žada parengti pramonės gaivinimui regionų plėtros programas, palankių verslui įstatymų projektus, siūlyti būdus kovoti su nusikalstamumu.

Ministeris pirmininkas Varšuvoje

Balandžio 26 d. Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius su delegacija Varšuvoje dalyvavo Lietuvos ir Lenkijos vyriausybės bendradarbiavimo tarybos antrajame posėdyje. Svarbiausios temos buvo sienų pralaidumo gerinimas, kovos su nusikalstamumu stiprinimas, sienų kontrolės tobulinimas. RSJ

Šiame numeryje

Ką labiausiai remti?

Daugiavaikės šeimos turėtų susilaukti specialaus dėmesio

Kokia Europa bus 2014 metais?

Sustiprėjusi ji laisviau galėtų bendrauti su Rusija

Šiaurės Atlanto sąjunga - Lietuvos apsauga ar pražūtis

Lietuvai geras pavyzdys yra Suomija, nesiprašanti į ŠAS

Automobilių kontrabanda Lietuvoje

Vokiečiai nufilmavo rusiškai kalbančius Lietuvos muitininkus

Kai laimė viena nevaikšto

Augame su tais, kurie skleidžia savo širdies šilumą

"Titanikas" prisimintinas ir Lietuvai

Surinkta daug medžiagos apie nuskendusį kun. J. Montvilą

Studentas Amerikos meno padangėje

Laimi ne turtingiausi, bet talentingiausi

Punksko "Klumpė" Čikagoje

Dainos plaukė iš širdies tartum gražiame Lietuvos kaime

Žymus savo lyrinio paprastumu

Poeto Vytauto Rudoko eilėraštyje kaip gimtuose namuose

Malonu ir saugu močiutės prieglobstyje "Lithuanian Heritage" 1997.VI

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaiztūnė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21,
rėmėjo – \$52, garbės – \$62. Oro paštu į užjūrus – \$135. Amerikoj – JAV dol.
Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Gyvenimas Europos sąjungoje

Ir ten ne pyragai – sunkėja ūkininkavimas, didėja bedarbių skaičius, įmonės keliai į pigesnio darbo kraštus, kyla nepasitenkinimo bei protesto balsai. Apie tai rašo Belgijoje gyvenanti "TŽ" bendradarbis

Belgijos Briuselyje įvyko Europos sąjungos plėtros pasitarimas. 15 Vakarų europiečių pasakojo penktui Rytų europiečių, kas galima ir kas ne. Rytų europiečiai jau rengiasi keltis į Briuselį. Lenkai pastatė nepaprastai gražų ir brangų pastatą. Kiek jis kainavo ir su kokiais pinigais buvo pastatytas, nežinia. Kiti būsimieji nariai daug kuklesni, jų išgyti pastatai niekam neduria į akis.

Būsimieji nariai gavo instrukcijas, ką jie turi daryti, kaip elgtis, kad juos apie 2002-2003 metus priimtų tikrais nariais. Nei radijas, nei laikraščiai nepasakoja, kas tose instrukcijose, bet sakė, jog reikės pertvarkyti žemės ūkį. Tai atvira žaizda.

Anglų BBC radijas pasakojo, jog Lenkijoje yra milijonas ūkininkų su 4 karvių vidurkiu, o Anglijoje yra tik 30,000 ūkininkų su 90 karvių vidurkiu. Lenkai turi per daug ūkininkų, ir jų karvių skaičius yra toks, kaip visos Europos sąjungoje. Beto, sakė radijas, lenkų karvių pienas esąs blogas ir į Vakarų Europą neįleidžiamas.

Tie būsimieji nariai mano, jog Europa bus puota, kurioje gaus didelį torto gabalą. Pvz. galiu papasakoti apie vieną olandų ūkininką. Tas žmogus laikė karves ir parduodavo pieną. Atsiradus ES buvo reikalaujama labai brangių įrengimų, kuriems ūkininkas pinigų neturėjo. Jų neįrengus bus uždrausta pardavinėti pieną. Taip žmogus gavo iš Europos paskolą, kurią reikės grąžinti ir mokėti palūkanas. Ūkininkauti labai sunku pasidaryti: nustatyta pieno gamtinio norma ir, jei karvės duoda daugiau, ūkininkas gauna pabaudą. Viskas diktuojama iš centro Briuselyje ir darosi sunku ūkininkauti. Taip žmogus planavo emigruoti į Kanadą, bet pasirodė sąlygos blogos ir liko. Jo keturi broliai, emigravę į Kanadą, labai vargsta. Vienas jau mirė persidirbęs, antras invalidas nuo nelaimės dirbant, du likę dirba dieną ir naktį, vargsta. Emigracija Australijon nepavyko. Taip tas žmogus keičia Europą.

Ir Belgijoje ūkininkai turėjo didinti karvių skaičių, kad gautų subsidijas, o mažesnieji uždarė savo tvartus. Bet kai ūkininko karvės duoda per daug pieno, reikia mokėti pabaudą.

Dar vienas ūkininkų baubas yra per didelė mėšlo gamyba. Aišku, turėdamas daug karvių ar kaulių nepasakysi, kad mažiau gamintų mėšlo. Taip žemė užteršta, per daug nitratų, ūkininkai turi laikytis leidžiamos

mėšlo normos. Na, o jei jo per daug, tai naktimis slapta bando tą mėšlą kur nors išgabenti. Policija gauda tokius nusizengėlius, ūkininkai pyksta, protestuoja, streikuoja. Taip ir vyksta kova su biurokratais Briuselyje, kurių logika gan keista.

Štai varoma propaganda prieš rūkymą, uždrausta rūkyti viešose vietose. Bet Europa duoda pašalpas graikų tabako auginimui. Ispanai gali pomidorus auginti laukuose, gauna pašalpas ir pradeda pardavinėti labai pigiai, o jų konkurentai (pvz. belgų) pomidorų auginimui šiltnamiuose bankrotuoja. Keista logika žiūrovui, kuris nieko nežino apie slaptas intencijas tos Europos sąjungos.

Mokesčiai labai aukšti. Jei nebūtų tos ES, mes čia Belgijoje į mokytume už maisto gaminius pusę dabartinės kainos. Vokiečiai, olandai, švedai ir austrai labai daug moka Europai mokesčių pavidalu. Štai laikraštyje skaičiau, kad dabar dirbantis žmogus Belgijoje grįžta į namus tik su 45.5% uždarbio, tai reiškia jis moka 55.5% mokesčių. Vokiečiai ėmė protestuoti, kad jie turi mokėti tiek daug Europai, grąšina net sulaukyti naujų narių priėmimą. O dabar jau rašoma laikraščiuose, kad Europa nežino ar po 2000 m. turės dar pinigų. Taigi paprasto piliečio laukia dar didesnė mokesčiai, dar didesnė bedarbių. Skaičiau, kad Vengrijai tas įsijungimas į ES kainuos kiekvienam dirbančiam penkių mėnesių atlyginimą.

Tai vis mažos žinutės, vargu ar jos yra įrašytos į tas instrukcijas, kurias gavo ponai politikai iš Rytų Europos? Pagaliau politikams Europa palanki. Europos parlamentarijai ne tik gauna dideles algas, bet ir sugeba savo atlyginimą padidinti tikromis ir netikromis išlaidomis. O tikrieji bosai ES yra Europos komisijos komisarai, kurie nėra renkami balsavimu, bet paskiriami atskirų valstybių valdžijų.

ES žada gerovę, bet kasdienis gyvenimas rodo ką kitą. Kasdien didėja bedarbių, nes fabrikai bėga į pigaus atlyginimo kraštus, ES leidžia išbėgti kapitalui. Štai Briuselyje buvo geras automobilų fabrikas, bet užsidarė, palikdamas beveik 3000 bedarbių. Tokį fabriką dabar stato Maskvoje. Degtųjų fabrikas išsikelia į Vengriją, nes ten darbininkas aštuonis kartus pigesnis. Dar niekad nebuvo tokios bedarbių kaip dabar, ES plečiantis.

Bet gal ES turi ir gerų pusių? Didėjant narių skaičiui, gal ekonominė būklė pagerės. Z.T.

Ata

JUOZUI DERVAIČIUI

Lietuvoje mirus,

jo brolį JONĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

B. K. Bubeliai

M. J. Glizickai

J. Labuckienė

S. J. Sendžikai

J. J. Šarūnai

A. Šetikiene

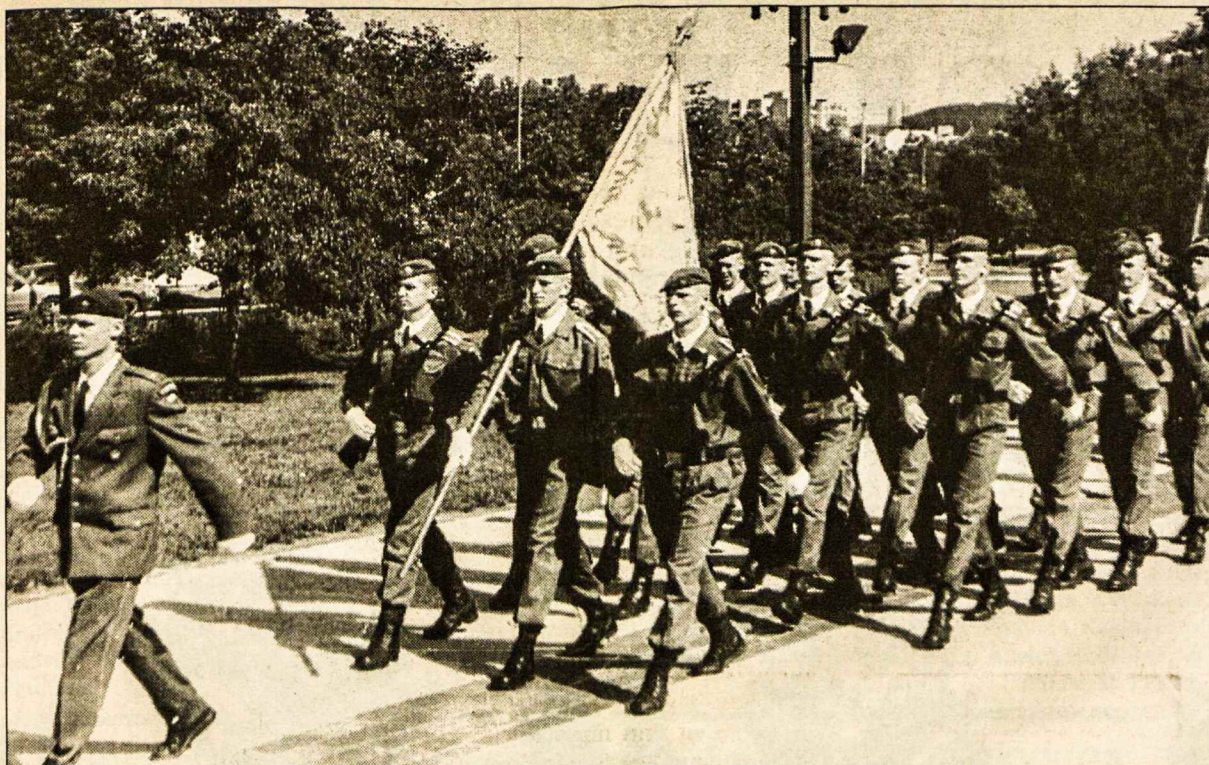
I. Tauteras

A. Zubrickas

S. S. Zubrickai

J. Žemaitis

O. P. Polgrimai

Žygiuoja SKATo (Savanoriško krašto apsaugos tarnybos) vyrai

Nuotr. H. Paulausko

DISKUSINIS POŽIŪRIS

Šiaurės Atlanto sąjunga - Lietuvos apsauga ar pražūtis?

JUOZAS VITĖNAS

Prez. V. Adamkus įvadinėje kalboje išdėstė savo politikos gaires. Apie užsienio politiką jis pareiškė: "Pagrindinė Lietuvos užsienio politikos kryptis išlieka ta pati: tai Europos Sąjunga ir NATO". Pasižadėjo stengtis, kad jo kadencijos metu Lietuva taptų šių organizacijų nare. Ir po to jis yra ne kartą panašiai tą patį pasakęs.

Lietuvos priklausymas Europos sąjungai ir ŠAS (NATO) yra jos likiminiai klausimai. Iki šiol jiems apsvaistyti nebuvo tinkamų sąlygų. Kai daugumą seime turėjo LDDP, o prezidentu buvo A. Brazauskas, bet koks pasisakymas prieš Lietuvos įstojimą į ŠAS būtų buvęs apšauktas siekiu sugrįžti į Maskvos glėbį. Dabar, prezidentu esant V. Adamkui, o seime daugumą turint konservatoriams, nebėra kliūčių svarstyti, ar tikrasis Lietuvos kelias į saugumą eina per karinį ir politinį ŠAS bloką.

Seimo pirmininkas V. Landsbergis yra ne kartą pasakęs, kad Lietuva yra suvereni valstybė ir gali pasirinkti sąjungas, kurias ji nori. Tačiau tai yra nereali žyma Lietuvos politikos pažūra. Gyvenime nei asmuo, nei juo labiau valstybė negali elgtis kaip jai patinka, nes neišvengiamai susiduria interesai ir kyla sandorai. Jiems išspręsti bei suderinti reikia eiti į kompromisus.

Kaip visiems žinoma, Rusi-

ja yra aiškiai pasisakiusi prieš Baltijos valstybių įsijungimą į ŠAS, nes tokiu atveju ŠAS ribos priartėtų prie jos sienų. Anot Rusijos ambasadoriaus Lietuvai K. Mozelio, Rusija to negalėtų pakęsti. Tai ką ji darytų?

Rusijos užsienio reikalų ministeris Primakovas yra pasakęs: tokiu atveju Rusija būtų priversta peržiūrėti savo santykius su ŠAS. Prez. Jelcino spaudos sekretorius ir artimas jo patarėjas S. Jastržemskis taip pat aiškino: "Tai būtų lemtingas žingsnis. Paryžiuje pasirašyti dokumentai nustotų galioję, nutrūktų Rusijos bendradarbiavimas su įvairiomis ŠAS institucijomis, reikėtų persvarstyti Rusijos užsienio politikos prioritetus". O buvęs Rusijos ambasadorius Vašingtone, dabar Rusijos seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas V. Lukin per Amerikos senato komisijos vasario mėnesio diskusijas ŠAS plėtimo klausimais net užsiminė apie galimą Baltijos valstybių okupaciją. Jis sakė nemanaš, kad Amerika pradėtų branduolinį karą Estijos su Rusija sienai apsaugoti.

Taip pat spaudoje buvo pranešimų, kad Rusija yra parengusi kelis planus reaguoti, jei Baltijos valstybės būtų priimtos į ŠAS. Pagal vieną jų Rusijos laivynas užblokuotų Baltijos valstybių uostus ir tuo jas atskirtų nuo Vakarų valstybių. Nežinia, ar tokie Rusijos parei-

gūnų pareiškimai bei pranešimai yra rimti grąsinimai, ar tik pagądinimai atgrasyti Baltijos valstybės nuo įsijungimo į ŠAS. Tačiau vargiai būtų išmintinga jų nepaisyti.

Nebūnant net didelių strategų galima suvokti, kad dėl Baltijos valstybių geografinės bei strateginės padėties nei ŠAS, nei juo labiau JAV jų negali apginti nuo Rusijos užpuolimo, ir greičiausiai jos net nebandytų jų ginti, ypač dėl branduolinio karo grėsmės. Greičiausiai būtų pasitenkinta Rusijos pasmerkimu, kaip tai buvo padaryta buvusios Baltijos valstybių okupacijos atveju.

Vakarų Europos šalys ir JAV be abejonės supranta Baltijos valstybių strateginę padėtį ir žino Rusijos nusistatymą dėl jų priėmimo į ŠAS. Todėl jos neskuba jų priimti, bando jas nuraminti pažadais, kad ŠAS durys joms yra atviros arba tokiomis pareiškimais, kaip sausio mėnesį Vašingtone pasirašyta JAV ir Baltijos valstybių partnerystės chartija.

Baltijos valstybių veržimasis į ŠAS erzina Rusiją ir kenkia jų tarpusavio santykiams. Pavyzdžiui, Lietuvos vyriausybei ruošiantis gegužės mėnesį Maskvoje pasirašyti ekonominio bendradarbiavimo susitarimus, Rusijos seimo 50 narių teikė vyriausybei raštą, kuriame pareiškė: "Ekonominio bendradarbiavimo su Lietuva reikaliu negalima nagrinėti neatsižvelgus į Rusijai gyvybiškai svarbias politines, karines bei strategines problemas". Pažymėjo, kad jiems kelia nerimą "atkaklus Lietuvos siekimas įstoti į ŠAS bei kai kurių Lietuvos oficialių asmenų pareikštos abejonės dėl Kaliningrado srities priklausymo Rusijai".

Yra aišku, kad Rusija, kaip didelė Lietuvos kaimynė, gali jai sudaryti įvairių sunkumų, kokių Lietuva jau yra patyrusi po nepriklausomybės atstatymo, ir taip ją sužlugdyti. O jei Rusija vėl okupuotų Lietuvą dėl jos įsijungimo į ŠAS, tai vargiai ar ji kada vėl susilaikytų naujo išlaisvinimo stebuklo.

Atsižvelgiant į tokią būklę, Lietuvos politika siekti ŠAS narytės nėra jai nei tikslinga nei naudinga. Lietuva yra ant ribos tarp dviejų pasaulių – Rytų ir Vakarų, tarp dviejų karinių ir politinių blokų – ŠAS ir Rusijos. Todėl savaime aišku, kad jos saugumas glūdi gerame gyvenime su abiem blokais, kitaip tariant, neutralume. Čia Lietuvai geras pavyzdys yra Suomija, kuri yra panašioje geografinėje būklėje, bet nesiprašo priimama į ŠAS, o stengiasi palaikyti gerus santykius su Rusija ir todėl su ja neturi jokių kivirčų. O Lietuvos veržimasis į ŠAS gali jai atnešti ne apsaugą, o pražūtį.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvii Namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Kokia Europa bus 2014 metais?

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Vėliau ateitų eilė Lietuvai, Latvijai, Rumunijai, Bulgarijai ir Slovakijai. Suomija, Švedija ir Austrija, jau dabar ES narės, bet kol kas neįeinančios į jokių karinių blokų, – bus priverstos šlietis prie ŠAS, nes ši organizacija vis labiau įgaus regioninio saugumo sistemos bruožų.

Trečioji Europos vienijimosi banga plūstels dar toliau į Rytus. 2010 m. ŠAS ir ES galėtų pradėti derybas su tokiomis šalimis kaip Ukraina. Europos dėmesio galėtų sulaukti ir Gudija, jeigu suprastų, kad glaudūs ryšiai su Rusija netrukdo santykiams su Vakarais. Galų gale ir Rusija būtų pasirengusi suartėti su Europa, ypač kai jos rytiniuose regionuose imtų didėti ekonominė Kinijos įtaka. Tikėtina, kad iki to laiko ES patenkins Turkijos prašymą (ji jau yra ŠAS narė). Tai parodytų,

kad Europa neužtrenkia durų Turkijos ir Rusijos kaimynėms – Kaukazo regiono šalims, savo kultūra priklausančiomis Europos erdvei.

Pagaliau 2014 m., praėjus vienam iš nelaimingiausių šimtmečių, Europa pasuktų nuo finansinės sąjungos glaudesnio ekonominio, politinio ir karinio bendradarbiavimo link.

Europa netaps viena jungtine valstybe, ji labiau primins laisvą šalių konfederaciją, nors ir vadinsis Europos sąjunga.

Baigiant šį Z. Brzezinskio įdomų, bet kartu ir kontroversinį straipsnį, verta pažymėti, kad Rusija yra centrinis taškas, iš kurio noro ar nenoro priklausys Baltijos valstybių likimas. Šiuo metu didžiausias Rusijos siekis – neprileisti Baltijos valstybės tapti ŠAS narėmis. Rusija jau ne kartą yra pagrasinusi karu paimti savo globon Baltijos valstybes.

Ata

JONO KŠIVICKIO

5 metų mirties sukaččiai paminėti,

Hamiltono Aušros Vartų lietuvių šventovėje gegužės

16 d., 9 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo vėlę.

Prašome prisiminti jį savo maldose.

Žmona Alina ir giminės

Ata

STASIUI NAIKAUSKUI

mirus,

žmoną DANUTĘ, dukras – RITĄ ir ALMĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

J. Č. Kurai

R. P. Kurai

A. P. Žuliai

R. D. Dionne

L. V. Zubrickai

J. J. Lasiai

PADĖKA

"Mes mylėjome ją gyvą, nepamiršime ir po mirties".
Šv. Ambrozijus

1998 m. balandžio 4 d. mano 50 metų vedybinio gyvenimo draugė

a. a. ANTANINA

paliko mane ašarose ir liūdesy.

Nuoširdžiai dėkoju Hamiltono Aušros Vartų lietuvių parapijos klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už lankymą ligoninėje ir namuose, aprūpinimą šv. Sakramentais ir paguodos žodžius, gražias maldas koplyčioje, maldas šventovėje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Ačiū L. Marcinkei už vargonavimą, Karolinai Zenon už skaitymus Mišių metu. Ačiū karsto nešėjams ir M. Joniui už pagalbą juos suorganizuojant. Ačiū už gražias gėles, aukas Mišioms, spaudai, Lietuvių fondui bei našlaičiams Lietuvoje. Dėkoju p.p. Mačiams už skanų maistą ir ponioms už pyragus.

Ačiū visiems, kurie mane užjautė ir paguodė mano gyvenimo skaudžiausioje valandoje. Rašytojos Alės Rūtos žodžiais, "Būk amžinybės ilgesiu" mano miela žmonele, kol Apvaizda pasišauks ir mane.

Juozas Asmenavičius

PADĖKA

Ata

VIKTORAS GUDELIS

mirė 1998 m. kovo 13 d.

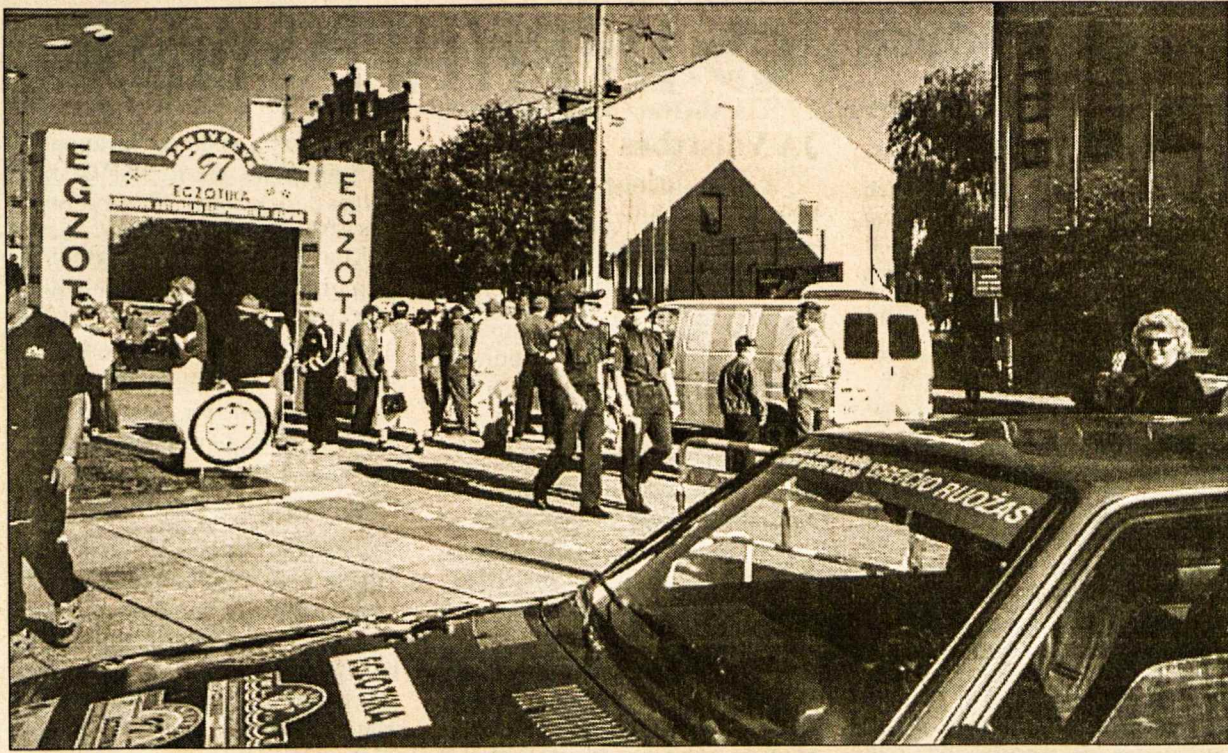
Nuoširdžiai dėkojame Londono Šiluvos Marijos parapijos klebonui kun. K. Kaknevičiui už atnašautas gedulines Mišias, Rožinį laidotuvių namuose, palydėjimą į amžino poilsio vietą, velionies lankymą ligoninėje.

Nuoširdi padėka už gražius atsisveikinimo žodžius parapijos tarybos pirmininkui A. Petrašiūnui, Bendruomenės vardu S. Kerui, skautų – A. Dragūnėvičiui ir pensininkų – J. Aušrotui.

Ačiū "Pašvaistės" chorui, vadovaujant chorvedžiui Andriui Petrašiūnui, solo – Mirgai Bendoraitienei, už giedojimą per gedulines Mišias, karsto nešėjams, pareiškusiems užuojautą žodžiu ar raštu, užprašytas Mišias, aukas vėžio tyrinėjimui ir gražias gėles.

Dėkojame Jums visiems, taip gausiai dalyvavusiems laidotuvsė. Ypatingas ačiū Viktorijai ir Viktorui Staškūnams už parodytą nuoširdumą bei draugiškumą velionii, lankant jį ligoninėje.

Liūdintys – dukrė Dana su šeima, sūnus Arvydas su šeima

Vaizdas iš automobilių lenktynių Panevėžyje 1997 m. vasarą

Nuotr. V. Kukoraičio

Automobilių kontrabanda Lietuvoje

Rasti Lietuvos piliečių lavonai • Muitininkai kovoja su kontrabanda • Žiniasklaida kviečia poilsiaujančius į Lietuvos pajūrį • Prasidėjo rinkiminis vėjus į parlamentą

KAZYS BARONAS, Vokietija

Prieš Kristaus Prisikėlimo šventę Hamburg'o-Luebeck'o greitkelyje buvo rasti dviejų lietuvių lavonai (televizija parodė vieną). Trečias, sunkiai peršautas lietuvis, pasiekė degalinės ir valgyklos aikštę. Pašaukta policija negalėjo su juo susikalbėti, tačiau kitą dieną gydytojai leido lietuvių tardyti. Deja, niekur policija nerado vertėjo. Spauda spėja, kad tai rusiškos mafijos darbas, nes lietuviai norėję į Lietuvą įvežti vartotą automobilį. Ar jie yra tikri lietuviai, nežinia, nes rusai, gudai, lenkai labai lengvai gauna Lietuvos pasus, tik ne išėjusios lietuvių. Vokietijos policija tokius piliečius laiko lietuviams.

Po savaitės, Vokietijos televizijos RTL kanalas palietė tas žudynes, parodė, kaip vyksta šių vartotų automobilių „prekyba“. Automobilių (arba tik jų dalys) Kieľio-Klaipėdos keltu arba greitkeliais gabenami į Lietuvą. Vokiečiai nufilmavo rusišką kalbančius Lietuvos muitininkus, vertėjančius nušautųjų motinas bei žuvusio žmogų, laikantį ant rankų kūdikį, ir dalį Klaipėdos uosto.

Televizijos atstovai sakė, kad Klaipėda yra didžiausias Rytų Europoje naujų ar vartotų vogtų automobilių centras. Vokiečiai nufilmavo gerą šimtinę aikštėje automobilių, muitininkams tikrinant leidimus.

Lietuviai stipriai kovoja su tokia kontrabanda, nes daugumas automobilių, pergabenti per Gudijos sieną, dingsta. O kad lietuviai tikrai kovoja su tokia mafija, vokiečiai nufilmavo ypatingą „Aro“ dalinį. Policininkai su juodom kaukėmis ir juoda uniforma, su užrašu ant nugaros „ARAS“ sulaukė du automobi-

lius, ištraukė vieną vyrą, greitai užlaužė rankas, paguldė jį ant žemės. Kiti „Aro“ policininkai „kalasnikovais“ apsupo automobilius.

Neaišku, kodėl Vokietijos televizija į Lietuvą vėl siunčia tik rusiškai kalbančius bendradarbius. Po nepriklausomybės atkūrimo jie rusiškai kalbėjosi su V. Landsbergiu, A. Brazausku ir kt. aukštai pareigūnais. Vėliau vokiečiai visuomet atsiveždavo vertėjus (o gal vietoje pasirūpindavo?). Dabar vėl grįžta prie rusiškos „tvarkos“, rodo televizijos ekrane įrašytas lietuviškas pavardės bei vardus, tačiau girdėti rusų kalba net aukšto uniformuoto (Vytiš prie kepurės) formuotės pareigūno A. Brazinsko, vertėjančio motinos, žmonos. Tiesa, prie moterų buvo įrašyti tik vardai – Elena, Barbora (berods Daiva) ir t.t.

Juk ne vieną kartą vokiečiai filmavo Lietuvos miestus, gamtovaizdžius, kalbėjosi su gyventojais, literatais, tačiau visuomet su vertėju, aiškiai girdint lietuvių kalbą. Kriminalinės žinios yra šekamos milijonų vokiečių kalbančių žiūrovų ne tik Vokietijoje, bet ir kaimyninėje Austrijoje, Šveicarijoje, Liuksemburge. Ką tie žiūrovai pagalvos? Aišku, lietuviai yra rusai!

I Kuršių neriją

Prasideda poilsio ir kelionių savaitės. Vokietijos spaudoje daug įvairių skelbimų, kviečiančių aplankyti pietinius Azijos, Europos, Amerikos kraštus. Matyti ir skelbimai, siūlantys vokiečiams atostogas praleisti gražioje Kuršių nerijoje, aplankyti Klaipėdos kraštą. Ypač gausiai reklamuojama Nidos vasarvietė, rodomas rašytojo Tomo Mann'o va-

sarnamis, kuriame jis parašė keltą romaną. Nuotraukose matomos smėlėtos kopos, dviračiai skirti takai. Skelbimuose pranešama, kad Kuršių neringa pasiekama lėktuvu į Palangą arba keltu iš Mukran'o ir Kieľio į Klaipėdą. Aštuonios poilsio dienos (su skrydžiu) kainuoja 1,398 DM (apie 1,100 knđ. dol.).

Rinkiminis vėjus

Naujo Vokietijos Bundestago (parlamento) rinkimai įvyks š.m. rugsėjo 27 d. Priešrinkiminis vėjus jau pilnoje eigoje. Socialdemokratai SPD (Socialdemokratische Partei Deutschlands) savo suvažiavime Leipzige kanclerio kandidatūrai išrinko ketvirtą kartą vedusį G. Schroeder'į, krikščionys demokratai CDU (Christlich Demokratische Union) su Bavarijos CSU (Christlich Soziale Union) ir FDP (Freie Demokratische Union-liberalai) kataliką H. Kohl'į. Pastarojo, dabartinio kanclerio, kėdė nėra stipri: apklausa parodė, kad gyventojų simpatijos 15% linksta į A. Schroeder'io pusę. Tiesa, H. Kohl yra stipresnis politiniame gyvenime, yra plačiai žinomas už Europos ribų kaip turtingos Vokietijos vadovas. Tačiau krašte yra per 4.5 milijono bedarbių (atgausė žemės bedarystė siekia 20%). Sunki ekonominė Vokietijos būklė kalba už G. Schroeder, kuris yra stipresnis ekonominiame gyvenime. Abu yra teisininkai.

Deja, socialdemokratai vieni negalės sudaryti vyriausybės, tad teks šlietis prie „žaliųjų“, kurie savo suvažiavime nutarė pasitraukti iš SAS, benzino kainą pakelti iki 5 markių (beveik 4 dol. 17c) už litrą... Socialdemokratai nepritaria tokiems reikalavimams, tad atpuola ir bendradarbiavimas. Dar blogiau su Rytų Vokietijoje veikiančia PDS partija, kuri iš komunistinės SED pasidarė socializmo partija. Savo suvažiavimus visuomet baigia „Internacionalu“, gieddami jį su pakeltais kumščiais. „Žaliųjų“ ir PDS partijoms reikia surinkti 5% balsų. Tuo tarpu vokiečiai pageidauja plačios koalicijos – CDU, CSU ir SPD vyriausybės. Su tuo nesutinka kancleris H. Kohl ir Bavarijos CSU.

Kai laimė viena nevaikšto

Aplankius Sibire gimusio šeimą, gyvenančią kitiems

ANTANINA GARMUTĖ

Bėga keliai per žemę. Skuba metai per mūsų gyvenimus, palikdami akimirų blyksnius arba neišdildomus pėdsakus. Ir sutiktų žmonių įvairovę: asmenybes, nušviestas žmogiškumo šviesa, nenuoramas kovotojus ir pilkas darbo bites, dosnius geraširdžius ir dešimties Dievo įsakymų nepaisančius niekšlius, kurie taip ir lieka gyvenimo šalikelėse, išbraukti iš atminties kertelių. Augame ir tobulėjame kartu su tais, kurie skleidžia aplink savo širdies šilumą, dvasios tvirtybę, gerą, keliantį aukštyn energetinį lauką. Žmonės – tautos turtas ir jos garbė.

Apie visa tai mačiau pavasarį, kai kelyje, vingiuojančiame per Maironio apdaukto Nėvėžio ir Dubysos slėnius Raseinių link. O jau pačiame mieste, nuo Nepriklausomybės gynėjų aikštės per tirštą šlapdrības rūką atbrenda Antanas Vizbaras! Tas pats – nenuilstantis Tremtinių ir politikų klubo „Garso“ klubo pirmininkas, chorvedys. Kelionės tikslas priartėja, nes kaip tik pas jį važiuoju.

Trejetas metų prabėgo, kai paskutinį kart lankiausi Danutės ir Antano Vizbarų šeimoje. Jiedu tokie pat – nuoširdūs, malonūs žmonės. Pastebimai ūgtelėjo jų atžalos – Dariui jau šešeri, o Justinai – septyneri. Vaikai linksmi, žvalūs ir kaip žirnius beria patriotinius eilėraščius, lenktyniaudami dainuoja. Jų mamytė – lituanistė Danutė Vizbarienė mokytoja Šaltinių vidurinėje mokykloje, įsisavinusi dar vieną kvalifikaciją – anglų kalbos mokytojos.

Šeimos galva pasinėręs ne tik kultūrinio visuomeninio reikalo, bet ir valdiškame darbe. Birželyje sukaups vieneri metai, kai Antanas Vizbaras, rajono tarybos atstovas eina Pagojukų seniūnijos seniūno pareigas. Ir ne bet kaip „eina“! Prisiminimai, kaip šis žmogus Atgimimo pradžioje būdamas švietimo skyriaus vedėjas pavaduotoju, aktyviai pasisakė už Lenino portretų pašalinimą iš rajono mokyklų. Už tokio principingumą žmogus neteko darbo, patyrė fanatiškų komunistų kerštą ir turėjo ištisą eilę nelabai sėkmingų teismų. Sekė bedarystė. Trintis. Kova už būvį, žvelgiant į alkanas savų vaikų akis. Beveik kaip Sibire.

Tačiau mano ešelono brolis Antanas Vizbaras užgrūdintas. Kai kas sako – po laiminga žvaigždė gimęs... Argi? Kokios galėjo būti tos „žvaigždės“, susidūrus dviem tremtinių ešelonom prieš Uralo, kai gimė jis – mažas, silpnas berniukas, sribų spardytas dar motinos išsios. Gal pavyko jam tiek, kad enkaderistams po katastrofos buvo daug darbo, ir jo neišmetė iš vagono ant geležinkelio bėgių. (Tokių naujagimių likimus pati mačiau!). Antanukas išliko, pradėjęs tokią „natūralią atranką“. Gal todėl ir dabar jis atkaklus. Nesutaikomas – įsikibęs į teisybę. Sužinojau: raseiniškiai išrinko A. Vizbarą dar ir Piliečių teisių apsaugos ir teisėtvarkos komiteto pirmininku rajono taryboje. Žino – neišduos, neparduos.

Pagojųkų seniūnija – Kauno apskritys, Raseinių rajono pakraštys – ribojasi su Radviliškio rajonu. Seniūnas A. Vizbaras skaito savo valdų vizitinę kortelę:

– Gyventojų skaičius 1961 žmogus, iš jų dirbančiųjų – 280, besiverčiančių 2-3 ha žemdirbyste – 360. Vaikų skaičius 512. Šeimų skaičius seniūnijoje 728, bedarbių 60, pensininkų 409, invalidų 68, alkoholių 22, našlaičių 9. Turime asocialių 12 šeimų ir skurstančių 9 šeimas.

– Kiek mokyklų ir kultūros įstaigų seniūnijoje?

– Dvi pradinės ir dvi pagrindinės mokyklos. Penkios bibliotekos. Trys medicinos punktai. Aktuali Kultūros namų pastatų išsaugojimo problema. Stengiamės išnuomoti įstaigoms, verslininkams. Kad neišstiktų sugriautų ūkių likimas...

Gyvena seniūnas žmonių rūpesčiais. Gimstamumas, deja, beveik susilygino su mirštamumu. Skaudžiai plaka bedarystės ir kitos ryškės. Yra ir džiaugsmų, prie kurių jis pats prisideda.

– Esu laimingas, kai galiu žmonėms padėti. Nors ne kažin ką, bet... tegu laimė viena nevaikšto! – šypsosi Antanas. – Prieš Kalėdų šventes aplankėme kiekvieną šeimą. Su kukliomis dovanelėmis, maisto rūšėliais, plotkele. Tai tokio džiaugsmo žmonių akyse seniai nemačiau!... Kai kurie verkė kaip nuplakti! Gal niekada nei švenčių, nei dovanų nematė...

Pasidalintas džiaugsmas dvigubai didesnis. Kančia, anot Šekspyro, geriau supranta tik tas, kas ją pats patyrė. Todėl džiugu atgimstančioje Lietuvoje, kai yra žmonių, su meile ir atida žvelgiančių į savo artimą, kad jis nesuklyptų ant vieškelio akmens.

Veidu į jūrą

Kreipimasis į Lietuvos studentiją minint „Jūros“ korporacijos 60 metų sukaktį

1938 m. balandžio 28 d. Lietuvos universitetuose oficialiai pradėjo veikti Lietuvių studentų korporacija „Jūra“. Savo mintis Vladas Nasevičius taip išreiškė:

“Mūsų Lietuvių studentų korporacija „Jūra“ yra nuoširdžių, taurių, darbščių ir vieno kitu pasitikinčių studijų korporacija, kuri ruošia tautoje masinį sąjūdį, kuris skatins ne vieną, bet kelias lietuvių kartas jūriškai darbui. Šitas didelis darbas – visą tautą nukreipti en face į Baltijos jūrą, pažadinti visoje tautoje – liaudyje ir švietimoje – didesnį domėjimąsi jūra ir Vakarų Lietuvos problemomis, sukeltų spontanišką sąjūdį, kuris apimtų visą tautą – nuo lopšyje klykiančio iki lazda besiramančio lietuvių – yra „Jūros“ korpi! mūsų kiekvieno pareiga. Ir tik šito siekdami mes pateisinam „Jūros“ korpi! egzistenciją ir nešiojamas korpi! spalvas. Tad šis didelis darbas rėša mus nuoširdžius draugus, artimus, vienas kitą pamačius, džiugina. Juk niekas žmonių taip nesuartinia, kaip bendras, nuoširdus, idealistinis darbas.

Ak, bendro darbo broliai ir sesės, juk kiekviena nauja karta

Šventinę valandą DANUTĖS ir ANTANO VIZBARŲ šeimoje (V. Grybo 2-15, 4400 Raseiniai)

Mokiasi maitindamasi duona ir vandeniu

Kelias, kuriuo ėjo daugybė Lietuvos motinų ir vaikų

Aš, mažas žemės vabalėlis, nuo vaikystės praėjusi siaubingą gyvenimą. Nuo 9 metų Sibiras, badas. Mamytė mirė badu, likome skorbuto išankinti 3 mažamečiai vaikai. Ačiū Dievuliui, atlaikėme, užaugome valgydami vasarą žoleles, baltas samanas sutrynę su keptais paplotėliais ant plytos rinkių. Žvejyboje, grybavime, uogavime, kedrų kankorėžiais maitinomės. Dievuliai, mus išlaikė tai, kas Tavo sukurtas.

Pragyvenome nuo 1945 liepos 24 iki 1960 rugsėjo 27. Kai išleido išvažiuoti, skubėjau į Lietuvą nors niekas čia nelaukė.

Vaikystėje mačiau daug mirstančių, kenčiančių, todėl ir svajojau tapti medike. Sunkiai, valgydama duonę su vandeniu (ir tos nevisuomet turėdavau), paroduodama kraują 450 gr. – 225 rublių kas 40 dienų. Mokėjau, žinoma, rusų kalbą. Baigiau Sikiotkaro felčerių-akušerių

mokyklą. Paskutinius metus nebegalėjau krauju parduoti, sirgulavau. Skolino dabar jau a.a. tremtinė Elytė Mažonavičiūtė po 100 rublių kas mėnesį visus 9 mėnesius. Anksčiau dar padėdavo vyresnioji sesuo, bet augindama 3 dukreles nebegalėjo.

Baigiau, dirbau miško kirtavietėje felčere-akušere. Vėliau rajoninėje ligoninėje Troicko-Periorsko Komi ATSR operacinės sėselės gimdymo skyriuje. Reikėjo atidirti už mokslą 3 metus kur paskyrė. Meilė darbui, kenčiančiam žmogui man visur padėjo. Padėjo Dievulis, Motinėle Marija.

Lietuvoje įdarbino į Šeduvos tuberkuliozinį dispensarį med. sėselę. Džiaugiausi, kad esu Lietuvoje, kad turiu darbą, galiu tarnauti žmogui, tam didžiausiam Dievo kūrinui.

Išdirbusi 2 metus susirgau inkstų tuberkulioze. Dirbti neleidė ir nebegalėjau – invalidumas II gr. ir likau lyg paukštėlis, išmestas iš lizdo. 1985 m. norėjo atleisti, kadangi buvau ir esu giliai tikinti (paprastai ligoniniai pakviesdavau kuniga). Norėjo priversti parašyti ateistinių straipsnių, kad aš atsisakiau tikėjimo. Bet, aš pasakiau ne. Eisiu į fermą dirbti su gyvuliais, bet tikėjimo niekada neatsisakysiu, į bažnytelę ėjau ir eisiu, kol milicijos darbuotojai nestovės, negainios su ginklu. O Dievulis visur su manimi.

1944 m. insultas, bet vėl Dievulis išgelbėjo. Per metus atsistatė koja ir ranka, o kalba net per mėnesį.

Gulėjau Vilniaus Santariškių ligoninėje diagnostikos skyriuje. Labai įdėmiai mane žiūrėjo, bet tik lyg į auką. Kraujo vėžys. Pradėjau nualpinėti bažnytelę. Kalbėdavome Rožančių prieš vakarines šv. Mišias. Draugėms sakydavau: „Pracis“.

Niekada gyvenime netroškau turto, sugebėjau pasidalinti tuo, ką turiu nors ir paskutiniu kąsniu. Gyvenau pagal 10 Dievo įsakymų. Dabar puola ligos. Įtampa, tas žmonių gobšumas, girtuokliavimas, žmogžudystės, savižudystės, paveikė.

Mūsų tremtinės motinos mirė badu, bet glaudė vaikučius prie savęs, atiduodamos paskutinį kąsni. Pajutusi mano Mamytė, kad miršta, peržegnojo mus. Tas palaiminimas ir gelbėjo visą gyvenimą, lydėjo ir tebedy.

Lietuvėlėje dabar kiek pamestinių! Gauna už vaikus pašalpas, prageria. Labdarą išsidalina tie, kurie prieina, ypač buvę komunistai, ateistai, dabar perėję į kitą pusę.

Aš peržiūriu laikraščius, vėl ir vėl skaitau „Tėviškės žiburius“. Tai Jūsų redakcijos dovanas. Te Dievulis ir toliau laimina Jūsų darbus, Jūsų žingsnius.

P. Motiečienė,
Radviliškis

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus prima
pacientus ir vakarais

Tokie skelbimai vokiečių spaudoje kviečia poilsiautojus į Kuršių neriją

VISAGALIUI PASIKVIETUS

a.a. SELMĄ MINIOTIENĘ,

dukrai VANDAI ŠVILPIENEI, jos vyrui STASIUI, šeimai ir giminėms netektyje nuoširdžią užuojautą reiškia – Londono lietuvių choro „Pašvaistė“ nariai ir valdyba

PADĖKA

Mylimai mamytei

a.a. VANDAI JANINAI BIRGELIENEI

mirus, nuoširdus lietuviškas ačiū visiems, padėjusiems ir užjautusiems šią sunkią netekties valandą.

Dukros – Alma ir Rūta su šeimomis

Lietuvoje žmonės, netekę darbo įstaigose bei įmonėse, eina į verslus. Šioje nuotraukoje iš Juodšilių (Vilniaus rajone) matyti parduotuvę, kurioje visko yra, pradedant saldinais, batukais, baigiant laikraščiais

Nuotr. V. Kapočiaus

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PIRMOJI ALGA IR PENSIJA

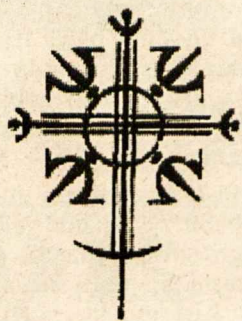
ELTOS apskaičiuota pirmąją dabartinio prez. V. Adamkaus mėnesinę algą ir buvusio prez. A. Brazausko pirmąją mėnesinę pensiją, remdamasis ELTOS duomenimis, savo skaičiuojamą paskelbė "Lietuvos aidas". Pagal dabartinę įstatymą Lietuvos prezidento algą sudaro vidutinis darbo užmokestis (VDU), padaugintas iš dvylikos. Tas VDU dabar yra 911 litų. Tad jo pirmąją algą sudarė 10, 932 litai. Už visus mokesčius iš šios sumos buvo atskaityti 3,646 litai ir 26 centai. Tad Lietuvos prez. Valdas Adamkus už pirmąją algą kovo mėnesį gavo 7,285 litus ir 74 centus. Buvusio prez. A. Brazausko pirmąją mėnesinę pensiją sudarė pusė prezidento algos – 5,466 litai. Tiek jam ir buvo pervesta jo asmeninė sąskaita Lietuvos taupomajame banke.

ALGIRDO BRAZAUSKO FONDAS

Šešiolika Lietuvos politikų ir verslininkų Vilniuje įsteigė visuomeninę organizaciją, pavadintą Algirdo Brazausko fondu. Jo tikslas – skatinti ir remti visuomeninėms lėšomis modernaus politinio mąstymo formavimąsi Lietuvoje. Baltiečių BNS žinių agentūra, pranešusi, kad sutartį pasirašė šešiolika steigėjų, pateikia tik pusę pavardžių. Jos yra šeimo narių socialdemokratų Vytenio Andriukaio ir Aloyzo Sakalo, konservatorių Mečio Laurinkaus ir centristo Egidijaus Bičkausko. Tarp paskelbtųjų taipgi yra pavarės ir prezidento kanceliarijos vadovo Andriaus Meškausko, prezidento referento Juozo Bernatono, verslininkų Juozo Budriko ir Broniaus Lubio. Pirmąjame posėdyje buvo sudaryta fondo valdyba, pirmininku išrinkusi Algirdą Brazauską. Fondo vardu bus rengiamos mokslinės konferencijos, organizuojamos mokymo programos politikams, svarstomos aktualios Lietuvos vidaus ir užsienio politikos problemos.

KILIMAS PREZIDENTŪRAI

Akcinė bendrovė "Kilimai" Lentvaryje išadė žakardinį kilimą Lietuvos prezidentūrai. Jis yra skirtas prezidentūros Baltajai salei, išaustas pagal Paminklų atnaujinimo instituto architektės Idalijos Bečienės paruoštą piešinį. Audėjos Liudmila Brazauskienė ir jos talkininkė Česlova Lechtovičė audimui panaudojo net 130 kilogramų pusvilnių verpalų. Pasak Kęstučio Petkūno "Lietuvos ryte", šis 54 kvadratinį metrų kilimas yra didžiausias, išaustas Lietuvoje. Tokį liūgšlinį vietinio kilimo rekordą anksčiau yra turėjęs 36 kvadratinį metrų ploto kilimas "Stiklių" restorane Vilniuje. Rekordinis kilimas prezidentūrai buvo išaustas dviem dalim. Jos vienišą kilimą sudarė sujungtos Baltojoje salėje.

Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

PRAMOGOS JONO KALNELYJE

Klaipėdos senamiestyje prie Danės upės esnačia Jono kalnelio teritoriją klaipėdiečių reikalams žada pritaikyti savivaldybės paskelbtą konkursą laimėjusi uždaroji akcinė bendrovė Žvejų kultūros rūmai. Jono kalnelyje XV-XVII š. buvo Klaipėdos miesto gynybos įtvirtinimai, o pastaraisiais metais ši teritorija buvo tapusi miesto savartynu. Jos pertvarkymo darbus dabar atlieka Gargždų akcinės bendrovės "Hidrostacija" specialistai, jiems jau išleidę pusketvirtą milijono litų. Istorinis Jono kalnelis taps labiausiai lankoma poilsio ir pramogų vieta Klaipėdoje, skirta šeimoms su vaikais.

DRAŠAUS DISIDENTO KOVA

Stasys Jakas, 1941 m. gimęs veiklus disidentinės kovos Lietuvoje dalyvis, pakistas sunkios ligos, mirė Vilniuje balandžio 6 d. Velionis kovon už tautinį ir politinį Lietuvos atgimimą įsijungė šio šimtmečio septintojo dešimtmečio viduryje. Su savo bendražygiu Vaclovu Sevruku jis rinko ir platino dr. A. Sacharovo, P. Jakiro, V. Bukovskio, R. Medvedevo bei kitų žymiųjų disidentų Maskvoje po grindinius pranešimus. Jis Lietuvon iš Maskvos atvežė 1939 m. Molotovo-Ribbentropo pakto kopijas. Maskvoje rusų disidentų leidžiami pagrindinei "Dabartinių įvykių kronikai" S. Jakas parūpindavo informacijos apie politinę priepaūdą Lietuvoje, žmogaus politinių bei religinių teisių pažeidimus. Už šią veiklą jis netgi buvo kalintas dvejus metus, bet jos neatsisakė ir išleistas iš kalėjimo. 1991 m. sausio krūvinųjų įvykių dienomis Vilniuje S. Jakas buvo Lietuvos laisvę gynusių savanorių eilėse. Velionis yra apdovanotas Šaušo trylikos medaliu ir netgi DLK Gedimino ordinu, palaidotas Vilniuje, Antakalnio kapinėse. Nekrologą šiam tautiniam Lietuvos sūnui, piliečiui patriotiui pasirašė Vytautas Landsbergis, Žibartas Jackūnas, Vytenis Andriukaitis, Romualdas Ozolas, Lietuvos politinių kalinų sąjunga, Lietuvos politinių kalinų ir tremtinių bendrija, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjunga.

GININAITĖS IŠ LAVONINĖS

Skaudaus juoko šiauliečiams atnešė neįtikėtinas dviejų mirusių moterų sumaišymas lavoninėje. Pasak "Lietuvos aidas" atstovo Leono Pelecko-Kaktavičiaus, jos abi mirė šiaulių savivaldybei priklausančioje slaugos ligoninėje ir buvo atvežtos ton pačion teismo medicinos lavoninė. Ten jas savo giminaitėmis pripažino ir laidoti išsivežė artimieji. Vienai jų teko laukti uždarame karste laidotuvių namų šaldytuve, kol bus laisva kitų laidotuvių užimta salė. Tik tada, nuėmus karsto dangtį, laidotuvių moterų sumaišymo nesutinka prisiminti nei ligoninė, nei lavoninė. Dar sunkiau suprasti, kaip savo mirusias giminaites galėjo sumaišyti jų atsiimti iš lavoninės atvykę artimieji.

V. Kst.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Prof. dr. JONAS RAČKAUSKAS, ALTOS pirmininkas, dažnas svečias Lietuvoje. Nuotraukoje (kairėje) – su Kupiškio parapijos vikaru kunigu VIRGILIJUMI LIŪIMA Kupiškėje

Nuotr. H. Paulausko

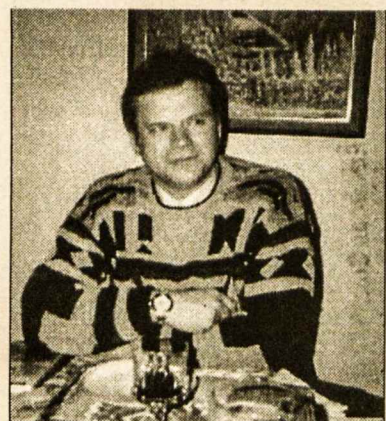
Esperantininkai susitiks Veisiejuose

STASYS GAIDAMAVIČIUS, Vilnius

Š.m. liepos 18-24 d.d. Veisiejuose (Lazdijų rajonas), netoli Lenkijos sienos, įvyks 34-tasis Baltijos šalių esperantininkų susitikimas. Jis organizuojamas kiekvieną vasarą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje pačiliui. Lietuvoje jis jau buvo rengtas Vilniuje, kelis kartu Kauno apylinkėse (Noreikiškėse – Lietuvos žemės ūkio akademijos patalpose ir Girionyse – miškų ūkio aukštesniosios mokyklos patalpose prie Kauno marių), Jurbarko rajone – Smalininkuose, Molėtuose, Kretingoje, Mažeikių rajone.

Veisiejai – ramus miestelis pasirinktas neatsitiktinai. Jis yra gražioje, ramioje vietoje, tarp ežerų, o esperantininkus priimti sutiko žemės ūkio mokykla – ji išnuomos svečiams moksleivių bendrabučius, valgyklą. Atvykę esperantininkai galės gyventi ir palapinėse, pastatytose ant ežero kranto.

Veisiejuose 1886-1887 m. gyveno ir dirbo esperanto kalbos kūrėjas Liudvikas Zamenhofas (Liudovik Zamenhof). Namo vietoje, kuriame gyveno esperanto kalbos autorius, yra

Kauno Technikos universiteto docentas ir Lietuvos Vytautų klubų sekretorius VYTAUTAS JANILIONIS viešnagės metu Čikagoje
Nuotr. E. Šulaičio

Klivlando skautijos 42-ji Kaziuko mugė 1998.IV.5. LSS seserijos atstovė v.s. N. KERSNAUSKAITĖ taria sveikinimo žodį
Nuotr. V. Bacevičiaus

Hamilton, Ont.

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos žinios

– Mokyklos interneto "Web puslapi" galite rasti adresu: <http://www.freenet.hamilton.on.ca/~al300/tinklas.html>. Yra pridėta naujos medžiagos, nuotraukų bei straipsnių. Dėkojame visiems, kurie dirba ir prisideda prie šio įdomaus projekto.

– Sekmadienį, gegužės 17 d., per 10.30 v.r. Mišias, Aušros Vartų parapijoje, vaikučiai priims Pirmą Komuniją. Kviečiame visą mokyklą kartu dalyvauti šioje šventėje.

– Mokyklos užbaigimas įvyks šeštadienį, gegužės 23 d. mokyklos patalpose – St. Josephs School, kampas Herkimer ir Locke, Hamiltone. Bus pasirodymas, pažymėjimų įteikimas ir abiturientų pristatymas. Kviečiame visus tėvelius, senelius bei draugus dalyvauti mokslo metų užbaigime. Tuoj pat po užbaigimo vyks mokyklos gegužinė, Bronte Creek Provincial Park. Bus proga pabūti gamtoje, pabendrauti ir pasinaudoti visomis parko priemonėmis. Užkandžiai bus parūpinti ir vaikai bus užimami įdomia programa. Bronte Creek parkas yra tarp Burlingtoono ir Oakvillės, važiuojant į šiaurę Burloak Drive nuo Q.E.W. Gegužinė vyks prie Parking Lot D.

– Pernai liepos mėnesį vyko vaikų "Gintaro" stovykla mokyklos patalpose. Vaikų skaičius buvo nepastovus. Vieną savaitę daug vaikų, o kitą mažai. Tai suprantama, nes vasaros metu šeimos išvažiuoja atostogų. Naudotis patalpomis reikalingas atitinkamas skaičius vaikų. Jeigu atsirastų nemažas skaičius norinčių vėl dalyvauti, vedėja darys sprendimą dėl stovyklos surengimo. Tie, kurie domisi "Gintaro" dienos stovykla prašomi skambinti mokyklos vedėjai Rūtai Kamaitytei, tel. 529-5747.

Gailius S.

London, Ont.

NEPAPRASTAI GRAŽIOSE

Londono apylinkėse yra įsikūrę nemažai lietuvių. Vienas iš jų – Bronius Zabulionis. Jo puiki sodyba yra pastatyta ant ežerėlio kranto. Nenuostabu, kad draugai, gamtos mėgėjai ir žuvautojai ten dažni svečiai.

Balandžio 25 d. Broniui buvo ypatingas savaitgalis, nes susirinko giminės bei draugai padėti jam atšvęsti jo 75-tąjį gimtadienį: Bronius, ilgametis "Pašvaistės" choristas, buvo maloniai nustebintas pamatęs draugus choristus, susirinkusius jo pasveikinti. Sveikinimo žodį tarė A. Švilpa, bet dovana buvo sunki – ją įteikti kvietė talkon poniją Švilpienę.

Oras pasitaikė labai gražus, todėl viskas vyko gamtoje. Klebonui kun. K. Kaknevičiui sukalbėjus maldą ir palaiminus gėrybes, visi rinkosi prie apšviestų vakėms apkrauto stalo. Labai malonu buvo visiems pabendrauti su viešnia iš Toronto – muz. L. Turūtaite. Dalyvių dainai sujungė jos akordeonas. Prie vandens ant priepilaukos krykštavo jaunimas traukdamas žuvytes. Nepatingėjo svečiai rytojau dieną susirinkti į Šiluvos Marijos šventovės Mišioms, kur muz. Lilija Turūtaite pagiedojo solo ir vargonais palydėjo "Pašvaistės" chorą.

Viktorija St.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Čikagos lietuvių savaitinė televizijos programa, jau paminėjusi šimtąją laidą, baigia antruosius metus. Šiai programai sėkmingai vadovauja buvęs Lietuvos kino studijos rež. Arvydas Reneckis. Nesėkmingus bandymus Čikagos kabelinėje programoje yra turėjęs Anatolijus Šlutas, šiuo metu tebeturintis lietuvišką radijo valandėlę. A. Reneckis naudoja komercinę WFBT televizijos stotimi ir jos XXIII kanalu. Lietuviškoji A. Reneckio televizijos vienos valandos programa yra transliuojama kiekvieną šeštadienio rytą nuo 7 iki 8 val. Stočiai ji įteikiama jau įrašyta vaizdajuostinė. Jos savaitinės paslaugos kainuoja apie penkis šimtus dolerių. Pasak E. Šulaičio pranešimo "Drauge", spėjama, kad žiūrovų yra tik apie dešimtį tūkstančių.

Apmokamų skelbimų reikalai

dabar jau pagerėjo, bet jų trūko programos transliacijų pradžioje. Tad anksčiau susidarė 10,000 dolerių skola stočiai. Prie reguliaraus savaitinio mokesčio stočiai už jos paslaugas pridėdamas ir mažesnis papildas skola išmokėti. Balandžio pabaigoje reikės pasirašyti sutartį su stotimi tretiesiems veiklos metams. A. Reneckis galėtų gauti žiūrovams patogesnę ankstyvo vakaro valandą. Jis betgi nežino, kokia būtų žiūrovų reakcija.

Gudija

Gardine apsilankę lietuviai pasigenda miesto centre stovėjusios šventovės. Tas šešių šimtų metų istoriją turėjęs pastatas buvo vadinamas Vytauto katedra (fara Vitovta). Pirmoji medinė šventovė buvo pastatyta po 1392 m. Mūrinę ten 1584 m. liepę pastatė karalius Steponas Batoras, prie jos norėjęs turėti mokyklą. 1804 m. Vytauto katedros pastatas buvo atiduotas ortodoksams. 1885 m. jis išliko nepalietas gaisro, nusiaubusio beveik visą Gardiną. 1920 m. lenkai jį grąžino katalikams. Gardino miesto vykdymo komiteto nutarimu ši istorinė Vytauto katedra 1961 m. rugsėjo 29 d. buvo susprogdinta iš Leningrado pasikvietusių specialistų. Aplinkiniai namai nenukentėjo, o iš katedros liko tik pamatų duobė, vedanti rūsin. Planuota centrinę gardino aikštę taip ir liko neįrengta. Specialiame pranešime "Lietuvos aidui" Leonas Daugėla rašo, kad dabar toje duobėje žaidžia vaikai, rūsyje geria alkoholiškai, miestas į jį pila atmatas.

Lenkija

Lenkijos spauda vėl diskutuoja klausimą, kuri vieta geriausia tiktyt Seinų vysk. Antano Baranausko, lietuvių poeto, paminklui Seinuose. Pasak lenkų skulptoriaus A. Strumillo, geriausia būtų Seinų bazilikos teritorijoje. Tačiau tada paminkle nebūtų pabrėžtas jo visuomeninis rašytojo bei lietuvių literatūros kūrėjo vaidmuo. Tad lieka tik viena vieta – paminklas galėtų papuošti aikštę prie jau statomo Lietuvių centro Seinuose. Gal tada tam paminklui nereikėtų budinčio policininko apsaugos.

Paminklų vysk. A. Baranauskui Seinuose iš viso atmeta Bruno Zawieski, laikraštyje "Przegląd Sejnenski" vasario 3 d. rašantis: "Seinai yra lenkų miestas, todėl būtų pasityčiojimas pastatyti čia paminklą lietuviui vyskupui". Save laikydamas Vilniaus gynimo draugijos nariu, jis netgi siūlo Seinų miesto tarybai prie Seinų katedros pastatyti paminklą lietuvių persekiojam ir iš Lietuvos išstremam Vilniaus vysk. R. Jalbzykoviškiui.

Lenkai, kalbėdami apie paminklų vysk. A. Baranauskui Seinuose, užmiršta dar vieną galimybę – jo paminklas ir atminimui dar daug yra vietos gimtuojuose Anykščiuose, visų lietuvių širdyse. Net ir jo klėtelę sunkioji vergijoj išsaugojo atgimstanti Lietuva, o ir Anykščių šilėlis dar turbūt nevisiškai iškirstas.

Australija

Australijos valdžia naujuoju Lietuvos garbės konsulu Viktorijai ir Tasmanijai sausio 16 d. oficialiai pripažino Melbourne gyvenantį advokatą Andrių Žilinską, gimusį 1958 m., teisę studijuoti Australijos Monash universitete, turintį pilnas advokato teises. Jis pakeitė 1997 m. mirusį Lietuvos garbės konsulą Kęstutį Lyniką.

Kovo vienuoliktosios proga Tėvynės Sąjungos skyrius surengė diskusinę dr. Vytauto Donieles popietę su jo padarytu pranešimu "KGB trūkumai atstatant Lietuvos nepriklausomybę".

Urugvajus

Montevideo mieste lietuviai turėjo nuo 1945 m. liepos 17 d. veikusių Urugvajaus lietuvių centrą. Jame vykdavo nesutarimų tarp kairiojo ir dešiniojo sparno tautiečių. Tačiau jie jau buvo dingę, kai Lietuva atgavo nepriklausomybę. Dabar staiga buvo gautas pranešimas iš Urugvajaus kultūros ministerijos, kad Urugvajaus lietuvių centras panaikinamas, o jį nuo vasario 4 d. pakeitė oficialų pripažinimą turintis Ateivijų (imigrantų) ir palikuonių centras. Tikroji pakeitimo priežastis nėra žinoma. Negi lietuvių vardas buvo pašalintas dėl jų politinio nesutarimo? Tai būtų tikrai didelis nuostolis. Juk lietuviai ant savo pastato negalės iškelti net ir Lietuvos trispalvės.

V. Kst.

Century 21
OFFORD REALTY LTD.
 Member Broker, 38 Hurontario St.,
 Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduoant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitę, B.A.
 pirkimo ir pardavimo atstovę.
 Ji mielai jums patars.
 Darbo tel. 705 429-2121 ar
 705 445-5640
 namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūrus nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME ŪŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki1.75%	Asmeninės nuo.....6.25%
santaukas2.25%	nekiln. turto 1 m.....6.50%
kasd. pal. taupymo sąsk.....1.50%	

INDĖLIAI:	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
90 dienų indėlius.....3.00%	
180 dienų indėlius.....3.25%	
1 m. term. indėlius.....4.00%	
2 m. term. indėlius.....4.25%	
3 m. term. indėlius.....4.50%	
4 m. term. indėlius.....4.75%	
5 m. term. indėlius.....5.00%	
RRSP ir RRIF (Variable).....2.50%	
1 m. ind.....4.00%	
2 m. ind.....4.25%	
3 m. ind.....4.50%	
4 m. ind.....4.75%	
5 m. ind.....5.00%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
- IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILIUS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

- ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
- HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
- HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆

\$10 už vieną kubinę pėdą
\$18 pristatymas iki 31 kg

Dėl informacijų skambinkite:

Vytautui Kairiui (905) 643-3334

Bernardui Mačiui (905) 632-4558
Leonui Balaišiui (514) 366-8259
Andriui Usvaltui (519) 773-8007

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,
BSc.PhM

- 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- Nemokamas vaistų pristatymas
- Sveikatos priežiūros įrankiai

“Titanikas” prisimintinas ir Lietuvai

Tame laive nuskendo kunigas JUOZAS MONTVILA ir galbūt daugiau lietuvių. Pokalbis su nuskendusio kunigo giminaičiu kunigu KAZIMIERU MONTVILA

Retas kuris nūdienis laikraščių praleido didžiosios šiuolaikinės spaudos itin pamėgtą progą parašyti apie amerikiečių pastatytą filmą “Titanikas”. Tai anglų “White Star” linijos prabangus laivas, 1912 m. pastatytas Belfasto laivų statyklos, kurio konstruktoriai ir inžinieriai panaudojo tobuliausius įrengimus ir saugumo priemones. Laivas buvo laikomas negalinčiu nuskęsti. Pirmojoje kelionėje iš Southamptono į Niujorką su 2224 žmonėmis “Titanikas” 1912 m. balandžio 14 d., 23.40 val. Šiaurės Atlante, į pietus nuo Newfoundlando, susidūręs su ledkalniu, nuskendo per pus-trėčios valandos nusisėdėdamas į vandenyno gelmes 1513 žmonių. Atskubėjęs kitą rytą laivas “Carpathia” išgelbėjo tiksliai 711 žmonių. Paskendo ne tik daug žymių ano meto Amerikos ir Anglijos aukštuomenės asmenų, bet ir keli lietuviai, tarp kurių kunigas Juozas Montvila, su kurio bendrapavardžiu irgi kunigu Kazimieru Montvila pasikalbėjome:

– Kur Jūsų kilmės šaknys?

– Kazimiero ir Magdalenos Montvilų šeimoje pirmasis sūnus, pagal ano meto paprotį, gal kad buvau numatytas šeimos įpėdiniu, buvau pakrikštytas tė-

Kun. JUOZAS MONTVILA, nuskendęs Atlanto vandenynė “Titaniko” laive 1912 metais

vo vardu. Esu vienmetis su popiežium Jonu Paulium II ir mūsų kardinolu Vincentu Sladkevičium, – mat gimęs 1920 m. gruodžio 20 d. Iš pradžių nuo mažumės paganes žaisis lankiau Išlandžių, Baltrakio ir Vilkaviškio apskr. Gižų mokyklą. Gimnazijos laikai prabėgę Marijampolėje – marijonų ir Rygiškių Jono gimnazijoje, kurią baigiau 1942 m. birželio mėn.

– Sakykite, kunige Jubilate, kokie labiausiai įsidėmėtini Jūsų kunigiškojo gyvenimo tarpsniai ir akimirkos?

– Visa mano kunigygtė yra vienas gyvenimo tarpsnis, tarsi viena akimirka, praėjusi taip greitai, kad net nepastebėjau kaip pasenau, neturiu jėgų, atėjo neprasytos viešnios – ligos. Kunigygtė, tas šventas dieviškas kvietimas, man brangiausia. Todėl labiausiai ją vertinu, brangi. Jeigu reikėtų rinktis, nieko kito daugiau nebesirinkčiau – tik kunigo kelią. Mano supratimu, niekas kitas negali daugiau duoti Dievui, Tėvynei ir žmogui kaip kunigas, vedas žmogų nuo krikšto ligi karsto. Jis apšviečia mus dieviška šviesa: suklupusį kelia, paklydusiam kelią parodo, sergantį gydo, silpną stiprina, nusiminusį drąsina, kenčiantį guodžia, nusivylusį ragina aukotis, melstis, viltis. Keliais žodžiais nenusakysi šio pašaukimo kilnumo.

– Kokias išvadas Jūs galite padaryti, žiūrėdamas į naująją kunigų ir mokyklinio jaunimo kartą?

– Daugelis naujosios kartos kunigų iš tikrųjų yra geri, uolūs, pareigingi, stato, remontuoja klebonijas, šventoves, organizuoja katechetinį darbą, telkia jaunimą, moko vaikus, lanko kalėjimus, ligonines, prieglaudas, vargšus. Kuria vidinę Bažnyčią. Dievas juos veda teisingu keliu. Padeda jiems suprasti mūsų tautos nūdienos dvasinius poreikius. Tačiau nuo 1940 m. Lietuva, patyrusi šitiek ateistinės prievartos, smurto ir neteisės, tam tikros visuomenės dalies išjudino kai kuriuos tikėjimo, dorovės kertinius akmenis. Daugelio tėvai, išauklėti bedieviškai, nepajėgia nei savo vaikams perteikti tų dorovinių reikalavimų, kuriuos skiepia ir kurių moko Bažnyčia nuo Kristaus laikų. Mūsų tautoje šimtais ir tūkstančiais suskaičiuojami tokie, kuriems moralinės vertybės yra apsimetusios aukštyn kojomis. Vietoje sąžinės, teisingumo, ištikimybės į viršų kyla prabanga, malonumai, lengvai ir greitai uždirbti pinigai ir visa, kas su tokiu gyvenimu susiję – visi degradavusios visuomenės neigiamieji požymiai. Štai kodėl šiandien kunigo reikia ne tik tokio, kuris mokėtų gražų pamokslą pasakyti, gražiai pagiedoti, bet ir savo gyvenimu, elgesiu, visa veikla ir esybe skelbtų gyvąjį Kristų.

– Kas Jus paskatino domėtis kun. Juozo Montvilos žygdarbiu?

– Tatai paakino padaryti du lietuviai kunigai – Antanas Lukošaitis ir mons. Vincas Jalinskas.

– Kaip Jums sekėsi dirbti šį darbą ir kas jau padarė?

– Iš kelių menkų žinučių reikėjo atkurti daugybę faktų, duomenų ir įvykių. Apie kun. Juozo Montvilos žūtį rašomąja mašinėle esu parašęs net dvi knygeles. Jose paminėjau ir apie kitus, du kunigus – anglą Tomą Rounel Doyle Byles ir vokiečių Tėvą Benediktą Juozapą

Lietuvos ambasados Venezueloje svečiai. Iš kairės: Kolumbijos ambasadorius Mario Suarez Melo, prezidentūros ministeris dr. Asdrubal Aqgular Arranguren, apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinu, ir JAV ambasadorius John Maisto

Peruschitz. Apie šiuos žmones ir tą atsikimą dabar prisirinkau ir jau turiu užtektinai medžiagos, bet, deja, pats jėgų neburiu, o norinčių šį darbą toliau stumti nebeatiranda. Mano surinktosios medžiagos apie kun. Juozą Montvilą puslapius pasinaudojo “Lietuvos ryto” žurnalistas ir televizija (Dalia Gudavičiūtė). Šių metų (1998) 59 nr. išspausdintas straipsnis “Titaniko” tragedija nutraukė ir lietuvių gyvenimą”. Kai kas buvo parodyta ir per NLK televizijoje.

– Ar galime tikėtis, kad pasiseks sulaukti Jūsų bendrapavardžio paskelbimo palaimintuoju?

– Tiesą pasakius, nesitikiu.

– Kas šiam žingsniui kliudė ir padeda?

– Taip manau, kad nėra tikrų ir ryžtingų žurnalistų, o gal labiau šiems dalykams pasišventusių ir galinčių šitai padaryti kunigų. Juk čia reikia aprėpti ne vien tik Lietuvą, bet reikia ištyrinėti esamą medžiagą, žinias ir duomenis Vokietijoje, Anglijoje ir kitur. O man vienas, jau pasiekusiam saulėlydžio, tatai nebeįmanoma padaryti. Daugel kas iš pasauliečių ir

kunigų žavisi tų trijų kunigų drąsa, Dievo ir artimo akivaizdia meile, didvyriškai atlikta savo kunigiška pareiga, prasminga auka. Tačiau neatsiranda tokių, kurie, pasigraibę drąsos, kupini švento įkarščio pasitarnauti Dievui ir savo tautos labui, imtųsi plunksnos, kad kun. Juozas Montvila būtų paskelbtas palaimintuoju. Čia reikėtų itin drąsiai pasibelsti į dangelio duris, ypač į mūsų Bažnyčios hierarchų duris, kad jie nepasitenkintų vien palaimintuoju arkiv. Jurgiu, bet ir pasižvalgytų plačiau po mūsų dirvonuojančius kankinius, tremtinių, vertų ir laukiančių altoriaus garbės lietuvių vardus ir pavardes.

Dėkojame kunigui Kazimierui Montvilai už atsakymus, kad jis, nepaisydamas savo negalių, rado jėgų atsakyti į šiuos klausimus. Sveikindami Jį su artėjančia garbinga kunigygtės suaktimi, linkime, kad jo pradėtas užmojis pasibaigtų sėkme, kad mūsų kraštas sulauktų naujo palaimintojo, o pats knygos autorius dar galėtų pasidžiaugti kartu su mumis šia švente Bažnyčiai ir tautai.

Su kun. Kazimieru Montvila kalbėjosi –

kun. K. J. Ambrasas, SJ

Kanados ir Amerikos lietuvių mokyklos

Kreipimasis dėl knygos “Lietuviškasis švietimas Šiaurės Amerikoje”

Prieš keletą metų Pedagoginis liuanistikos institutas, veikiąs Čikagoje, iškėlė mintį, kad reikia surinkti, suredaguoti ir išleisti knygą “Lietuviškasis švietimas Šiaurės Amerikoje”. Šiam darbui buvo pakviesti Stasė Petersonienė, Pedagoginio liuanistikos instituto direktorė, ir Juozas Masilionis, buv. Čikagos aukštesniosios liuanistikos mokyklos direktorius. Pirmoji rūpinosi Kanados liuanistinių mokyklų istorijomis, antrasis – JAV.

Po kelerių metų darbo, skelbiant straipsnius ir atsiųskimus spaudoje, kreipiantis laiškais, pavyko surinkti 15 Kanados ir apie 60 JAV mokyklų istorijų.

Daugiau kaip pusė teksto (400 psl.) spausdinimui jau surinkta, kita pusė dar renkama. Susidarys apie 700 psl. teksto; gausios nuotraukos puslapių skaičių pakels dar 100 psl. Knyga reikės įrašyti kietais viršeliais. Visa tai didina jos išleidimo kainą.

Deja, knygos iniciatorius ir leidėjas Pedagoginis liuanistikos institutas neturi pakankamai lėšų šiai vertingai knygai išleisti, todėl įgaliojo redaktorius kreiptis į lietuviškas organizaci-

jas ir asmenis, prašant iš jų paramos.

Jau esame gavę paramos iš Lietuvių fondo 5,500 dol., Lietuvių tautinių namų 1,000 dol., dr. Astos Veličkaitės 1,000 dol. ir Vydūno fondo 500 dol. Tai tik pusė reikiamos sumos.

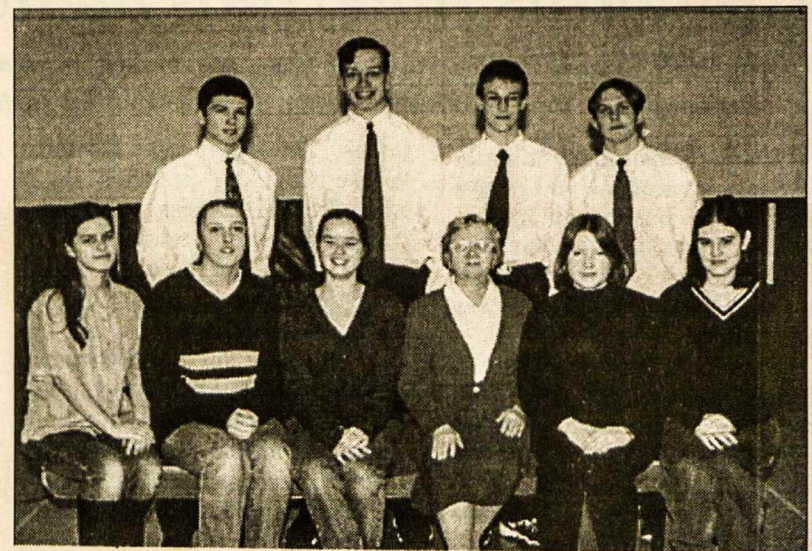
Kviečiame būti knygos prenumeratorių, aukojant 20 dol. ar daugiau, rėmėjais (30 dol. ar daugiau), mecenatais (50 dol. ir daugiau). Mecenatai gali aukoti, įrašydami ne tik savo vardą, bet ir kieno nors atminimui – tėvų, žymių žmonių, pedagogų... Aukos galima nurašyti nuo pajamų mokesčių.

Iš aukotojų ir prenumeratorių skaičiaus paaiškės, kiek šios knygos spausdinti. Be to, norime bent 200 egz. skirti Lietuvos bibliotekoms.

Čekius rašyti: “Lithuanian Institute of Education” ir siųsti knygos redaktorių adresu: Juozas Masilionis, 4632 S. Keating Ave., Chicago, IL 60632, USA arba Stasė Petersonienė, 2534 W. 40th St. Chicago, IL 60632, USA. Būsime dėkingi už bet kokią auką.

Knygos redaktoriai:

Juozas Masilionis, Stasė Petersonienė

Toronto liuanistinių kursų (1998 metų) abiturientai. Pirmoje eilėje sėdi: Veronika Kulikauskaitė, Vida Kaleinikaitė, Viltė Barakauskaitė, mkt. I. Ehlers, Emilija Bušinskaitė, Vilija Petrauskaitė. Antroje eilėje: Arvydas Janušonis, Darius Sonda, Lukas Gudinskas, Andrius Dunphy. Nuotr. R. Puterio

Atvažiuokite pasakyti
"LABAS"
Lietuvai

Tada pasakykit “labas” nuostabiems vaizdams. Atvykite susipažinti su Lietuva šią vasarą. Jūsų patogumui Finnair skrenda:

- be sustojimų iš Toronto per Helsinkį į Vilnių
- du kartus per savaitę
- nuo gegužės 23 iki rugsėjo 9 d.
- trečiadieniais ir šeštadieniais
- ankstyvi nuvykimai

Finnair taip pat skrenda kasdien per išstisus metus tarp Niujorko ir Helsinkio. Tad užvažiuokite pasakyti “Labas” !!

MES ESAME FINNAIR. JŪSŲ VARTAI Į PASAULĮ

Finnair priklauso Aeroplan grupei. Galioja tam tikri apribojimai. Oravosčio taikomi mokesčiai neįskaičiuoti. Žemės kaina vaikams.

Skambinkite savo kelionių agentui arba Norvista Tours telefonu
416•222•0203 arba 1•800•461•8651

VILNIUS
\$1050.00
NUO

Norvista
FINNAIR
Time flies

Medinis paminklas Prienų kapinėse. Jo autorius – ALGIMANTAS SAKALAUSKAS (1996)

Studentas Amerikos meno padangėje

GEDIMINAS MAŽINTAS, jau pasižymėjęs kūrybiniais užmojais, veržiasi į meno pasaulį, kuriame mato daug komercinio pobūdžio amerikietiško darbu, bet mažai tikro meno

Vienas iš Niujorko laikraščių idėjo reportažą apie 17-metį JAV lietuvių būsimą skulptorių Gediminą Mažintą, neseniai apdovanotą diplomu ir aukso medaliu už kūrybinius pasiekimus meno srityje.

Gediminas yra abiturientas. Šiais metais įšilęs į JAV universitetų studentų gretas. Gedimino meno šakų dėstytoja Susan Harbison įsitikinusi, kad per jos 25 m. dėstytojos vidurinėse JAV mokyklose patirtį Gediminas – „pats ryškiausias talentas“. Fotografas T. B. Evensenas, susipažinęs su lietuviu moksleivio kūryba, taip pat neslepia, kad „tai natūralus gamtos talentas“, kurio darbuose netradicijai išreiškiama meninė idėja, o dvelkia labai senos ir tūkstantmetės kultūros pėdsakais.

Gediminas idealu laiko dailininką ir kompozitorių Mikalų Joną Konstantiną Čiurlionį, kuris, kaip ir Gediminas, užaugo nuostabiose Dzūkijos apylinkėse – Druskininkuose. G. Mažintas yra kilęs iš senos lietuvių dvarininkų, aristokratų Jackevičių giminės, gyvenusios carizmo laikais Petrapilyje. Prosenelis Boleslovas Jackevičius 1911 m. ilgai stovėjo prie Čiurlionio 3-jų paveikslų, išstatytų Didžiojoje meno parodoje Petrapilyje. Ir didmiesčio spauda neliko abejinga menininko darbams tarp kitų garsių Rusijos simbolistų ir avangardinio meno dailininkų paminėjusi ir M. K. Čiurlionį.

Atkūrus nepriklausomą Lietuvą, Gedimino prosenelis B. Jackevičius Lietuvos prezidento K. Stulginskio buvo patvirtintas Raseinių krašto burmistras. Septyniomis kalbomis kalbėjęs Boleslovas ypač daug prisidėjo atstatant nusiaubtas Žemaitijos apy-

links. Finansavo savo lėšomis vargšų ligoninę, pradžios mokyklos rekonstrukcijas. Raseiniui nepamiršo Boleslovo Jackevičiaus nuopelnų Raseinių krašto. Miesto muziejuje jam skirta nemažai dėmesio.

Gedimino kūrybai reikšmingas lietuvių liaudies menas. Su didele meile Gediminas prisimena Ratnyčios kaimą, kaimynystėje gyvenusį liaudies meistrą Antaną Česnulį, kurio kūrybingumo galėtų pavydėti JAV universitetų profesoriai ir meno fakultetų dėstytojai. Vos pradžios mokyklą baigusio menininko dirbtuvėse Gailiūnų kaime, Varėnos rajone, gali rasti stiklo, keramikos, medžio, metalo, akmens, vitražo, mozaikos darbu.

Gedimino kūryboje nemažai vietos užima teatras. Jaunasis menininkas su labai šilta pagarpa atsiliepia apie Lietuvos valstybės teatre 1920-1939 m. dirbusio scenografo Mstislavo Dobužinskio darbus operų ir baleto pastatymuose. Iš dabarites scenos meistrų Gediminui artimiausi yra rež. Jono Vaitkaus spektakliai, kuriuose susipina beveik visi menai: judesys, muzika, dailė, architektūra, žodis, mitologija, pantomima. Dailinkai A. Jancovskis ir A. Arcišauskas – tikri scenos virtuozai.

Kuo skiriasi JAV ir Lietuvos teatras – paklausė Gediminas. Skirtumas labai didelis. Brodvėjėje yra ne daug meno. Dauguma – komerciniai spektakliai, orientuoti į žiūrovų skonį, kuris nebėra labai aukštas. Tikri, dvasingi, gilūs spektakliai, kuriuose nėra šaudymų, žudymų, gaudynių, keiksmažodžių, detektyvo elementų, nebūtinai mėgstami aštrių pojučių išlepintiems amerikiečių žiūrovams.

Paziūrėkite dramaturgo Antano Čechovo kūrybą, kuri praktiškai nenucina nuo Europos scenų, – pasakoja Gediminas. Ten nėra bėk-muš-gaudyk-duok ir teismų-keršyk tradicinių hollywoodiškų šampų ir trikampių. A. Čechovo ir F. Dostojevskio kūryboje iškyla apibendrintos žmoniškumo sąvokos, ekologija, žmo-

Prisiglausime prie gerųjų jos rankų

MARIJA PANGONYTĖ

Mažeikiai

*Tu mano motinėle,
Motule sengalvėle,
Tai tu pavargai, tai tu pailsai,
Kol mane užauginai.*

(Liaudies daina)

Mes šviesiai ir džiugiai prisimename savo nerūpestingą ir saulėtą vaikystę, gimtuosius namus. Gal tas tėviškės namelis buvo mažas, bet jis mūsų atmintyje paliko mielas ir brangus, nes ten plušėjo motinos gerosios rankos, ten plakė jos mylinti širdis.

„Kiekviena moteris, laikanti vaikelį ant rankų, man yra šventa. Ji yra tarsi žmogus apsilvęs šventu drabužiu. Dėl to aš jai lenksiuos, kol gyvas būsiu“, sako F. W. Foerster'is.

Motinos laimei taip mažai reikia. Ji jau seniai užmiršo rūpintis savimi. Visą savo meilę ir laiką ji išdalia savo vaikams. Ji gali būti alkana, kad tik vaikai būtų sotūs, ji gali viską išskentėti, kad tik jos vaikai būtų sveiki ir linksmi.

O vaikai? Jie dažnai tampa ne tokie, apie kokius juos auginama svajojo motina. Jie taip pasikeičia... Ir liūdesiu širdyje tada motina klausia save: „Kur tie mano auginti vaikai pradingo? Ne tokius aš juos au-

ginau...“ Tačiau ir nuklydusių nuo tiesaus kelio savo vaikų motina negali nemylėti.

Kartą šventovėje savo pamokslė kunigas taip kalbėjo: „Pakelkite rankas tos motinos, kurios jau nebemylite savo vaikų, nes jie jus taip labai įskaudino. Tik prisiminkit, kiek ašarų išliejote, kai jie, grįžę namo girti, keikėsi, net ranką prieš jus pakėlė, o buvo, kad ir iš namų išvarė?..“ Šventovėje pasidarė tylu, tylu... Nė viena ranka nepakilo, tik daugelis motinų su ašaromis akyse suklupo ant kelių... Jos mylėjo savo vaikus ir tokius, nes motina moka atleisti taip, kaip niekas kitas.

Už rūpestį, meilę, pasišventimą vaikai niekada negalės deramai atsilyginti savo motinai. Kas yra motina, dažniausiai suprantame per vėlai, kai jos jau nėra, kai nebesigirdi jos žingsnių ir gerų žodžių. Tik tada pajuntame, kad be motinos pasidarė taip nyku aplinkui. Pasidaro gaila, kad dažnai apskaitdavome jos gyvenimą, išpausdavome ašaras iš tų akių, kurios su tokia didele meile budėjo prie mūsų lopšio. Tik tada suprantame, kad netekome paties brangiausio žmogaus žemėje.

Nepamirškime savo mirusių motinų. Aplankykime kapus, uždekime žvakelę. Maldomis parodykime savo dėkingumą už mums paaukotą jų gyvenimą. Juk ir jos visada meldėsi už savo vaikus.

Labai liūdna, tačiau turime ir kitokių motinų. Lietuvių tautos istorija nežino kito tokio laikotarpio kaip šis, kada kai kurios motinos būtų taip žemai puolusios. Ir pagonybės, ir baudžiavos ir caro priepaudo metu lietuvių motina išsilaukė blaivi ir pasiaukojusi šeimai. O šandien Lietuvoje dažnai galime sutikti tokių motinų, kurios, palikusios savo alkanus vaikelius, gautas už juos pašalpas prageria. Ta, kuri turi saugoti savo šeimos šėdimo ugnelę, piktavališkai ją užgesina. Dėl to baisi yra apsigimusių ir protiškai atsilikusių vaikelių statistika. Globos namuose tikrų našlaičių yra labai mažai. Ten gyvena daugiausia vaikai, kurių motinos fiziškai dar egzistuoja, tačiau dvasiškai jau mirusios.

Dar baisesnis negimusių nužudytų kūdikių skaičius. Labai nusikalsta motina, kuri nužudo bejėgį savo vaikelį, neleidama jam pasidžiaugti gyvenimu. Kokia dvasiškai suluošinta turi būti moteris, neleidžianti gimti vaikelui, kuris taip norėjo ją apkabinti ir prisiglaudęs pavadinoti gražiausiu vardu „Mama!“ O jis buvo nepakartojama Dievo dovana!

Gražiausias, žiedais pasipuošęs gegužės mėnuo yra skirtas pagerbti mūsų dangiškajai Motinai Marijai, o šio mėnesio pirmasis šėdimo dienis (Š. Amerikoje antrasis) kviečia mus atsigręžti į savo žemiškąsias motinas. Pasveikinkime savo motiną, padėkokime už jos begalinį pasiaukojimą, atsiprašykime už ašaras, kuriomis dėl mūsų sudrėko jos akys. Ir džiaukimės, dėkokime Dievui, kad ji dar yra tarp mūsų, kad dar galime priglusti prie jos gerų rankų.

*Užmerk akis, mažute mano,
Ir gražų sapną tu sapnuok.
Už lango jau visai sutemo –
Miegok ramiai, miegok.*

*Prie lopšio miega tavo lėlės,
Meškiukas ir varlė žaia.
Ir tu sapnų šalies šešėlius
Spindėki žvaigždėle.*

Eilėraštis ir nuotrauka ROMUALDO KISIELIAUS

Punsko lietuvių choras, pasveikinęs PLB seimo dalyvius, atvykusius iš Vilniaus aplankyti punskiečių 1997 m.

Punsko „Klumpė“ Čikagoje

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Punsko lietuvių muzikos ir dainos sambūris „Klumpė“, atvykęs JAV LB Kultūros tarybos kvietimu, Čikagoje koncertavo balandžio 17 – PLC Lemonte, balandžio 18 – McHenry County kolegijoje, balandžio 19 – Jaunimo centre, bal. 22 – „Seklyčioje“. Visur buvo pilnos salės klausytojų. Ypač šiltoje ir draugiškoje nuotaikoje praėjo jų koncertas Jaunimo centre.

JAV LB Kultūros tarybos pirm. M. Remienė, sveikindama punskiečius ir gausiai susirinkusius svečius, džiaugėsi, kad Punsko ir Čikagos lietuviai pradėjo bendradarbiauti. „Jūs atsišildėsite, džiaugėsi, kad esate nepamiršti!“ Punskiečius sveikino ir gen. Lietuvos konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas.

Pirmoje koncerto dalyje kalbėjo „Klumpės“ vardu Jūrātė Kardauskienė, kuri yra ne tik kultūros namų direktorė, sambūrio choristė-deklamatorė, bet ir Lenkijos LB Kultūros tarybos pirmininkė. Jos žodžiai nuskambėjo jautriai ir iškilmingai: „70 metų į Tėvynę žiūrėjome pro spygliuotą vielą... Tapome Tėvynės priešpilio gyventojai... Mūsų švenčiausia pareiga yra budėti, kad lietuviškas žodis ne-

utiltų. Ir tai perduodame savo vaikams!“

Ji papasakojo trumpai ir apie „Klumpę“, pradėjusią veiklą 1966 m. Pirmasis jos vadovas buvo Ant. Šliaužys. Nuo 1967 m. sambūris dalyvaudavo subatvakariuose, sąskeydžiuose, o nuo 1973 – Lenkijos vaivadijų kaimo kapelių pasirodymuose ir valstybinio masto renginiuose. Dažnai laimėdavo pirmąsias vietas. Nuo 1976 m. sambūris vadinasi „Klumpė“ (vardą sugalvojo Algis Uzdila). Nuo tėvynės Lietuvos atskirti ir jos aplankyti negalėdami dainavo nugirstas dainas per radiją. Tai buvo vienintelė jungtis su Lietuva. „Klumpės“ repertuaras yra gal dėl to toks savitas ir lietuviškas. Dabartinis vadovas yra Vytautas Pečiulis.

Toliau skambėjo maršai, polkos ir tikrai iš širdies sudainuotos, klausytojų labai šiltai sutiktos dainos apie Lietuvą, gimtinę, kaimą. Gyvai ir linksmai nuskambėjo turbūt tradicinė daina „Klumpės“, kuria punskiečiai baigė pirmąjį koncerto dalį.

Antroje dalyje irgi girdėjome keletą valų, polkų, fokstrojų, puikiai sugrotų akordeonais, armonika, smuiku, kontrabasu, būgnu, triuba ir įvairiais kitais

Atsisveikinimas su motina

Mokiausi Kauno geležinkelio mokykloje ir netikėtai buvau paimtas į vokiečių kariuomenę, išvežtas į rytus, į II pasaulinio karo zoną. Namiečiai nieko nežinojo kur dingau. Pagaliau parašiau pirmąjį laišką. Pradėjau guodžiančiais žodžiais:

*Šiandien tavo akys liūdno,
Širdy beribis ilgesys...
Kas besupras tavo širdį, mama,
Ir kas tą skausmą užgesys...*

Jaučiau, kad mama, perskačius šį pirmąjį laišką, labai skaudžiai išgyvens susirūpinusi mano likimu.

Buvau blaškomas daugiau kaip metus Leningrado frontuose. Pagaliau išleido mane atostogų. Tas laikas taip greitai pratėjo ir reikėjo vėl atsisveikinti su mama. Išvažiavau mama uždėjo man ant kaklo Marijos medaliuką. Apsikabinę verkėme kaip maži vaikai. Nežinojome savo likimų. Aš važiavau atgal į frontą, o mama paliko tėviškoje. Tė-

velis išvežė mane su pakinkytomis kaštanėmis žemaičių plento link. Ilgai žiūrėjau į tolstančius tėviškes laukus. Pavasario žaliuojantys laukai ir paukščių čiulbėjimas kėlė manyje nostalgiją. Ilgai dar mačiau tėviškoje iškilusius ir padangę topolius. Pagaliau pranyko ir Juodaikių šventovės bokštas. Galvoje pynėsi įvairios mintys: ar ne paskutinį kartą pamačiau savo namus ir mamą?

Karas baigėsi ir aš atsidūriau tremtyje gyvas ir sveikas. Nežinojau kur mano mama. Adrekitai po ilgo laiko gavau adresą, kad ji su kitais išvežta į Sibirą, esą talkinę partizanams. Rašiau mamai: Tikėkim mama, kad sugrįšim, palikę sunkią tremties našta, ir po metų ar kitų, vėl būsim kartu...

Prabėgo keletas metų. Stalinai mirė, mama grįžo į Lietuvą ir turėjo laimės mus pamatyti Kanadoje.

Buvo gera išgirsti mūsų šeimos išgyvenimus. Negalėjau suprasti, kaip žmogus gali tiek sunkumų išgyventi ir išlikti dar jūdrus.

Kai atėjo laikas mamai išvažiuoti ir kai reikėjo Toronto orauostyje atsisveikinti, buvo liūdniausias momentas mano gyvenime. Lietuvoje dar šeimininga komunistai ir žinojau, kad niekada ten nenuvažiuosiu.

Išeinant mamai pro vartelius į lėktuvą aš iš susijaudinimo šaukiau „sudiev, sudiev, mama“, neįsąsčius kas aplinkui dėjos. Išėjęs lauk dar ilgai žiūrėjau į tolstantį lėktuvą, kuris pagaliau dingo erdvėje. Žinojau, kad tai buvo mano paskutinis atsisveikinimas su mama...

Kaip gera turėti arti savo motiną. Argi mes visi ją įvertiname, kiek ji yra verta? Tik netekus jos pajuntame, kad nemojome gerbti jai gyvai esant.

Motinos diena, motinai ilsin-tis tėvų žemėje, negaliu padėti gėlių puokštės ant kapo, o tik mintimis nuskristi prie jos kapo.

*Vėju nuskris tolstantys šešėliai,
Liks tik mūsų gyvenimo jausmai.
Gyvenimo ir skausmo valandėlės,
Paliks amžinybės skambesys...*

Stasys Prakapas

liaudies instrumentais. „Klumpė“ dar sudainavo A. Baranausko „Lopšinę“, kuri nuskambėjo itin nostalgikai. Išgirdome senąjo Tamošiaus pasakojimus, kaip kipšas kartą jį apgavęs... Girdėjome humoro, bet ir karčios tiesos pilną dainą „Palanga“ (m. ir Ž. B. Mūro) ir „Pasakyk, pasakyk“ (autorius nežinomas). Programoje buvo nemažai nežinomų autorių kūrinių. Be jau minėtų, buvo atlikti dar muzikų J. Gaizausko, A. Bražinsko, L. Pranulio, St. Liupkevičiaus, J. Urbono, Vl. Auškalnio ir V. Juozapaičio kūriniai. Klausytojai karštai plojo ir šaukė „bravo“, „bis“, „Klumpė“ turėjo kartoti net keletą dainų.

„Klumpės“ vyrai ir moterys, muzikantai, dainininkai, Jūrātės Kardauskienės žodžiai ir deklamavimas supynė viską į vieną darnų vienetą. Norėjosi jų klausyti ir klausyti, nes dainos plaukė iš širdies, lyg būtume girdę gražiabalsius dainininkus, kur nors dideliame, gražiame Lietuvos kaime subatvakary dainuojant...

Koncertui pasibaigus, niekas nenorėjo skirstytis. Punskiečiai dar sugiedojo čikagiečiams „Ilgiausių metų“ ir „Valio! Valio!“ Čikagiečiai juos apdovanojo gėlėmis, o jie įteikė meniškai išdorojintą Aušros Vartų Marijos paveikslą JAV LB Krašto valdybos pirm. R. Narušienai, kuri padėjo atvykti kai kuriems iš jų, turėjusiems sunkumų. O JAV LB Kultūros tarybos pirm. M. Remienėi buvo įteikta gintarinė žirginėlių puokštė. Dr. J. Adomavičiaus atstovai A. Kirvaitė ir p. Beinorius įteikė jo vardu po šimtą dol. kiekvienam „Klumpės“ nariui ir vitaminų bei aspirino.

R. Narušienė dar įteikė „Draugo“ vyr. red. D. Bindokienės sidabro medalį („Medalis pirmosios liet. knygos 450 metų jubiliejui“, dail. P. Repšys), kurį paskyrė Lietuviškosios knygos sukakties komisija Vilniuje už jos nuodirdžią talką minint pirmosios liet. knygos 450 m. sukaktį.

Kalbėjo ir buvęs PLB pirm. Br. Nainys, ne kartą lankęsis Punske ir punskiečiams gerai pažįstas. Jis džiaugėsi, kad punskiečiai jau šimtus metų sugebėjo išlaikyti liet. kultūrą ir papročius, dėkojo jiems už tai ir skatino tolesnį bendradarbiavimą.

Nuskambėjus maršui, punskiečiai, mojuodami klausytojams, ėjo nuo scenos, o klausytojai sustoję jiems smarkiai plojo.

JC kavinėje buvo vaišės punskiečiams ir gausiai susirinkusiems svečiams. Ypač gražu buvo klausyti „Klumpės“ vyrų dainavimo. Prie jų prisijungė balsingieji svečiai ir dar ilgai skambėjo visų mėgstamos dainos.

YV. KASTYTIS

Lopšinė

*Mažutėli, čiūčia liūlia,
Mik, užmik – naktis prabėgo.
Iš dangaus patsai Dievulis
Saugos tavo ramų miegą.*

*Mažutėli, čiūčia liūlia,
Už langų žvaigždutė krūto
Ir dabar ant tako guli,
Mik, miegoki iki ryto.*

*Mažutėli, čiūčia liūlia,
Ne lakšutė tau čia suokia,
Tik tava bangi motulė - -
Mik, mažyti, mik, miegoki...*

Knygų išskykla
"SAMOGITIA"
meniška ir
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

*Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6*

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra naliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Įspūdinga literatūros popietė Čikagoje

Pagerbtas Kanadoje miręs poetas HENRIKAS NAGYS

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

1998 m. vasario 22 d. PLC Lemonte, Lietuvių dailės muziejaus patalpose, JAV LB Kultūros taryba (pirm. M. Remienė) surengė poeto Henriko Nagio minėjimą.

Dailės muziejaus nedidelę sceną puošė H. Nagio portretas ir vaza su sprogtančiais pavasario pumpurais. Susirinkusius pasveikino JAV LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė.

Apie H. Nagį kalbėjo poetė Eglė Juodvalkė, pavadinusi jį „neprijaukintu sakalu“. Kalbėjo trumpai, pabrėždama, kad jo poezijoje nuolat sutinkami du įvaizdžiai: šiaurės ir sakalo. „Tai tremties ir vilties, mirties ir prisikėlimo, fizinės būties ir dvasinio gyvenimo simboliai“.

H. Nagys gimė 1920 m. Mažeikiuose. Studijavo liuanistiką ir germanistiką VDU Kaune. Apgynęs disertaciją apie vokiečių poetą Georg Trakl, gavo doktoratą Innsbruck'o un-te. Gyveno Montrealyje, Kanadoje. Lankėsi nepriklausomoje Lietuvoje. Mirė 1996. 1997 m. rudenį jo pelenai buvo perlaidoti Vilniaus Antakalnio kapinėse, Žeminių kalnelių.

H. Nagio pirmasis poezijos rinkinys „Eilėraščiai“ pasirodė

tremtyje 1946 m. Po to sekė „Lapkričio naktys (1947), „Žemės“ antologija su kitais 4 poetais (1951), „Saulės laikrodžiai“ (1952), „Mėlynas sniegas“ (1960), „Broliai atvairai“ (1969), „Prisijaukinti sakalai“ (1978), „Grįžulas“ (1990, Lietuvoje) ir „Sakalų valanda“ (1996, Lietuvoje).

„Henrikas Nagys savo poezijoje ieškė ištremtosios lietuvių kartos išgyventą tėvynės, gyvenimo prasmės praradimo skausmą“. „Išgyvendamas tremtį, ilgai neišsėjęs pradžioje vis dažniau paliesti didžiausią tremtį, iš kurios negrįžtama – mirtį, ją mėginamas suprasti ir su ja susitaikyti iki savo gyvenimo pabaigos“, sakė Eglė Juodvalkė.

„Lakus poezijos žodis – priešprieša nebūčiai – tai sakalas, kurį poetas laiko savo rankoje tik akimirka, ir vėl jis nepasiekiamas“. „Sakalas – tai pats poetas Henrikas Nagys, pakylantis į erdves dar viename skrydžiui“, sakė prelegentė, baigdamas savo žodį.

Po to klausytojai išgirdo paties H. Nagio žodžius iš garsiausių „Prisimenamie Henriko Nagi“ (išleido Kanados LB). Jo ramiu balsu skaitomi eilėraščiai paliko gilų įspūdį, lyg jis pats

Programos atlikėjos poeto HENRIKO NAGIO pagerbtuvėse Čikagoje. Iš kairės: aktorė Audrė Budrytė, redaktorė Birutė Nagienė, poetė Liūnė Sutema-Nagyte, poetė Eglė Juodvalkė

Lietuvos poetų portretai

Žymus savo lyriniu paprastumu

VYTAUTO RUDOKO sonetai, prabylantys lietuviškos gamtos kalba

ALEKSANDRAS ŠIDLAUSKAS, Vilnius

Vytautas Rudokas yra pasižymėjęs savo sonetais, o sonetas, kaip poezijos žanras, lyrinis žmogaus sielos ir pasaulio vaizdinys, nėra labai populiarius lietuvių poezijoje. Ne kiekvienas poetas ryžtasi griebtis eilėraščių, kuris norom nenorom verčia sutilpti į keturis nevienodus posmus, į keturiolika eilučių. Sonete, kaip išpažintyje, išsiskaidoma.

Provanso kūrinių, matyt atsitiktinis, įgijo didį populiarumą, o nuo J. Vistelio iki V. Rudoko – ilgas soneto kelias (M. Gustaitis, Maironis, V. Mačernis, E. Miežlaitis, V. Giedra).

Joks skaitytojas negalėtų suabejoti Vytauto Rudoko poezijos nuosirdumu ir paprastumu. Tai lyrikas, išsaugojęs klasikinį eiliavimą, tai rašytojas, kuris kritikos niekuomet nebuvo lepinamas. Jo kūrybos paprastumas gali atrodyti tikrai išoriškas. Daug dėmesio skirdamas detalei, poetas nepaprastai atidus gamtai. Jis – kupiškėnas, kaimo vaikas. Iš vaikystės jo sąmonėn įaugo gamtovaizdžiai, tad dabar iš atminties ir iš sąmonės plūstę lietuviškos gamtos vaizdiniai. Juose, kaip simbuliuose, įkomponuojamas nerimas, paguoda ir akimirka. Sonetuose kalbama apie praradimą, muziką, vienvatę, apie rugius, žuvis, gandrų, obelį, šoki, šermukšni, židinį, atodėrį, gulbes, žibuoklę, vėją, strazdenas... Poetas vengia didesnių apibendrinimų, nepina sudėtingos asociacijų pynės, nesileidžia į filosofavimus. Jis – kaimiškai paprastas ir paprastai kaimiškias.

Šitaip paprastai kalbėti – nei privilegija, nei stiliaus primatas, nei išsekusių minčių šal-

tinėlis. Tai tiesiog tokia lyrinė kalba, kupina ne gamtos paslapčių, o gamtos kalbos, tiesios, ritmingos, pasikartojančios.

Vytauto Rudoko žemę kausito gruodas, per alėją eina smėlio takas, ir snaigės leidžiasi ant karsto. Brėkšta rytas, o baltas plunksnas žarsto vėjas, kai namo sugrįžta medikriai. Nerimas apima, kai maišos žemė su dangum, kai ieško žiburio naktį, kai žirgai pusny sukniuba. Kankina beprotiškas ilgesys prie židinio, kai sudaužiamos krio-to-lo taurės.

Poetas nepiešia tragiškų ar itin dramatiškų sonetų paveikslų. Jis subtilus ir nedaugiasveidis, bet paveiklus savo lyrine įtaiga, jausmingu išsiskaidymu.

Vytautas Rudokas – ramus, tyliakalbis, toks gamtiškas žmogus, pasakojantis noriai, bet labai kuklus ir savas. Netgi pirmoji pažintis, tebesitęsusi tikrai dvi Poezijos pavasario dienas, įtikino, kad poeto paprastumas ryškiai regimas, ir jo sonetai, kaip būdas suvokti gamtos, žmogaus ir poezijos paslaptis, yra visuotinė raiška, ketinimų raktas, tam tikras savisaugos būdas nuo per didelio kalbėjimo.

Pabūti V. Rudoko eilėraštyje – tai pabūti savo gimtuose namuose. O jeigu sonetas ne tikrai supažindina, bet ir praturtina, vadinasi, jis yra kūrėjo dvasios dovana skaitytojui.

Ar gali būti sonetiškas mąstymas? Ar gali toks mąstymas apskritai įtakoti poeziją? Ir gali, ir negali, nelygu kokio talento poetas ir kokia jo jausmų galia. V. Rudokas tarytum vaikštinėja ant tam tikros ribos. Gali atrodyti, kad maža meninių, įtaigų vaizdų, bet galima pastebėti, kad jo žodis neretai įgyja universalesnių poetinių prasmų.

būtų tarp mūsų. Eilėraščiai buvo perpinti kompoz. A. Stankevičiaus ištraukomis iš kantatos „Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva“, sukurtos pagal H. Nagio žodžius. Atliko jungtinis Lietuvių choras.

Muzikinę dalį puikiai atliko tėvas ir sūnus Vasaiciai. Pianinu skambino muz. Alvydas Vasaitis, smuiku grojo jo jaunutis sūnus Valdas. Jie atliko Fritz Kreisler „Praeludium and allegro“ (smuikui ir pianinui) ir W. A. Mozart'o „Rondo“.

H. Nagio eilėraščius deklamavo poetė Liūnė Sutema, H. Nagio sesuo, ir aktorė Audrė Budrytė. Nors visa programa buvo rūpestingai paruošta ir puikiai atlikta, bet itin nepatvirtamam nuskambėjo Birutės Nagienės atsiminimai. Jų kiekvienas žodis smigte smigo klausytojų širdin. Ji skaitė ir iš H. Nagio užrašų knygelės, buvusios su juo visą laiką iki mirties. B. Nagienė prisiminė pirmąjį skrydį į Lietuvą ir susitikimus Lietuvoje, kur H. Nagys vis pasakojo ir klausinėjo. Tą pirmąjį atsilankymą H. Nagys vis atsimindavo. „Sakalų valandoje“ yra išspausdintas ciklas eilėraščių iš to atsilankymo. Ji sakė, kad lankydamsis Vilniuje ir Kaune Henrikas atsigavo. Bet... ir vėl ligoninėje Montrealyje. „Atneškite Rilke, braškių ir laikraščių iš Lietuvos... taip nusibodo gulėti“, prašė Henrikas. Sugrįžo į namus. Atsigavo. Bet ir vėl ligoninė... Joje gulėdamas kartais padėklamuodavo S. Nėries „Diemedžių žydėjus“. „Kokios žinios iš Lietuvos?“ vis klausinėjo poetas. Jo sveikata seko. „Budime kartu: sūnus ir aš. Room 1107B. Jis išėjo ramiai į sapną... Išlėkė, Henrikai, jei taip reikia, atgimki sakalu, laisvu žmogumi ir kaip visada – poetu“... baigė ji savo atsiminimus.

Ši minėjimą – literatūros popietę užbaigė M. Remienė, dėkodama programos atlikėjams, ypač iš Montrelio atvykusiai Birutei Nagienei, ir visiems šios popietės dalyviams.

V. Rudokas vargu ar paaškins, kodėl jo „pušų vargonai“ taip gražiai sugrojo mūsų poezijos sonetą – lyg kokią muzikinę sonatą ar serenadą, lyg romansą ar dainą. Yra didelis sonetų ciklas, yra tyškūs brėžis lietuvių sonetistikoje, kuri galbūt tikrai atsigauja ar ima plėtotis.

Šieno garbanėlė

Krinta snaigės už langų ir šla. Greit bus žemė šventikai balta. Vakaras nepaprastas: ant stalo Šieno garbanėlė pakreikta.

Laukėm šio vakaro nekantriai – Laukt prailgo išitus metus. Sulėkėm į krūvą tarsi šventei, Minim artimuosius ir kūnus.

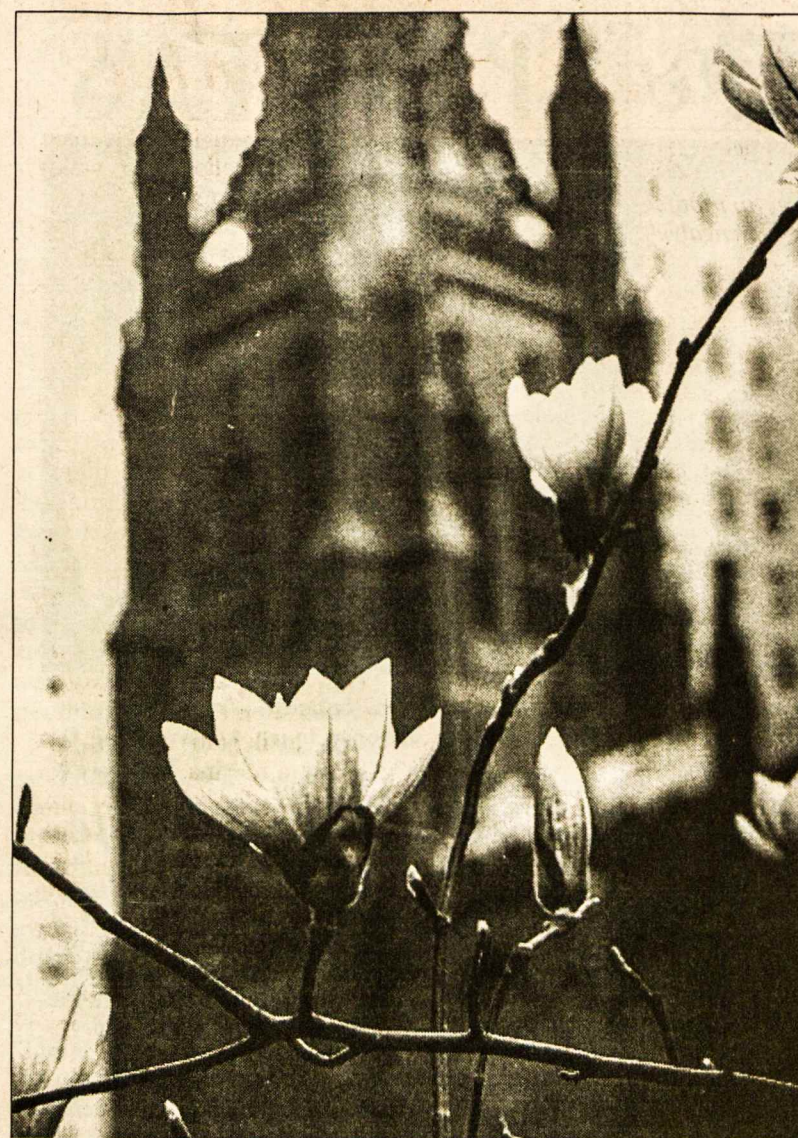
Ir šližikai, ir aguonų pienas, Vėl šeima prie stalo kaip kadais. Tykiai taksi laikrodis ant sienos, Kvepia šienas vasaros žiedais.

Vytautas Rudokas,

Iš rinkinio „Tolstantis krantas“ („Vaga“, Vilnius, 1979, 112 psl.)

Vilniaus mažojo teatro aktoriai, 48-tajame „Tėviškės žiburių“ spaudos vakare (1998.IV.18) Anapilio salėje susibūrę linksmam rikiuotėn prieš prisistatymą publikai

Jau prasidėjo atbudimo vaisės po sustingimo ir žiemos...

Nuotrauka ROMUALDO KISIELIAUS

Gėlių žiedais ir saule apsikaisęs pavasaris atėjo vėl pas mus.

Sukilėlių kovos nuotraukose

Kovotojų pavardės ir paminklai generolui Vėtrai

IGNAS MEDZIUKAS

Knygelė – albumas skirtas 1941 m. birželio 21-25 d. sukilėliams – Mardosų kuopai prisiminti. Ši kuopa buvo garsi tuo, kad jai vadovavo kpt. Jonas Noreika, vėliau žinomas partizaninėje veikloje generolo Vėtros vardu. Ši grupė kovojo su raudonarmiečių daliniais Mardosų Nausodžių kaimų sandūroje 1941 m. birželio 23 d. prie Santakos ant Minijos upės.

Knygelėje duodamas kovotojų sąrašas, kurių pirmuoju įrašytas kpt. Jonas Noreika, MGB nužudytas Vilniuje. Kazys Kiauskas, karo aviacijos kursantas, žuvo partizaninėje kovoje 1947 m. Santakos kaime. Husaras Edvardas Šleinius buvo rusų nužudytas 1941.VI.23 Mardosuose. Vincas Meškauskas žuvo 1945 m. Juodeikių kaime karinės operacijos metu.

Kiti kovotojai – Klaipėdos sukilimo dalyvis Liudvikas Riauka mirė 1961 m., grįžęs iš tremties. Liudvikas Meškauskas, Giedraičių kautynių su lenkais dalyvis, pasitraukęs iš Lietuvos, mirė Anglijoje. Liudvikas Riauka, tremtinys, mirė 1961 m. Buriat Mongolijoje. Pranas Meškauskas gyvena Kanadoje, Edvardas Martišius – JAV. Tik du iš jų gyvena Lietuvoje: psk. Kazys Šilgalis – Mardosuose ir Damijonas Riauka – Kaune. Apie Joną Meškauską ir Praną Blaževičių trūksta žinių.

Albumas daugiausia vietos skiriama Jonui Noreikai – generolui Vėtrai (1910-1947), Žemaitijos sukilimo organizatoriui, Mardosų kuopos vadui.

Atsiųsta paminėti

ŠALTINIS, marijonų vienuolio leidinys, išėjęs kas du mėnesiai, 1997 m. 3 - 6 nr. Vyr. redaktorius – kun. Aušvydas Belickas, MIC,

redaktorė – Aldona Atkočiūnaitė. Adresas: kun. A. Belickas, MIC, Sėlių 17, 2004 Vilnius, Lithuania. Metinė prenumerata išieivijoje su kalendoriumi – 30 JAV dol., be kalendoriaus – 25 JAV dol. Tiražas – 1500 egz. Šis žurnalas keletą metų buvo leidžiamas Panevėžyje, redaguojamas kun. R. Kavaliausko.

Eugenija Liunaitė, TIKIU IR KLAUSIU. Eilėraščiai. Tiražas – 1200 egz. „Apskaita“. Vilnius, 1994 m., 96 psl.

Kęstutis K. Miklas 75. Visuomenininko, žurnalisto 75 metų sukaktis. Redagavo Salomėja Narkėliūnaitė. Išleido sukaiktės komitetas. Brooklyn, NY, 1998 m., kovo 14 d., 52 psl.

LITUANISTICA, nr 3(31) ir nr. 4(32), Lietuvos mokslų akademijos leidiniai istorijai, archeologijai, kalbai, literatūrai, tautosakai, etnografijai; Vilnius 1997 m. Red. redakcinė kolegija. Leidyklos adresas: „Academia“, A. Goštauto 12, 2600 Vilnius. Spausdina „Aušros“ spaustuve Kaune. Tiražas 360 egz. Kaina sutartinė.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvių katalikų mokslo akademija slapta balsavimu šiemet perrinko centro valdybą ir revizijos komisiją. Naująją centro valdybą, pasiskirsčiusią pareigomis, jau sudarė: pirm. vysk. Jonas Boruta, SJ, vicepirmininkai Antanas Tyla – mokslui, Giedrius Uzdavinys – kultūrai, Vacys Milius – leidybai, mokslinė sekr. dr. Antanė Kučinskaitė, ryšių sekr. Adolfas Damušis ir finansų sekr. Ignas Uzdavinys. Revizijos komisijon buvo išrinkti trys daugiausia balsų gavusieji kandidatai – Bronius Grigelionis, prof. Vanda Žekonienė ir dr. Alė Počiulpaite. Rinkimus pravedė balsavimo komisija – pirm. prof. Leonas Mačiūnas, nariai prof. Sofija Kanopkaitė, dr. Elena Neniškytė ir dr. Antanas Balasaitis.

Skulptoriaus Juozo Mikėno (1901-1964) memorialinis muziejus tik dabar buvo atidarytas Latvijoje, gimtajame Skardupytės vienkiemyje prie Aknystos, dabartiniam Jakabpilio rajone. Ten taipgi yra gimė ir brolis prof. Jonas Mikėnas, keramikas ir Lietuvos karo lakūnas, bei menotyrininkė sesuo Akvilė Mikėnaitė. Memorialinis muziejus Latvijoje buvo skirtas jiems visiems. Prie jo įrengimo finansiškai prisidėjo Lietuvos ir Latvijos kultūros ministerijos, Lietuvos dailės muziejus, Rokiškio savivaldybė, Vilniaus bankas, atskiri kultūros rėmėjai. Trijų Mikėnų muziejaus Latvijoje atidaryme dalyvavo gausus Aknystos aplinkinių vienkienų gyventojų būrys. Muzikinę programą muziejaus atidaryme atliko Aknystos etnografinis ansamblis ir lietuvių moterų „Sutartinė“.

Pelenais urnose iš Miuncheno Kaunan sugrįžo du žymūs lietuvių veikėjai Vokietijoje Jonas Grinius (1902-1980), dramaturgas, literatūrologas, menotyrininkas, ir jo žmona Alina Miliūsyte-Grininė (1916-1998), pedagogė, visuomenininkė, jaunimo globėja. Jie du kartu pasitraukė iš Lietuvos ir dabar kartu buvo perlaidoti Kauno Petrašiūnų kapinėse. Tačiau mirtis juos per anksti buvo išskyrusi Miunchene. J. Grinius mirė 1980 m. lapkričio 10 d., A. Grininė – š.m. sausio 15 d. Ji tik buvo palaidota su dalyvių atsiveikimu Miuncheno kapinėse sausio 23 d. Po atsiveikimo Mišias atnašavo Vasario šešioliktosios gimnazijai atstovavę kun. Jonas Dėdinas ir kun. Alfonsas Kelmelis. Kaune perlaidojimui skirtos Mišios buvo atnašaujamos jėzuitų Šv. Pranciškaus Ksavero šventovėje vasario 19 d. Atsiveikimas vasario 20 d. įvyko Menininkų rūmuose, perlaidojimas – Petrašiūnų kapinėse. Juo rūpinosi Kauno miesto savivaldybė.

Keturiasdešimt penktą Europos lietuviškųjų studijų savaitę įvyks šios vasaros rugpjūtio 9-16 d.d. Romuvoje, Huettenfelde, Vokietijoje. Paskaitas skaitys: Klaipėdos universiteto prof. dr. Alvydas Nikžentaitis – „Senosios Vakarų Lietuvos žemės dabartinių sričių sampratoje“, Vakarų Lietuvos ir Prūsijos centro Klaipėdą atstovė Silvija Pocyte – „Mažosios Lietuvos lietuvių tapatybės problema XIX š. pabaigoje ir XX š. pradžioje“, Vytauto Didžiojo universiteto prof. dr. Antanas Kulakauskas – „Lietuvių tautos tapsmas naujaisiais laikais“, Vytauto Didžiojo universiteto prof. dr. Egidijus Aleksandravičius – „Lietuvos istoriografijos išsivijimo tapatybės pokyčiai“, Vytauto Didžiojo universiteto prof. dr. Egidijus Vareikis – „Lietuvos įjungimas Europon – jos tautinės istorijos pabaiga“, Bielefeldo universiteto prof. dr. Manfred Klein – „Seni žmonės Lietuvos kaimuose šio šimtmečio pradžioje“, Klaipėdos universiteto docentas dr. Leonidas Donskis – „Emigracija kaip retas kultūrinis reiškinys moderniosios žmonijos požiriuose“, „Laisvės raida“ atstovas Prahoje dr. Kęstutis Girnius – „Tautiškuome sąvoka išsivijimoje“, Savaitės renginius papildys svarstybos ir koncertas. Jos moderatoriai: Artūras Hermanas – Vokietijos Bamentalyje ir Egidijus Aleksandravičius – Kaune. Savaitės pragyvenimas suaugusiame dalyviui vienviečiam kambary – 450 DM, jaunimui – 200 DM. Registracijos mokestis 100 DM. Jaunimo atstovai nuo šio mokesčio yra atleisti. Dalyvių registruoja ir platesnę informaciją teikia Tomas Bartusevičius: Lorscheer Str. 1, 68623 Lamperttheim-Huettenfelde. Tel. 06256-322, faksas 06256-1641.

Lietuvos vardo, pirmąkart viešai paminėto, tūkstantmečio simbolio tapo senovinio Vyčio ženklas sukaiktai skirtuose renginiuose skelbiantis: „Lietuva 1009-2009“. Projekto konkursą jau pernai vasarą buvo paskelbusi tuometinio Lietuvos prezidento A. Brazausko sudaryta didelė komisija. Ženklo konkursas buvo pratęstas, o tada palikti trys tvirčiausi kandidatai, įpareigoti patobulinti savuosius projektus. Dabartinio prez. V. Adamkaus vadovaujama komisija konkurso ir penkių tūkstančių litų premijos laimėtoja paskelbė dail. Iloną Kukenytę, jau minėto senovinio Vyčio ženkle, įrašo „Lietuva 1009-2009“ autorę. Pralaimėjimą jos varžovams atnešė: dail. Sigitui Gužauskui – pasitenkinimas vien tik užrašu, atsisakius Vyčio ženkle, o dail. Kristinai Pumpulytei – per jaunas pasirinktam projektui Vyčio ženkle arklys tūkstantmečio sukaktyje.

Brigados gen. Antano Gustaičio (1898-1941), Lietuvos karo aviacijos vado, lietuviškųjų ANBO serijos lėktuvų konstruktoriaus ir jų gamybos organizatoriaus karo aviacijos dirbtuvėse Kaune, šimtosios gimimo metinės Kovo vienuoliktosios Lietuvoje buvo paminėtos 1998 m. kovo pabaigoje. Jis pats jau pirmaisiais Lietuvos sovietinės okupacijos metais buvo suimtas, išvežtas Maskvon ir 1941 m. sausąduotas Butirikų kalėjime. Taip buvo nužudytas talentingas lietuvis, jau 1928 m. tapęs Paryžiaus aukštosios aeronautikos mokyklos inžinieriumi. Šimtąjam A. Gustaičio gimtadieniui Lietuvos televizija sukūrė dokumentinį filmą „ANBO“, jo vardas buvo suteiktas aviacijos institutui Vilniaus Gedimino technikos universitete. Vasario šetioliktosios Lietuvoje A. Gustaitis jau yra dirbęs dėstytoju Vytauto Didžiojo universiteto aviacijos katedroje.

Kovo dvidešimt šeštąja, A. Gustaičio gimimo dieną, Lietuvos mokslų akademijos salėje įvyko jo atminimui skirta mokslinė konferencija, kurioje kalbėjo seimo pirm. Vytautas Landsbergis, krašto apsaugos viceministeris Edmundas Simanaitis, mokslo ir švietimo viceministeris Jonas Puodžiūns ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto rektorius prof. Edmundas K. Zavadskas. Istorijos mokslų dr. Algimanto Liekio pranešimas konferencijos dalyvių supažindino, kaip nepriklausomybę atgavusi Vasario šešioliktosios Lietuva sukūrė karo aviaciją gintis nuo bolševikų ir lenkų invazijų ir kaip tada prie jos buvo prisidėjęs A. Gustaitis. Aviacijos technikos muziejaus vadovas Algirdas Gamižius kalbėjo apie A. Gustaičio gyvenimą, aiškindamas, kaip su juo susidorojo sovietiniai okupantai.

Prof. Antanas Žiliukas aptarė A. Gustaičio ANBO lėktuvų konstrukcijas. Aviacijos instituto direktorius prof. Jonas Stankūnas nagrinėjo, kaip šiandien Lietuvoje įgyvendinamos A. Gustaičio idėjos Lietuvai paruošti aukščiausios klasės lakūnus. Konferencijoje dalyvavo ir Lietuvos karo aviacijos veteranai, pažinoję A. Gustaitį. Salėn buvo atneštas dail. J. Grigorovičiaus sukurta paveikslas „Generolas Antanas Gustaitis“.

Poeto Adomo Mickevičiaus 200 metų gimimo sukaiktį Lenkija ruošiasi minėti š.m. gruodžio pradžioje. Iš minėjimo renginių ne-norima išjungti ir jo talento gerbėjų Lietuvoje. Jiems netgi žadama draugiška lenkų parama. Lenkijos konsulas W. Lipka-Chudzik jau įteikė Vilniaus universiteto rektoriumi R. Pavilioniui 25,000 JAV dolerių. Juos lenkai dailininkai suteikė Niujorke, ten varžytinėse parduvinėje savo kūrinius. Šią dolerių sumą jie paskyrė A. Mickevičiaus muziejui Vilniuje atnaujinti. Lenkijos kultūros ir meno ministerio pavaduotojas S. Ratajskis pranešė Lietuvos ambasadoriui Antanui Valionui, kad sukaiktai paminėti bus išleista lietuviškai parašyta prof. Arnoldo Pirockino knyga „Dėvyneri Adomo Mickevičiaus metai“. Ją lenkų kalbon dabar verčia varšuvietė Birutė Markuza. Ambasadoriui A. Valionui Lenkijos kultūros ir meno ministerija pažadėjo plėsti kultūrinį bendradarbiavimą su Lietuva. Ešą Lietuvai bus padėta su-rengti Adomo Mickevičiaus dviejų šimtų gimimo metų sukaiktai skirtas parodas Kaune ir Vilniaus universitete.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.25%	Asmeninės paskolas nuo 7.50%
180-364 d. term. ind. 3.50%	
1 metų term. indėlius 3.75%	Sutarties paskolas nuo 7.50%
2 metų term. indėlius 4.00%	
3 metų term. indėlius 4.25%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
4 metų term. indėlius 4.50%	1 metų 6.05%
5 metų term. indėlius 5.00%	2 metų 6.20%
1 metų GIC-mėn. palūk. 3.75%	3 metų 6.35%
1 metų GIC-met. palūk. 4.00%	4 metų 6.45%
2 metų GIC-met. palūk. 4.25%	5 metų 6.50%
3 metų GIC-met. palūk. 4.55%	Su keičiamu nuosimčiu
4 metų GIC-met. palūk. 4.75%	1, 2, 3 metų 5.45%
5 metų GIC-met. palūk. 5.25%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 2.75%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. 4.00%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. 4.25%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. 4.55%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. 4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. 5.25%	
Taupomąją sąskaitą 2.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.25%	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki. 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC" kortelė
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, virykias
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju į kainoti)

ROYAL LEPAGE

Jeji norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mieliai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA
Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187
INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

KIPLING ir PRINCE GEORGE 6 kamb. vienaaukštis.
Prašo \$259,000.

Skambinti

TEODORUI STANULIUI

SĄŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 bloakai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

SPORTAS

Kauno "Žalgiris" krepšininkai 1998 m. balandžio 14 d. Belgrade baigėme nugalėję italus ir laimėję Europos taurę, kurią priėmė D. Maskoliūnas

Krepšinio žaidynės Vokietijoje

Didžiausios pasaulyje jaunių krepšinio žaidynės (ne pirmenybės) yra rengiamos kas dveji metai Mannheimio mieste, dalyvaujant 16 valstybių rinktinėms. Ir šiemet jos įvyko Atvelyko savaitgalį bal. 18-19 d.d. sutrukdamos po 2000 žiūrovų kiekvienose rungtynėse.

Lietuvos jaunių rinktinė geriausiai pasirodė 1992 m., kai ji tik trijų taškų skirtumu baigėme pralaimėję JAV rinktinę. Mūsų šiuo treniravo dabartinis Lietuvos vyrų treneris J. Kazlauskas. Ir 1994 m. J. Kazlauskas ėjo trenerio pareigas, tačiau lietuviai pasirodė kiek silpniau. Žaisdami dėl trečios vietos, jie pralaimėjo Australijai 61:110 (26:48). Tačiau juodu, tiesiogiai tra-gišku, lietuvių pasirodymu reikia laikyti 1996 m., kai mūsų šalis, treniruojami M. Paulausko, užėmė iš 16 valstybių priešpaskutinę vietą. Tiesa, ankstesnėse žaidynėse matėme tokius jaunius kaip Kęstutį Šeštoką, Marijų Kovaluką, Kęstutį Marčiulionį, Mindaugą Jaruševičių ir kt. Jie visi peržengė 18 metų ribą. Lietuva turėtų šiuo metu neturi gerų jaunių, tad teisingai Lietuvos krepšinio sąjunga pasielgė, nepasidūsdama savo jaunių atstovų ir nenorėdama pakenkti geram Lietuvos

krepšinio vardui. Vokiečių, amerikiečių ir kt. valstybių spaudos atstovų buvau klausiamas – kas atsitiko su Lietuva, kodėl ji nedalyvauja? Atsakydavau atvirai: šiuo metu Lietuva neturi gerų jaunių žaidėjų.

Šių žaidynių staigmena – tai Ispanijos pergalė baigėme prieš Australiją, įveikiant kengūrų žemės atstovus 80:78. Likus iki rungtynių pabaigos 25 sek. pasekmė buvo 78:78. Daugiau kaip 2500 žiūrovų amerikiečių karių bazės sporto salėje laukė praeisimo. Ispanai kamuolį išlaikė 23 sek. ir paskutiniu metu pelnė du taškus, kartu ir meisterio vardą. Pirmaujantis JAV jauniai (jie atrodė kaip vyrai) turėjo pasitenkinti trečia vieta (pralaimėjo Australijai ir Ispanijai), laimėdami prieš Turkiją 84:65.

Baltijos valstybės gražiai atstovavo Latvija, užimdama šešiolikos valstybių tarpe šestą vietą. Mūsų šiaurės kaimynė atrankinėse rungtynėse tik dviejų taškų skirtumu pralaimėjo meisteriui Ispanijai, o krepšininkas Raitis Grafs buvo žaidynių žvaigždė, nes jo vidurkis buvo 19,7 tšk. Latvijos jaunių treneriu yra buv. Sov. Sąjungos ir Latvijos rinktinės žaidėjas Valdis Valters. K.B.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Bouchard ta proga komentavo Jean Charest apsisprendimą palikti federacinę konservatorių partiją ir perimti Kvebeko liberalų vadovavimą. Jo teigimu, naujo vadovo populiarumas pakenks PQ partijai, tačiau Kvebeko premjeras nesitiki, kad J. Charest ilgainiui sulauks pasisekimo. Jis pripažino, kad kvebekiečiams reikės dar daug sunkumų patirti. PQ partija to neslepia. Tuo pačiu jis pasinaudojo proga apkalinti opoziciją, neteisingai skelbiančią, jog dėl separatistų politikos daug gyventojų keliai iš Kvebeko, ir didėja provincijos ekonominis nepastovumas.

Kanados prekybos ministras Sergio Marchi parlamente buvo papeiktas už savo skubotą pranešimą užbaigiant prekybos misiją Kinijoje. Neturėdamas Kanados parlamento patvirtinimo, jis paskelbė, kad bus steigta tarparlamentinė Kinijos-Kanados mainų grupė. Pranešimą padarė po susitikimo su Li Peng, buvusiu Kinijos ministru pirmininku, kurio įsakymu 1989 m. tankai buvo siunčiami į Tiananmen aikštę numalšinti demonstruojančius už demokratiją.

Nors S. Marchi gėrėjosi Kinijos padaryta pažanga, religinės grupės ir žmogaus teises ginančios organizacijos primena, kad Kinija yra viena iš žiauriausių pasaulio valstybių savo priepasidavus santvarka, skriaudanti žmogų.

METINĖ "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" pennerata oro pašto - 135 doleriai visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

džiančia politinius disidentus ir mažumas.

Ontario vyriausybės tradicinę "kalbą iš sosto" balandžio 23 d. perskaitė provincijos leitenantė-gubernatorė Hilary Weston. Vyriausybė pažadėjo laikytis darbų kūrimo ir ekonominio augimo politikos, apkarpančios mokesčius ir padidinant technologinės srities darbų skaičių. Bus rengiami įstatymai, padidinantys konkurenciją elektros gamybos srityje bei keičiami darbo įstatymai, liečiantys sutarčių sudarymą statyboje. Taip pat ketinama įvesti naujus įstatymus, leidžiančius referendumo būdu gyventojams pasisakyti mokesčių padidinimo ir panašiais klausimais.

Švietimo reformos laikotarpis jau užbaigtas, tačiau reikalingi pakeitimai socialinių paslaugų (welfare) srityje, o jaunų nusikaltėlių programos turėtų būti sugriežtintos.

New Brunswick provincijoje čiaubuviai nustojo komercinio miškų kirtimo teisių valdiškuose miškuose platuose. Provincijos apeliacinis teismas atmetė jiems rudenį suteiktas neribotas teises. Premjeras Ray Frenette tikisi derybų kelių juos patenkinti, skirdamas jiems dalį \$46 mln. pajamų ("harvesting fees"), vyriausybės surenkamų iš firmų, kurioms leidžiama kirsti medžius tuose platuose. Anksčiau suteiktos teisės rėmėsi 18-tame šimt. sudarytomis sutartimis. Indėnai vis tik nesiruošia atsisakyti šios jiems ekonomiškai svarbios srities. RSJ

Sporto savaitė Lietuvoje

Lietuvos krepšinio lygos (LKL) čempionato rungtynės tarp Europos taurės laimėtojų Kauno "Žalgiris" ir Kauno "Atletas" vyksta labai vienodai. Pirmas rungtynės balandžio 30 d. laimėjo "Žalgiris" 69:57 (33:29). Antrąsias gegužės mėn. 2 d. laimėjo "Atletas" 77:58 (41:32).

Praejusią savaitę pasibaigusio ketvirtosios Lietuvos krepšinio "A" lygos (LKA) čempionato rungtynės, kuriose dalyvavo 14 komandų, nugalėtoju tapo Vilniaus "Vado" klubas. Antrąją vietą užėmė Kauno "Drobė-Juta", trečią – Joniškio "Žiemgala", ketvirtą Marijampolės "Alga".

Šiauliuose įvykusiame Europos savignos imtynių čempionate dalyvavo 426 sportininkai iš 17 šalių. Suaugusių vyrų grupėje G. Pečiūnas ir K. Masredinovas savo svorio grupėse išsikovoję trečiąsias vietas. Moterų varžybose I. Vaitiekūnaitė ir I. Bagačiauskaitė užėmė antrąsias vietas, o L. Ambrozaitė – trečiąją. Jaunuolių pirmenybėse Europos čempionais tapo Lietuvos atstovai S. Vetrova (iki 56 kg) ir L. Ručinskaitė (iki 75 kg). O. Rybakovaitė nugalėjo jaunimo grupėje (iki 80 kg). Šioje amžiaus grupėje nugalėtoju tapo M. Praškevičius (iki 100 kg).

Tarptautinis olimpinis komitetas (IOC) nusprendė Lietuvos olimpinio komiteto (LTOK) pirmąją Artūrą Povilūną, kuris yra ir IOC narys, apdovanoti Olimpiniu ordinu už nuopelnus tarptautiniam olimpiniam judėjimui. Ordiną įteikė IOC pirm. Antonio Samaranch birželio 5 d. Ispanijoje per olimpinio komiteto suvažiavimą.

Po ketverių metų pertraukos keturi moterų krepšinio klubai – Kauno "Laisvė", Vilniaus "Lietuvos telekomas", Marijampolės "Gija" ir Klaipėdos "Žuvėdra" – pareiškė norą vėl dalyvauti Europos L. R. chetti taurės turnyre. V. P.

Skautų veikla

Šv. Jurgio šventės proga balandžio 19 d. į "Rambyną" tūnto prit. skautų dr-ve perversi: J. Didžbalis, A. Marijošius, A. Povilaitis ir A. Rusinas. Į pl. laipsnį pakeltas J. Didžbalis.

"Herkaus Monte"igulos vadas ps. dr. J. Birgiolui pristatė, j. jauniai atliko žodį: K. Baronaitis, A. Birgiolas, P. Gorys, M. Gorys, S. Kulikauskas, G. Šileika, S. Pacevičius. Jūrų sk. žodį atliko: J. Birgiolas, R. Juknevičius, D. Juknevičius, R. Kulikauskas, A. Pacevičius, A. Punks, D. Šileika.

"Šatrijos" tunte į p.l. pakeltos: A. Masionytė, L. Jonaitytė, A. Rusinaitė, T. Saplytė, J. Smalytė, V. Simonavičiūtė. Skautų žodį atliko: A. Krakauskaitė, E. Saplytė, K. Smalytė, V. Valaitytė.

"Romuvos" narių metinį susirinkimą Lietuvos Namuose bal. 19 d. pradėjo pirm. j.s. R. Sriubiškis, padaręs pranešimą apie stovyklavietės būklę ir kas atlikta praėjusiais metais, kas numatyta daryti. Priminė, kad visų namelių stogai blogi, reikia dengti naujus, kad tęsiamas derybų dėl žemės, kurios šiais metais turėtų būti užbaigtos ir gauti dokumentai. Stovyklavietė padidėta apie 20 akrų. Iždininko p. V. Paškaus pranešime pastebėta, kad jam laiku nebuvo perduoti aukotojų sąrašai, todėl laiku nebuvo paruošti kvitai dėl pajamų mokesčių. Ne iš visų narių gauti mokesčiai, kuriuos (\$5) nutarta palikti ir šiems metams.

Darbo komisijos pirm. dr. A. Pacevičius pasidžiaugė atliktais pagerinimais, kuriuos numatęs tęsti ir šiais metais. Revizijos k-jos pirm. S. K. Batūra pranešė, kad tikrinant knygas, rasta viskas vedama tvarkingai-gerai kompiuterine sistema. Diskutuota apie narių sąrašus, kurie esą nepilni ir reikia atnaujinti. Tą darbą atlikti pasiūlė S. J. Batūrienė dar šiais metais. Visa valdyba ir revizijos komisija sutiko pasiūlyti papildant valdybą ps. dr. R. Sapliu ir sk.v.v.sl.inž. E. Pečiuliu. Užbaigiant susirinkimą pirm. j.s. R. Sriubiškis padėkojo dalyvavusiems ir priminė, kad reikia daugiau taktininkų ir numatytas darbo talkas. F.M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:	IMA:
3.00% už 30-89 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo.....7.50%
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgagees):
3.50% už 180-364 dienų term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
3.75% už 1 m. term. indėlius	1 metų.....6.05%
4.00% už 2 m. term. indėlius	2 metų.....6.20%
4.25% už 3 m. term. indėlius	3 metų.....6.35%
4.50% už 4 m. term. indėlius	4 metų.....6.45%
5.00% už 5 m. term. indėlius	5 metų.....6.50%
3.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.55% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
2.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	su keičiamu nuosimčiu.....5.45%
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.55% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
2.75% už OHOSP (variable rate)	
2.00% už taupymo sąsk. (gyv.draud.)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd.pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašu skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

ANTANAS GENYS

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamie lietuviškiems ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd **ALGIS MEDELIS**
133 Roncevalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS I VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!
Pranešu, kad TRIMIS GRUPĖMS, BIRŽELIO GALE, į Vilnių skrenda 98 keleiviai. Norintiems prisidėti – ketelę vietų dar rasu.
Pageidaujantiems skristi kitu metu – geriausias kainos yra skrendant per Londoną arba Paryžių, naudojantis Lietuvos Avialinijos (LAL) bilietais, pritaikant ju sutarti su AIR CANADA. Parduodam ir FINNAIR, LUFTHANSA, KLM ar lenkų LOT bilietus. Išskrendantiems iki gegužės 31 d. galioja žiemos sezono kainos!

KELIONĖS PARUOŠIU NE TIK IŠ TORONTO, BET IR IŠ HALIFAKSO, OTAVOS, MONTREALIO, EDMONTONO, KALGARIO IR VANKUVERIO!
PASIEŠKOKITE PIGIAUSIOS KAINOS IR TADA SKAMBINKITE MAN!
Pas mane atvažiuoti nėra būtina – kelionės sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau EXPRESS paštu. Asmeniškai su manimi susitikti QUEEN TRAVEL įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 v.r. ir 5 v.v. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuoju į jūsų namus. Pasirinkit Jums tinkamiausią būdą!
ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS AR STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsišviečiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI I RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

IŠ SIBIRO TREMTINIO LAIŠKO

Kai buvau Sibire, dažnai peršaldavau, būdavau nepavalgęs, bet rūkydavau rusišką machorką, sukurdavau į laikraščius. Taip visi rūkydavom samanas ir pjuvenas nuo uodų. Visą laiką buvau dūmuose, nors oras buvo labai geras. Šaltis būdavo iki -55°, bet oras sausas.

Kada grįžau į Lietuvą, jau viena koja šlubavau, nes buvau įsikirtęs. Bet visur eidavau, joks dusulys neėmė. Teko ir nemažai išgerti, dirbau tarybinio ūkio mechanizacijos inžinieriumi. Technikumą baigiau Lietuvoje. Tuo metu, kai valdė mus Brežnevas, smarkiai išsivystė pijokystė. Vidury dienos visose organizacijose ir šiaip darbininkai gerdavo. Vadovas, būdamas girtas, sako savo pavaldiniui, taip pat girtam, ką reikia daryti. Jeigu darbas nepadarėtas, niekas už tai neat-sako.

Nepatėpęs nieko negausi – visos detalės, įrengimai eidavo per "blatą". Kyšio reikėdavo duoti portfeliais šnapso, dešrų ir kitų delikatesų. Važiudavom į Maskvą ir ten veždavom kyšius už mašinų ar kitų įrengimų gavimą.

Dabar visa tai atsiliepė į mano sveikatą. Jau antri metai nerūkau ir pusę metų nė laišuko neišgeriu. Mano gydytojų pripažintas širdies nepakankamumas ir plaučių išsiplėtimas. Man dar labai pakenkė baimė. Sibire kiekviename žingsnyje bijodavom, kad nepasodintų, kad kur nors kitur neišvežtų. Grįžus Lietuvon visur persekiojo tremtinio šešėlis. Pase buvo pažyma, kad mes tremtiniai. Kai eidavau į geresnę ligoninę ar prašydavau pašalpų, pažiūrėdavo į pasą, ir viskas eidavo veltinop. Visą laiką buvo baimė, kad iš darbo neišvartų, kad nesužinotų, jog užsienyje turiu giminių. Lietuvoje kūrį straipsnių pakeitimo įstatymas 1997 m. liepos 2 d., nr. VIII-391.

Pirmojo įstatymo 2 straipsniai nustato, kad Lietuvos respublikos pilietybę patvirtinantis dokumentas yra Lietuvos respublikos piliečio pasas. Pimasis straipsnis to paties įstatymo sako, jog Lietuvos respublikos pilietis vienu metu negali būti kitos valstybės pilietis! Antrasis 1997 m. pilietybės įstatymas aiškiai apibrėžia, kas yra Lietuvos pilietis ir kokie dokumentai tui būti įteikti, kad tai būtų įrodyta. Todėl pirmojo 1991 m. pilietybės įstatymo antusias straipsnis, sakantis, jog Lietuvos respublikos pilietybę patvirtinantis dokumentas yra Lietuvos respublikos pasas, kiek tai liečia užsienio lietuvių, turėjusių Lietuvos pilietybę, yra nebūtinai galiojantis, jei išplėdomos antrojo 1997 metų įstatymo sąlygos, t.y. jei pateikiami atitinkami dokumentai, įrodantys iki 1940 m. birželio 15-tos dienos turė-tą Lietuvos respublikos pilietybę.

Susidaro keblis padėtis. Lietuva ir beveik visos pasaulio valstybės nepripažįsta dvigubos pilietybės. Jei gauni antrą pilietybę, prarandi pirmąją iki antrosios pilietybės tu-rėtoją. Lietuvis vyriausybė labai gerai žino, kad beveik visi užsienio lietuvių – senieji po karo emigran-tai turi kitos valstybės pilietybę. Tai kodėl gi ji jiems išduoda Lietuvos respublikos pasus, nepaisydama šio žingsnio pasekmių ir kartu prieštarauja Lietuvos respublikos pilietybės įstatymo, t.y. pirmajam straipsniui?

Dr. S. Sereika, Vokietija

KALBINAMAI NEKALTIEJI

Norėčiau atsiliepti į kai kurių žmonių nuomonę apie konservatorių partiją Lietuvoje. Apie jos silpnėjimą atsispinti "TŽ" atspausdin-tame laiške "Prezidento rinkimai". Daugiau negu keista yra kaltinti konservatorių partiją dėl p. Galdiko paimtos premijos, kai visi žino-me, kaip ir kiek gaudavo premijų A. Paulauskas LDDP valdymo me-tu. P. Galdikas grąžino visą premi-ją, o kur A. Paulausko likusieji pi-nigai? Lietuva dar tebelaukia jų. Kodėl niekas neprotastavo, kai bankai iššvaistė ne tūkstančius, o milijonus litų? Kodėl nei tada, nei dabar, nė kiek nesulipnėjo LDDP partija. Tai įrodė paskutiniai prezi-dentiniai rinkimai – už kairiųjų siū-lytą kandidatą buvo atiduota beveik pusė Lietuvos žmonių balsų.

Lietuvos žmogus niekada ne-

gyvens gerai, kol neatsipalaiduos nuo komunistų baimės, nes dėl sun-kaus gyvenimo galima apkaltinti vi-sus ir bet ką, tik ne komunistus. Konservatoriai, aišku, lengviausia apkaltinti už viską, nes jie už pa-reikštą kritiką nesodins žmonių į kalėjimus, o komunistų partijos ir ypač jos remiamų kandidatų negali-ma erzinti, nes ko gero iš Lukiškių kalėjimo muziejaus vėl bus padary-tos kankinimo kameros. Apsisau-goti reikia – tegul už viską atsako V. Landsbergis ir konservatoriai.

Paimkime Lietuvos spaudą ar-ba televiziją. Net į valstybinį laik-raštį kaip "Lietuvos aidas" pamė-ginkite parašyti laišką, užstoti prof. V. Landsbergį ir nusistebėti kairi-ųjų veikėjais, pamatysite ar jie spau-dins tokius laiškus. Deja, niekas nei nebando kelti protesto dėl tokių reiškinių Lietuvoje. Tad ant kokio pagrindo stovi nepriklausoma vals-tybė, jeigu žmogai neleidžiama lai-svai išsakyti savo nuomonės? O kal-tininkas čia yra tik vienas – ta pati komunistinė nomenklatura, kurios darbai yra kaltinama konservato-rių partija.

Pagaliau jau pats laikas kaltes versti tikriems kaltininkams! Iš ki-tos pusės, jeigu atsirastų tokia par-tija Lietuvoje ir ji pradėtų privesti nomenklatūros darbuotojus dirbti žmonėms, šalinti iš tarnybų visus tuos, kurie ima kyšius, nevykdo įstatymų, vaiko žmones nuo vieno valdininko prie kito, kad nuo savęs atstumtų darbą, – tokia elgsena bū-tų pavadinama "raganu medžiokle". Ir, kas baisiausia, kaltais liktų ne tokios visuomenės steigėjai, o jos paveldėtojai. Nijolė Bagdžiūnienė, Verdun, Que.

LIETUVOS PILIETYBĖ

Yra du Lietuvos pilietybės įsta-tymai: pirmas 1991 m. gruodžio 5 d., nr. - 2072, antras – pirmojo įsta-tymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymas 1997 m. liepos 2 d., nr. VIII-391.

Pirmojo įstatymo 2 straipsniai nustato, kad Lietuvos respublikos pilietybę patvirtinantis dokumentas yra Lietuvos respublikos piliečio pasas. Pimasis straipsnis to paties įstatymo sako, jog Lietuvos respubli-kos pilietis vienu metu negali būti kitos valstybės pilietis! Antrasis 1997 m. pilietybės įstatymas aiškiai apibrėžia, kas yra Lietuvos pilietis ir kokie dokumentai tui būti įteikti, kad tai būtų įrodyta. Todėl pirmojo 1991 m. pilietybės įstatymo antusias straipsnis, sakantis, jog Lietuvos respublikos pilietybę patvirtinantis dokumentas yra Lietuvos respubli-kos pasas, kiek tai liečia užsienio lietuvių, turėjusių Lietuvos pilie-tybę, yra nebūtinai galiojantis, jei išplėdomos antrojo 1997 metų įsta-tymo sąlygos, t.y. jei pateikiami at-i-tinkami dokumentai, įrodantys iki 1940 m. birželio 15-tos dienos turė-tą Lietuvos respublikos pilietybę.

Susidaro keblis padėtis. Lietuva ir beveik visos pasaulio valstybės nepripažįsta dvigubos pilietybės. Jei gauni antrą pilietybę, prarandi pirmąją iki antrosios pilietybės tu-rėtoją. Lietuvis vyriausybė labai gerai žino, kad beveik visi užsienio lietuvių – senieji po karo emigran-tai turi kitos valstybės pilietybę. Tai kodėl gi ji jiems išduoda Lietuvos respublikos pasus, nepaisydama šio žingsnio pasekmių ir kartu prieštarauja Lietuvos respublikos pilietybės įstatymo, t.y. pirmajam straipsniui?

Dr. S. Sereika, Vokietija

Toronto Maironio mokyklos mokytojai, dirbę šioje mokykloje 1979-1980 metais

Metinis "Paramos" susirinkimas

Pasidžiaugta gerais rezultatais, susipažinta su buvusiais sunkumais, pasiryžta ir toliau tarnauti ekonominei savo tautiečių gerovei. Iš metinio pelno 210,293 dolerių 34,500 paskirta lietuviškai veiklai remti

Š.m. kovo 29 d. Toronto Lietuvių Namų patalpose įvyko 45-asis metinis "Paramos" kre-dito kooperatyvo narių susirin-kimas. Dalyvių ir svečių susi-laukta 355. Kaimyniniam Prisi-kėlimo parapijos kredito koo-peratyvui atstovavo ilgametinis jo valdybos pirmininkas dr. Sil-vestras Čepas.

Susirinkimą atidarė ir vado-vavo "Paramos" valdybos pirmi-ninkas Dainius Vaidila. Prieš pradedant darbinę dalį pirm. pavaduotojas H. Stepatitis per-skaitė 85-ųjų praėjusiųjų metais mirusiųjų narių pavardes. Jų at-minimas buvo pagerbtas tylos minute. Po trumpo įvado D. Vaidila supažindino su tikslia šios dienos darbų tvarka, kuri buvo priimta be pataisų. Taip pat buvo perskaitytas ir viešų balsavimu patvirtintas paskuti-niojo metinio susirinkimo pro-tokolas.

Metinėje kooperatyvo veiklos ataskaitoje pirmininkas apar-tė praėjusių metų užmojus ir pasiekimus, pateikdamas juos platesniam Kanados ir Šiaurės Amerikos ekonomijos kontek-ste. Būta ir džiaugsmų, ir rūpes-čių. Sustabdyta infliacija ir stip-rus gamybos augimas kelia kor-poracijų pelningumą bei leidžia mažinti nedarbingumo rodiklį. Tačiau smarkiai suvaržyta už-sienio prekyba, Kanados dolo-ris nuvertinimas ir žemos palū-kanos neleidžia šalies ekonomi-jai pasivyti JAV augimo tempo.

Valstybės finansinė kon-junktūra betarpiškai sąlygojo ir "Paramos" pasiekimus rodiklius. Metų eigoje pastebėtas indėlių, ypač ilgalaikių, svyravimas. Na-rių poreikiams patenkinti ir in-vestavimo galimybės praplėsti šalia jau anksčiau prieinamų trumpalaikių ir ilgalaikių indė-lių pradedami parduoti "Ethical Funds" ir "Index-linked Term Deposits". Dėl tų naujų patar-navimų metų pabaigoje indėlių balansas išsilaukė metų pradžios lygyje.

Kiek blogiau sekėsi paskolų srityje. Nepaisant žemų metinių palūkanų, "Paramos" galimybės skolinti toliau lieka nevisai iš-naudotos dėl per mažo kredito pareikalavimo, ypač asmeni-nėms paskoloms.

Nekilnojamo turto paskolų išduota daugiau, ir jų balansas išsilaukė 1996 m. lygyje su augi-mo požymiais metų pabaigoje. Naujas galimybės žada praėju-siais metais įsigytas leidimas teikti komercines nekilnojamo turto paskolas, kuriomis mūsų

duomenimis nemažai narių ža-da naudotis. Šalia jau anksčiau minėtųjų naujų patarnavimų reikėtų prisiminti saugos dėžu-tes, kurios išnuomosojamos Eto-bicoke skyriuje.

Kooperatyvo balansas pra-ėjusiais metais nežymiai nukri-to, tačiau apskritai metai buvo daugeliu atžvilgiu sėkmingi. Pa-siektas nemažas pelnas, kurio dalis išdalinta nariams dividen-dų, nuolaidų ir klientinių šerų forma. "Parama" paaugo ir na-rių skaičiumi. Tai labai reikš-mingas ir sveikintinas faktas, ypač atsižvelgus į kaskart grei-čiau besikeičiančią lietuviško-sios visuomenės demografiją.

Valdybos išdinininkas Aud-rius Šileika, pateikdamas finan-sinę apyskaitą, pastebėjo, jog pasiekti rezultatai, kaip ir visa kooperatyvo veikla, buvo labai geri. Metinis balansas išlaikytas beveik tame pačiame 107 mln. lygyje. Investuota truputį ma-žiau ir už žemesnius nuosim-čius, išduota mažiau paskolų, bet ir mažiau turėta finansinių bei administracinių išlaidų. Na-riams išmokėta papildomų nuo-simčių ir klientinių šerų už 377, 376 dolerių. Įvairioms organiza-cijoms paaukota 34,500 dol. jų veiklai paremti. Metai užbaigti 210,293 dol. gryno pelno, kuris perkeltas į atsargos kapitalo są-skaitą. "Paramos" rezervai šiuo metu pasiekė 7%, kas žymiai viršija įstatymo reikalavimą.

Tęsdamas savo pranešimą, išdinininkas ypatingai pabrėžė, jog per visus 45 savo veiklos metus kooperatyvas sąžiningai tarnavo savo nariams, ir šis tiks-las yra toliau laikomas pagrindi-niu ateičiai. Visos paslaugos at-liekamos nemokamai, stengia-masi sudaryti kuo palankesnes sąlygas tiek taupytojams, tiek skolininkams.

Narių amžiaus ir poreikių struktūra pastaraisiais metais labai žymiai pasikeitė. Ne be reikšmės yra taip pat stiprus spaudimas iš didžiųjų bankų pu-sės, kurie agresyviai siūlo dau-gybę įvairių investavimo formų, naujausią technologiją ir kon-kurencinius nuosimčius. Šių lai-

kų kliento reikalavimams pri-lygti reikalingas ne tik sūlomos patarnavimų įvairumas, bet ir patobulintos darbo formos. Kaskart daugiau dėmesio reikės skirti rinkai. Jau turime koope-ratyvo veikloje jo pavyzdžių. Ri-botom laikui "Parama" per tris mėnesius neima nuosimčių už visas naujas ir iš kitur perkeltas nekilnojamo turto paskolas, ne-mokamai sutvarko jų perkėli-mą. Beveik ištisus metus vi-siems naujiems nariams, įnešu-siems į sąskaitą numatytą pradi-nę sumą, buvo sumokami šėrai (gift shares). Panašių projektų ateityje numatoma daugiau ir įvairesnių.

Paskolų skyriaus pranešime Nemira Gordon pareiškė, jog pernai gauta 347 paskolų prašy-mai. Dėl per didelio įskolinimo arba blogo kredito dalis jų ne-buvo patvirtinta. Betgi pastaru-jų nebūta taip gausu (34 iš 347). Visų paskirtų paskolų mokėji-mai gaunami su nedidelėmis iš-imtimis reguliariai, tad atsiliku-sių paskolų rodiklis metų paba-igoje daug žemesnis, negu įstaty-mo leidžiamas.

Kooperatyvo veiklą ir jo fi-nansinę atsakomybę kasmet periodiškai tikrina tiek vidaus revizijos komiteto, tiek "Burns Hubley Chartered Account-ants" firmos atstovai. Abiejų vienetų protokolai patvirtino, jog nei veikloje, nei finansinėse ataskaitose jokių netikslumų nerasta, visi duomenys pateikti sąžiningai, pagrįsti reikalingais dokumentais ir atitinka GAAP reikalavimus.

Susirinkimui patvirtinus vi-sus pranešimus, įvyko rinkimai į "Paramos" valdybą. Šiais metais kadencijas užbaigė 11 metų pir-mininkavęs Dainius Vaidila ir sekretoriaus pareigas ėjęs Kęs-tutis Draudvila. D. Vaidilai savo kandidatūrą atsiėmus, į val-dybą išrinkti Linas Balaišis ir pakartotinai Kęstutis Draudvi-la. Į revizijos komitetą aklama-cijos būdu perrinktas Algirdas Vaičiūnas. Susirinkimas baigtas vaišėmis apie 5 v.p.p.

Dalia Kuliešienė

Ivairios žinios

Maironėčių sambūris, įsteig-tas 1989 m. ir jungiantis dau-giau kaip 150 Lietuvos mokyk-lų, kasmet rengia 2-3 susitiki-mus. Šiemet Jurginių šventės progą balandžio 24-25 d.d. mai-ronėčiai susirinko Jurbarkė, kur įvyko puikus renginys, su-būręs didelį pulką, apie 650, Lietuvos mokinių iš Kauno, Pa-nevėžio, Šiaulių, Kėdainių, Ro-kiškio, Utenos, Molėtų, Šalči-ninkų ir kt. vietovių.

Jurbarko Švč. Trejybės šven-tovėje buvo aukojamos Mišios, giesmės lietuvių ir lotynų kalbo-mis giedojimo mergaičių ansam-bliai. Buvo pristatomi mokinių poetiniai darbai, vyko Maironio kūrybos analizė, konkursai, dis-kusijos tautiškumo ir istorijos temomis. Pagerbtas poeto dip-lomato Jurgio Baltrušaičio at-minimas pasodinant jo garbei ažuolą.

Sambūris siekia kelti kultū-rinį dvasingumą, ugdyti tautiš-kumo jausmą bei kūrybines jė-gas. A. Gvildžio inf.

JAV Lietuvių žurnalistų są-jungos valdyba primena savo

nariams, dar nesumokėjusiems savo 1998 m. \$5 nario mokes-čio, kad tai padarytų nedelsda-mi. Jau išduodami nauji nario plastikiniai pažymėjimai (spau-dos kortelės). Norintieji juos gauti tepsiuončia savo nuotrau-ką ir papildomus \$5 paruošimo bei persiuntimo išlaidoms pa-dengti: Lithuanian Journalists Association, 71 Farmers Ave-nue, Plainview, NY 11803, USA.

Lietuvių žurnalistų sąjungos durys yra atviros visiems lietu-vių spaudos ir žinių telkimo bei perdavimo darbuotojams. No-rintieji tapti jos nariais tesikrei-pia į sąjungos valdybą. Inf.

Atsakymas

Kaip vadiname tokias būtybes, kurios gali gyventi kaip ant žemės, taip ir vandenyje? – klausia moky-tojas.

– Jūrininkai – atsakė mokinys.

– Juozuli, paėjęk į parduotuvę duonos.

– Žmon. pažūrėk pro langą! Toks oras, kad ir šuns neišvarysi.

– Na, tai eik be šuns.

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Dau-giau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo paty-rimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų rei-ka-lų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

Vilija Valiuškiecė,
diplomuota pianistė-pedagogė, pri-ma mokinius nuo 4 m. amžiaus fortepijono, dainavimo, teorijos pa-mokoms. Taip pat ruošia konserva-torijos egzaminams. Moko visomis savaitės dienomis, gali atvažiuoti į mokinio namus.

Tel. 416 531-1906

Adresas: 12 Bartlett Ave (Bloor ir Dufferin), Toronto, Ont. M6H 3E6.
Fax 531-1906

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

Telefonas
2373 Bloor Street West 416 763-5677
(Prie Jane St.)

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

CMD INSURANCE SERVICES INC.

Dėl visu rūšių draudos Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilų ir namų draudos reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilių ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudų.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238

CMD Insurance Services Inc.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

Skanių pyragų stalas "Tėviškės žiburių" spaudos vakare 1998 m. balandžio 18 d. Anapilio salėje. Pirkėjų laukia (iš kairės): V. Petrauskienė, O. Dementavičienė, G. Balytienė Nuotr. B. Tarvydo

Prieš norėdami pirkti ar parduoti
namus, kreipkitės į

RUBY REAL ESTATE LTD., Broker

27 John St., City of York, Ontario M9N 1J4

Tel. (416) 249-RUBY(7829)

Profesinis nekilnojamos nuosavybės reikalų tvarkymas
SKAMBINKITE:

Victor E. Rudinskas, Chief Broker,
B.Eng., M. Eng., P.Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

ARBA

Dr. Leona Rudinskas, Associate Broker

Jūs galite sutaupyti už teisingą patarnavimą

OVER A CENTURY OF SERVICE
1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

TORONTONT

Anapilio žinios

Ryšium su Motinos dienos švente ateinantį sekmadienį parapijos salėje cepelinų nebus.

Anapilio sodybos metinis narių susirinkimas šaukiamas gegužės 20, ketvirtadienį, 7 v.v. parapijos salėje. Nesusirinkus reikiama sūsiurinkimas bus nukeltas į 7.30 v.v. ir bus laikomas galiojančiu.

Šiais metais mūsų parapijos vaikučiai prie Pirmos Komunijos eis gegužės 24, sekmadienį, 9.30 v.v. Mišių metu.

Mūsų parapijos jaunimui Sutvirtinimo sakramentas bus teikiamas gegužės 31, Sekminių dieną, 11 v.v. Mišių metu.

Pavasarinė kapinių lankymo diena šiais metais bus savaitę vėliau nei įprasta, būtent birželio 7, sekmadienį. Tai daroma dėl Sutvirtinimo sakramento teikimo Anapilyje Sekminių dieną Toronto arkivyskupijai pagėdaujant. Kapinių lankymo dienos Mišios, kaip įprasta, bus kapinių koplyčioje 3 v.p.p. Autoaiškėję bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto VI. Pūtvio kuopos šauiliai. Autobusas kapinių lankymo pamaldoms važiuos nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilį 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusai tą sekmadienio rytą važiuos Anapilį ir pamaldas įprasta sekmadienio tvarka.

Anapilio knygyne renkami parašai peticijai, reikalaujančiai, kad medicinos darbuotojai būtų apsaugoti ir neverčiami atlikti veiksmų, kurie yra priešingi jų moraliniams bei religiniams įsitikinimams.

Mišios gegužės 10, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje: 9.30 v.v. už a.a. Eleną Vasiliauskienę ir a.a. Magdalėną Zenkevičienę; 11 v.v. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Domicelę Stanevičienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje 3 v.p.p. už parapiją.

Išganytojo parapijos žinios

Šį sekmadienį, gegužės 10 pamaldos 11.15 v.v., kuriose prisiminsime visas savo motinas. Visoms motinoms, dalyvaujančioms šiose pamaldose, bus įteiktos gėlės. Giedos parapijos choras.

Tarybos posėdis įvyks trečiadienį, gegužės 13 Petro ir Irmos Šturmų namuose.

Sekmadienį, gegužės 17, 2 v.p.p. įvyks iškilmingos pamaldos, kuriose į klebono pareigas bus įvestas kun. Algimantas Žilinskas. Prie apeigų prisidės Londono un-to kapelionė Hilda Lorencaitė-Marčinskė. Pamaldose pamokslą pasakys ir įvesdinimo apeigas atliks iš-eivijos vysk. Anasas Dumpsys, kuris taip pat prašytas atstovauti Rytinės Kanados liuteronų vyskupui William Huras. Naujai įvestindamas klebonas pristatys 1998 metų parapijos tarybą. Iškilmingos pamaldos bus su Šv. Komunija ir giedos parapijos choras. Po pamaldų visi kviečiami į vaišes Lietuvių Namuose, kurias paruoš Moterų draugija. Kviečiame visus parapijiečius ir svečius gausiai atsilankyti.

Lietuvių Namų žinios

Sekmadienio, gegužės 3 d. popietėje dalyvavo 190 asmenų. Svečių knygoje pasirašė S. Cappuccetti iš Mississaugos; Donatas Skučas, JAV LB XV tarybos prezidento pirmininkas iš Vašingtono, DC. Pranešimus padarė ir su svečiais su pažindino LN valdybos narys Henrikas Sukauskas.

LN valdybos posėdis – gegužės 7, ketvirtadienį, 7 v.v.

Gegužės 10, sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje įvyks tridieninis Motinos dienos pietūs. Motinas sutiks su gėlimis ir vynu LN vyrų būrelio nariai.

Valentinos Balsienės keramikos darbų paroda įvyks Lietuvių Namų sekljoje gegužės 9-10 d.d. Atidarymas gegužės 9, šeštadienį, 2 v.p.p.

LN kultūros komisija yra įsigijusi įvairių vaizduojančių iš Lietuvos. Visos pagamintos pagal paskutinę techniką. Tai puiki dovana visiems. Dėl vaizduojančių įsigijimo ar nuomojimo skambinti tel. 416 762-5419 S. Pabrieienė arba V. Kulniui tel. 416 769-1266.

Kviečiame „Lokio“ svetainės lankytojus pasinaudoti pasiūlymu bei pagėdavinį dėžute. Nauji sumanymai pagyvina veiklą.

Aukos slaugos namams priimanamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6.

Šv. Jono kapinėms aukoko: \$100 – E. Kazlauskienė (savo vyro a.a. Zigmo atminimui), dr. M. Ramūnienė (savo vyro a.a. dr. Antano XXIV mirties metinių progą).

Prisikėlimo parapijos žinios

Praeitą sekmadienį, gegužės 3, buvo Pirmos Komunijos iškilmės. Per 10.15 v. Mišias giedojo jaunimo choras, palydimas gitarų. Pirmąją Komuniją priėmė: R. Bancevičiūtė, V. Baronaitis, N. Chomyc, K. Colgan, M. Dziengo, M. Jaglowitz, K. Jusky, L. B. McDonald, V. Murza, M. Murza, D. Styra-Pagorski, D. Šablinskaitė, S. Salanki, V. Stončiūtė ir J. Zeber. Vaikučius Pirmai Komunijai paruošė ses. Ignė, ses. Ramunė, A. Karaitė, R. Saplienė ir O. Stanevičiūtė.

Gegužinės pamaldos vyks ta šokiadieniais 7 v.v., o sekmadieniais litanija giedama kartu su choru po 11.30 v. Mišių.

Sutvirtinimo sakramento iškilmės vyks gegužės 31 d. per 10.15 v. Mišias. Šv. Dvasios metų praga Toronto arkivyskupijoj visose parapijose Sekminių dieną, specialiu leidimu, parapijų klebonai suteiks Sutvirtinimo sakramentą.

Parapijos tarybos pareigoms pasiskirstymo posėdis įvyks gegužės 11 d., 7 v.v. T. Bernardino kambaryje. Visi tarybos nariai yra prašomi dalyvauti.

Gegužės 2 d. palaidotas a.a. Vladas Jegėlevičius, 87 m. Kanado giminių neturėjo. Gegužės 4 d. palaidotas a.a. Alfonsas Seliokas, 95 m. Paliko dukrą Elvyrą Šelmienę.

Klebono žygis iki naujos vietos ir atgal vyks šį šeštadienį, gegužės 9. Žygis yra suplanuotas taip, kad nebūtų mažiau negu 20 km. kelio. Pažadai (pledges) už kiekvieną nueitą kilometrą priimami ir parapijos telefonu.

Kambarys tėveliams su neramiais vaikučiais yra kairė pusė altoriaus, kur per stiklines duris galima sėkti, kas vyksta šventovėje, o per garsiakalbį girdėti, kas kalbama.

Mišios sekmadienį, gegužės 10: 8.15 v.v. už a.a. prel. Praną Vaserį; 9.15 v.v. už a.a. Stasį Merkeli; 10.15 v.v. už gyvas ir mirusias motinas, už a.a. Anelę Žilienę, a.a. Marijoną Petriką – 5 metinės; 11.30 v.v. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Maironio mokyklos žinios

Dėkojame M. S. Bušinskams, mokyklos 50-mečio proga aukojusiems \$100, taip pat V. Paulionii, a.a. Sonios Paulionienės atminimui, aukojusiems \$50.

Bilietus į 50-mečio iškilmingą vakarienę, kuri įvyks gegužės 23 d., 7 v.v. Anapilio didžiojoje salėje, galima įsigyti mokykloje šeštadienį rytais, parapijose sekmadieniais, arba skambinant tėvų komitetui pirmininkei Birutei Batraks tel. 905-271-1640. Kaina \$25 suaugusiems, o mokyklinio amžiaus jaunimui \$15.

Jeit turite medžiagos, kuri tikėtų mokyklos 50-mečio archyvinei parodai, prašome pristatyti į mokyklą artimiausiu laiku.

Muziejaus-archyvo žinios

Ryšium su KLB ruošiamu Kanados lietuvių veiklos žinynu, archyve gauta įdomių Thunder Bay, St. Catharines, Delhi, Calgary, Edmontono ir Hamiltono lietuvių veiklos nuotraukų bei aprašymų. Archyve yra saugojami ir daugelio kitų liet. telkinių dokumentai. Dabar, kai apylinkių skaičius mažėja, itin svarbu surinkti buvusios veiklos dokumentaciją, ją sutvarkyti ir išsaugoti. Mūsų archyvas skirtas visos Kanados lietuviams. Adresas: 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, tel. 905 566-8755.

Tautos fondui Kanadoje aukoko: \$50 – V. Bigauskas, Alg. Medelis; \$25 – M. L. Šileikienė; \$20 – J. Pužas, K. Juzmas. Dėkojame visiems aukotojams. TF Kanadoje valdyba

A. a. inž. Jono Kšivickio 5 metų mirties prisiminimui, žmona Alina Kšivickienė „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$200.

A. a. Raimundo Paškausko atminimui, užjausdami jo seserį Elenutę Kriksčiūnienę ir šeimą, Vasagos moterų būrelis „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$50.

A. a. Ninai Preibienė mirus, nuosirdžiai užjausdama sesutę Elenutę Sergautienę, Ona Juodickienė „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$20.

Petras ir Zuzana Jonikai iš Hamiltono, Ont. aukoko „Tėviškės žiburiams“ \$20, prisimindami savo mirusios dukrėlės Kriksčios tėvus a.a. Joną ir Petronelę Kalainius, nuolatiniams gyvenimui persikėlusius iš St. Catharines, Ont. į Lietuvą ir ten mirusius.

Patikslinimas. „TŽ“ nr. 18, 2 psl. padėjo už vargonavimą ir giedojimą dėkojama Lindai Marčinkutei. Stasys Juškevičius ir šeimą atspirado D. Radtkienę už jos pavardės paskelbimą.

1998 m. TORONTO MAIRONIO MOKYKLOS ABITURIENTAI, kurie bus pagerbti gegužės 23 d. per mokyklos 50-mečio minėjimą. Pirmoje eilėje: Andris Batraks, Ramonas Vaidila, Loreta Bražukaitė, Rasa Butrimaitė, Gabriella Henderson, Paulius Bušinskas, Karolina Šiaučiulytė, Vilija Narušytė, Lina Kiškūnaitė. Antroje eilėje: Arija Batūraitė, Aurelija Valiulytė, Kristina Yčaitė, Laura DesRosiers, Karolina Bates, Stefanija Žilinskaitė, Andrea Smailytė. Trečioje eilėje: Danielius Puzeris, Dainius Šileika, mkt. Inga Moisieviūtė, Ramona Raginskaitė, Andrius Punkris, Darius Juknevičius. Trūksta: Viktorijos Benotaitės, Aleksos Pacevičiūtės, Adėlės Radžiūnaitės, Pauliaus Sergaučio, Andriaus Šestoko, Ginto Tirilio

Kviečiame kartu atšvęsti Toronto Maironio mokyklos

AUKSINI JUBILIEJŲ

1998 m. gegužės 23, šeštadienį,

Anapilyje, Mississaugoje

12 v. – Mišios Lietuvos kankinių šventovėje, kryžiaus pašventinimas Šv. Jono kapinėse

1.30 v.p.p. – mokinių koncertas „Mūsų metai“

6 v.v. – pažymėjimų įteikimas

7 v.v. – iškilminga vakarienė su programa ir šokiais

Švietimo paroda – gegužės 23-24 d.d. KLB archyve-muziejuje.

Bilietus užsisakyti skambinant Birutei Batraks tel. 905 271-1640 arba A. Rašymui tel. 416 233-7757

Muzikos studentų koncerte

gegužės 17 d., 12.30 v.p.p. (po Mišių sekmadienį) Anapilio salėje programoje taip pat dalyvaus Andrea McNeil (sopranas), kuri padainuos keletą operos arijų, akompanuojant pianistui-akompaniatoriui Tadui Vainiui. Tadas atliks šioje programoje Ravel, Bach, van Beethoven ir kt. kompozicijas. Koncertą rengia Anapilio parapijos tarybos kultūrinė sekcija. Norintieji dalyvauti šioje programoje prašomi skambinti šios sekcijos pirmininkei sol. Slavai Ziemelytei tel. 905 823-7261.

Tautos fondas Kanadoje rengia narių-rėmėjų susirinkimą, kuris įvyks 1998 m. gegužės 31, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Toronto Lietuvių Namų Mortos salėje. Bus pranešimai apie Tautos fondo Kanadoje veiklą ir finansinę padėtį. Prašome visus narius-rėmėjus dalyvauti.

TF Kanadoje valdyba

A. a. muz. Stasio Gailevičiaus vienerių metų mirties prisiminimui Birutė ir Antanas Matulaičiai „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$100.

Dr. Marija Ramūnienė, a.a. prof. Antano Ramūno-Paplauskos našlė, gyvenanti Otavoj, prisimindama savo vyro mirties 24-tąją sukaktį, paaukojo: \$200 Lietuvos našlaičiams, \$100 Šv. Jono lietuvių kapinėms (ten palaidotas velionis A. Ramūnas), \$100 „Tėviškės žiburiams“, kuriose velionis ilgus metus bendradarbiavo.

A. a. Raimundo Paškausko atminimui, užjausdami žmoną Ireną ir šeimą, seserį Elenutę Kriksčiūnienę su šeimą, Sigitą ir Vytautas Aušrotai „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$20.

A. a. Marijos Girčienės atminimui pagerbti „Kovai su vėžio liga Lietuvoje“ aukoko: \$20 – B. T. Stanuliai, A. Mašalas; \$10 – V. Knyvaitė, A. Povilonis, L. V. Balaišiai, A. Puterienė; \$5 – B. Vilkenė.

A. a. Janinos-Vandos Birgelienės atminimui pagerbti „Kovai su vėžio liga Lietuvoje“ aukoko: \$15 – B. T. Stanuliai; \$10 – S. Štuopienė, V. Knyvaitė, J. Pacevičienė, G. Balčiūnienė, B. P. Sapliai, L. V. Sendžikai, L. Stasiūnas, V. Birštonas; \$5 – V. Lėverienė.

Šv. Velykų proga, prisimindami ligonius, E. H. Stepaičiai aukoko „Kovai su vėžio liga Lietuvoje“ \$20.

Visiems aukotojams labai ačiū. M.P.

„TŽ“ 1998 m. 18 nr. „Skaitytai pasisako“ skyriuje garbės konsulo Argentinoje laiško antraštė turėjo būti „Atsiliepiant į patikslinimą“ (ne „atsiliepiant“).

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė su atskiru įėjimu ir bendra prausykla liepos ir rugpjūčio mėnesiais ant ežero kranto Vasagoje. Skambinti tel. 416 239-7268.

SUVALKŲ KRAŠTO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SAMBŪRIS

malonai visus kviečia praleisti vakarą kartu su Punsko ansambliu

1998 m. gegužės 16, šeštadienį, 6 v.v.,

Anapilio parapijos salėje, Mississaugoje

* Susirinkusius linksmins „Klumpės“ muzikantai ir dainininkai

* Šiltą vakarienę su vynu paruoš J. Girklienė

* Šokiams gros V. Povilonis talkinant „Klumpės“ muzikantams

* Veiks baras, loterija

Bilieto kaina – \$15

Bilietus galima užsisakyti iš anksto pas T. Spudulienę tel. 905 566-0245 arba D. Puzauskienę tel. 905 274-2915.

KLB Toronto apylinkės rinkimai

mai į tarybą įvyko praeitą sekmadienį, gegužės 3. Balsavo 518 asmenų. Išrinkti: Abromaitė Angelė (284), Bubelis Vytautas (153), Em-pakeris Algis (206), Garbaliuskienė Danutė (334), Kairienė Irena (218), Kazlauskas Sigitas (300), Kazlauskienė Angelė (285), Keršytė Linda (250), Kilinskienė Aldona (125), Namikas Simonas (178), Pajaujis Kazys (183), Palsys Vaidotas (201), Pečiulis Vytautas (316), Prapakas Stasys (237), Rimkienė Kristina (121), Rovas Juozas (166), Saplys Bronius (297), Sinkaitė Gintarė (122), Slapšys Mykolas (282), Sriubiškis Bonifacas (192), Stanulis Teodoras (205), Steponas Ernestas (162), Stundžia Bronius (204), Punkris Edis (273), Vaiciūnas Algirdas (350).

Naujai išrinktos tarybos susirinkimas šaukiamas gegužės 12, antradienį, 7.30 v.v. Lietuvių Namuose. Gedimino menėje. Susirinkime dalyvauti su balsavimo teise kviečiami ir visi buvę tarybos nariai bei Toronte veikiančių organizacijų pirmininkai. Bus renkama nauja KLB Toronto apylinkės valdyba.

Tarptautinė konferencija Lietuvos priėmimui į Šiaurės Atlanto sąjungą (NATO) įvyko praeitą savaitgalį, gegužės 1-3 d.d. Toronte ir Mississaugoje. Joje dalyvavo aukštieji Lietuvos diplomatinės tarnybos pareigūnai, keturi Lietuvos karininkai, spaudos atstovai bei Pasaulio lietuvių bendruomenės veikėjai iš Vašingtono, Los Angeles, Detroito, Klivlando, Filadelfijos, Edmontono, Montrealio, Otavos, Hamiltono, Delhi, Toronto ir kt. apylinkių. Visose trijose konferencijos sesijose, kurios vyko gegužės 2 d. Anapilio parapijos salėje, dalyvavo apie 80 asmenų. Konferenciją rengė PLB valdyba, globojo Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba, vad. A. Vaičiūno ir talkinama kitų veikėjų. Renginį sveikino Lietuvos prezidentas V. Adamkus ir Lietuvos seimo pirmininkas V. Landsbergis.

V. Kamantui, PLB valdybos pirmininkui ir šios konferencijos iniciatoriui staiga susirgus ir nebegalėjus dalyvauti konferencijoje, jam atstovavo PLB valdybos vykdomoji vicepirmininkė Milda Lenkauskienė. (Plačiau kt. nr.)

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

praneša, kad iš 1997 metų padarytų lietuviškai veiklai paremti pasiskirstė: KLB krašto valdybai \$31,000; KLB muziejui-archyvui \$5,000; „Tėviškės žiburiams“ \$3,500; po \$2,000 Prisikėlimo parapijai ir „Nepriklausomai Lietuvai“; po \$1,000 Hamiltono sporto klubui „Kovas“ ir „Šatrijos“ ir „Rambynio“ turtams (kartu), „Romuvos“ styvklavietei, Hamiltono „Gyvatariui“, Toronto „Gintaro“ veiklai, „Gintaro“ kelio nei į Dainų šventę; \$750 – Toronto chorui „Volungė“; \$650 – „Neringos“ vaikų styvklaiai; po \$500 – „Geležinio Vilko“ ir „Neringos“ turtams (kartu) Montrealyje, Hamiltono apylinkės valdybai knygos leidimui, Toronto Maironio mokyklos 50-mečiui, vyrų chorui „Aras“, dr. Rasai Mažeikaitei už seminarą Anglijoje, vaikų darželiui Anapilyje, Kanados liet. žurnalistų sąjungai (jei išleis knygą), Suvalkų kr. sambūriui „Klumpės“ atvykimui paremti; po \$350 – Hamiltono ateitininkams, Toronto ateitininkų tėvų komitetui, Toronto „Šatrijos“ turtui, „Rambynio“ turtui, Hamiltono teatrui „Aukuras“, Toronto teatrui „Aitvaras“; po \$300 – kameriniam orkestrui Toronte, Maironio mokyklos instrumentiniam ansambliui; po \$200 – Toronto mokslininkams ateitininkams, senelių chorui „Daina“, Montrealio lietuviškai radijo valandėlei, Londono klubui „Tauras“; \$150 – Londono chorui „Pašvaistė“; po \$100 – Toronto filatelistams, Hamiltono lietuviškai radijo valandėlei. Apie paramą Lietuvoje bus svarstoma gegužės mėn. 20 d.

KL fondas

„Žodis tarp mūsų“ – tai naujas žurnalas, kurį leidžia katalikų bendruomenė „Gyvieji akmenys“ Lietuvoje. Tai populiariausias „The Word Among Us“ vertimas. Daug kas jau jį buvo įsigiję Gavėnijos metu. Nuo Sekminių žurnalas išeis kas mėnesį. Tai kiekvienos dienos Šv. Rašto skaitiniai, papildyti praktiškais straipsneliais, kurie parodo, kaip tuos Šv. Rašto skaitinius prisitaikyti sau. Arkivyskupas S. Tamkevičius rašo: „Tai labai reikalingas leidinys, kurio iki šiol mums trūko“. Leidėjai prašo užsiprenumeruoti. Kas mėnesį bus siunčiamas oro paštu. Kaina metams \$35. Galima užsiprenumeruoti per V. Kolyčių tel. 654-5481 arba paštu: 46 Glenholme Ave. Toronto, ON M6H 3B1.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijoje 1998 m. gegužės 10 (Motinos dienos sekmadienį) per iškilmingas 11 val. Mišias atvažiavęs išėivijos vyskupas Paulius Baltakis, OFM, teiks Sutvirtinimo sakramentą. Vaikučiai taip pat priims pirmąją Komuniją.

„Nepriklausomos Lietuvos“ rengtas spaudos vakaras balandžio 25 d. Aušros Vartų parapijos salėje praėjo jaukioje nuotaikoje. Kaip jau daug kur, taip ir čia pasigستا gausienio dalyvių skaičiaus. Vakara pradėjo trumpu ir sklandžiu žodžiu laikraščio redaktorė Birutė Nagienė, pasveikindama susirinkusius. Jonas Rimeikis savo muzika ir daina gražiai pajavirino vakaro eigą. Lino Šlykos paruošta skania vakariene gardžiavo visi svečiai. Po pyragų ir kavos norintys galėjo pašokti, o visi savo laimę bandė loterijoje.

Aušros Vartų parapijos metinis parapijiečių susirinkimas įvykdavo kasmet sausio pabaigoje. Šiemet dėl audros ir kitokių priežasčių susirinkimas įvyko tik balandžio 26 d. Pirmininkauti buvo pakviestas Romas Verbyla, sekretoriauti lietuvių kalba Stefanija Jutuvienė ir anglų kalba – Linas Staškevičius. Pirmausia kun. Juozas Aranauskas, SJ, sukalbėjo maldą, prisimindamas ir visus mirusius parapijiečius. Po to buvo perskaityti naujojo

klebono kun. Kazimiero Ambraso, SJ, pageidavimai bei pračių metų metinio susirinkimo protokolai. Toliau kun. K. Ambrasas, SJ, padarė pranešimą apie parapijos dvasinę būklę bei padarytus šventovės ir klebonijos pataisymus. Parapijos iš-das, nepaisant išlaidų remontams, per pračius metus dar paaugo. Klausimuose ir sumanymuose pasiteirauta kodėl klebonas neturi automobilio. Pasirodo, Montrealio arkivyskupijoje parapija negali pirkti automobilio klebonui, nebent jam kas nors nupirktų. Kun. J. Aranauskui, SJ, automobilį nupirko tėvai jėzuitai. Atsirado ir daugiau klausimų, bet pirmininkaujantis sugebejo susirinkimą išlaikyti darbotvarkės rėmuose.

Į naują parapijos komitetą buvo pasiūlyta daug kandidatų. Kai kuriems atsisakius, liko septyni. Todėl juos visus susirinkimas ir patvirtino. Iš tikrųjų komitetas susideda iš šešių narių, todėl vienas buvo paliktas kandidatu. Komitetą sudaro: Pranas Barteška, Agota Gustainienė, Stefanija Jutuvienė, Aldona Morkūnienė, Antanas Mickus, Alf-redas Piešina ir Romas Verbyla. Į sukurtuvinį 2000 metų komitetą buvo pasiūlyti visų dabartinių lietuvių organizacijų pirmininkai. Susirinkimas baigtas klebono maldą. Po to vaišintasi kava ir užkandžiais.

B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

Montrealio lietuvių kredito unijos „LITAS“

metinis visuotinis narių susirinkimas

įvyks 1998 m. gegužės 24, sekmadienį, 4 v.p.p.
Švento Kazimiero parapijos salėje, 3426 Parthenais, Montreal

Narių registracija nuo 3 iki 4 v.p.p. Kandidatų į valdybą ir komisiją pasiūlymai turi būti padaryti raštu dviejų unijos narių, turėti kandidatų sutikimą ir įteikti unijos sekretoriui ne vėliau kaip 5 dienas prieš susirinkimą. Valdyba

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

Kreipimasis

1998 m. vasarą Lietuvoje bus švenčiama 100 metų Lietuvos himno sukaktis. Mokytojas Stasys Ankevičius, minėto himno autoriaus Vinco Kudirkos smuiko globėjas, sutiko toje iškilmėje groti šiuo smuiku Lietuvos himną. Bet jam reikalingas naujas klausos aparatas, nes senasis yra visai sugedęs. Tam tikslui yra sudarytas specialus rėmėjų fondas, užsimojęs sutelkti 1000 dolerių (tokia kaina geros kokybės aparato). Aukotojų pavardės bus skelbiamos spaudoje. Jie gaus ST. Ankevičiaus padėkos laiškus su nuotraukomis.

Kanados lietuviai prašomi aukoti per „Paramos“ kredito kooperatyvą (1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6). St. Ankevičiaus fondo sąskaitos nr. 12295. JAV tautiečiai prašomi siųsti čekius fondo globėjui Antanui Lebedzinskui, 850 Broadway, Buffalo, NY 14212. Tel. 716 856-1782. A. Lebedzinskas

Paremkite „Tėviškės žiburius“ auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – „TŽ“ leidėjai

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausias statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūbus, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydai tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

MOTERIS ieško darbo dienos metu.